

LG tegi imeõhukese
kuvari ja me testime

Kaamera, mis sobib
küünevärviga

Lugejate nõudmisel:
testis head klapid

Katsetame HP
kõik ühes arvutit

Nr 71, märts 2011 ■ Hind 2.79 €; 43.65 kr

[digi]

Pane oma
failid siia:
testime
kõvakettaid

Kogu töde telefonide
maailmast 2011:
uudised Barcelonast

Mängime uut Dead
Space'i versiooni ja
kiidame selle heaks

Mida kujutab endast
HP uus tahvelarvuti?

Milline on hea odav Android?

[digi] kool: DLNA, AirPlay, Wireless HDMI

ISSN: 9771736269016

TOSIN TOLLI ABIKS IKKA!

www.ordi.ee

- ✓ KERGE
- ✓ ELEGANTNE
- ✓ TÖÖ
- ✓ KOOL
- ✓ SÕBRAD
- ✓ FOTOD
- ✓ VIDEOD

Ordi soovitab

Windows® 7 Home Premiumit

Ordi Mitac MIO N1210

12,1" WSVGA HD LED ekraan, 250GB kõvaketas, 2GB DDR2 operatiivmälu, VGA 320MB ATI HD3200, klaviatuur US, Wifi, LAN, SD/MMC/MS kaardilugeja, 1xVGA, 1xHDMI, 2xUSB, veebikaamera, kaal 1,3kg, aku ~4tundi, Bluetooth, Windows® 7 Home Premium, Office 2010 Starter, viirusetõrje 1 aastaks, garantii 2 aastat

 ORDI

TOIMETAJA VEERG

Taas lauaarvutiga

Henrik Roonemaa

peatoimetaja

Tegin veebruaris isiklikku ajalugu: ostsin üle ei tea kui mitme aasta endale taas lauaarvuti.

Ei, ma ei ostnud seda mängimiseks, vaid igapäevase töö tegemiseks. Ei, ma ei ole lolliks läinud, lihtsalt minu arvates on tehnika nii kaugele arenenud, et lauaarvutil on taas mõte. Kohe seletan lähemalt.

Eelmise kümnendi alguses sai sülearvuti justkui staatuse sümboliks. See oli asi, mille inimesed kauplesid tööle asudes oma uuel tööandjalt palga jms kõrval välja, ning ka mul endal oli [digisse] tööle asumise leppe osa see, et saan endale sellise sülearvuti, nagu ma tahan. See oli kuus aastat tagasi.

Nüüd sai mul aga sülearvuti igapäevasesse kaasas vedamisest villand. Kaks ja pool kilo igal hommikul kotti ja igal õhtul jälle tagasi. Sülearvutiga käisin pärast tööd linna peal, kinos, teatris, poes ja külas. Kilod öla

Nüüd sai mul aga sülearvuti igapäevasesse kaasas vedamisest villand. Kaks ja pool kilo igal hommikul kotti ja igal õhtul jälle tagasi

peal, pidev mure meeles mõlkumas, et ega ma teda kuhugi ei unustanud või ega teda ära ei varastata.

Täna on kogu mu elu n-õ pilves. Failid, e-kirjad jne Google Docsis ja Dropboxis, suhtlus Twitteris ja Facebookis ja see kõik nutitelefoni taskus kaasas. Milleks ometi pean ma siis kogu aeg 1300eurost brauserit endaga ühes tassima? Ei taha.

38

Kas 200 euro eest saab hea nutitelefoni? Millise? Testisime Eestis müügil olevaid ja andsime hindeid.

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

HP TouchPad: täiesti uus tahvel

10 ■ Barcelona 2011

Ainult Android ja Android

14 ■ Tulevik / Minevik

Nutitelefoni dega rünnakule tänavaukude vastu ja Windows 3.1

16 ■ Top

10 muutust, mille Nokia ja Microsofti liit kaasa toob

20 ■ Persoon

Hardi Meybaum

22 ■ Arvamus

Talumees ja kuri parisnik

24 ■ Naistekas

Blogidele kullipilk peale!

26 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Rohelised veel lahingus ning eelmise põlvkonna SSD-seade

JÄRELE PROOVITUD

29 ■ Ordi Disco ja Fujitsu Celsius W350

Kas tasub osta uus või vana lauaarvuti?

30 ■ LG 2290

Hüpermega superkuvar

31 ■ Pentax K-r

Punane on parem kui must

32 ■ AKG K 242 HD

Algaja audiofiili unistus

33 ■ Trekstor IDEOS

Üleminekutelefon skeptikutele

34 ■ LibreOffice 3.3

Küsimus on põhimõttes

35 ■ Opera 11

Kiire jooksuga rajalt välja

36 ■ Compaq Presario All-in-One SG2-210SC

Arvuti ühes tükis

37 ■ Fujitsu P27T-6 IPS

Neli lisatolli neljasaja euroga

67
Red Dead Redemption:
hobused on alati valmis.

VÖRDLUSTESTID

39 ■ Suur test

Milline on parim Androidi-telefon 200 euro eest?

46 ■ Väike test

Terve sinu digitaalne elu tagataskus

KUIDAS ...

50 ■ ... seadistada FreeBSD-d?

Teine osa!

52 ■ ... nutitelefonu akut säästa?

Sest see on suurim defitsiit

54 ■ ... pildistada asju?

Ainult võitjatel on palju asju

56 ■ ... edastada videot ja pilti juhtmeteta?

Sest naistele ei meeldi juhtmed

PLAY

60 ■ Dead Space 2 Limited Edition

Sa ei ole enam kunagi üksinda

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Sveni valik

Mis?

Compaq Presario All-in-One SG2 lauaarvuti

Miks?

Sest see on nii mõnusalt kompaktna, ma teeksin sellest endale filmiarvuti.

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 36

64 ■ NBA 2K11

Mäng ümber ühe mehe

65 ■ Magicka

Juhm võlur päästab päeva

66 ■ Star Wars: The Force Unleashed II

Jõud kipub juba raugema

67 ■ Red Dead Redemption: Undead Nightmare

Kõrbehaud ei ole kerge

68 ■ Nail'd

Kiiremini, kaugemale, kõrgemale, kõrgemale

68 ■ MX vs ATV Reflex

Musta pori krossirataste alt otse näkku

69 ■ Retro

1999: Kõige paremad mängud

70 ■ Greed Corp

Aine jäävuse seaduse meeldetuletamiseks

70 ■ „Johanna“ sarja mängud

Mida Johanna ei õpi, seda ...

71 ■ Argipäevamängud

Loobugem ülelligsest!

VEEL

73 ■ Ostujuht

Harv, aga asendamatu mängukaaslane

74 ■ Pikk test

Tagurpidi video

VÕITJAD

Auhinnavõitjad 71

Kõik, kes arvasid, et Glados on „Portal 2“ tegelane, vastasid eelmise kuu mänguküsimusele õigesti.

Arvutimängu „Anno 1404“ koos lisapakiga „Venice“ võitis:

■ Reijo Pohl

Mängude plakatid:

- Viuu Tamberg
- Juhan Kivioja
- Sander Arnus
- Kristjan Jäärats
- Henri Vajak
- Morten Maidla
- Martin Vahtra
- Taimo Nurmetu

Auhinnad saab märtsikuu jooksul kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

Tellijale ajakiri 15% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil:
levi@presshouse.ee
- veebis aadressil www.telli.ee

Aastatellimus 25,50 eurot,
otsekorraldus 2,11 eurot kuus.

[digi]

Address: Liimi 1, 10621 Tallinn **tel** 661 6186 **faks** 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetused

Peatoimetaja Henrik Roonemaa
(henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)
Keeletoimetaja Piret Reidla (piret.reidla@presshouse.ee)

Reklaam

Raimo Kõrts (raimo.korts@presshouse.ee, tel 661 6186)

Fotod tootjalt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja Presshouse OÜ **Trükk** Unipress

© **Presshouse OÜ** Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Kas uued arvutid on energiaröövliid?

Viimases [digi] numbris oli teil nupuke, kus kirjutasite, kui oluline on viimasel ajal seadme energiasäästlikkus ja tehete arv vati kohta. Samas polnud näiteks tahvelarvutite võrdlustabelis energiatarbimise kohta midagi öeldud. Miks nii? Teemakohaselt võiks veel edasi arutleda, et uued tehnikavidinad on üldiselt väga energianõudlikud ja neid peab laadima praktiliselt iga päev või üle päeva. Tootjad on kasutajaid veennud, et nii peabki olema, ja inimesed harjuvad ära. Üksikud inimesed aga mäletavad veel, et mõned vanemad mobiiltelefonid töötasid näiteks laadimata paar nädalat. Kas ja millal võiks oodata läbimurret mobiilsete seadmete energia-probleemis? Kas ülisäästlikud protsessoriaid ekraanid või hoopis uuenduslikud akud?

Teine küsimus: millal võib [digi] ajakirja digitaalformaadis lugeda? **TAAVI**

KUU KIRI

Mina pildistan supersuumiga lindude nägusid

Kirjutate teile esimest korda. Lugesin viimase [digi] ilusti läbi, jäi silma supersuumiga Canoni artikkel. Mul on endal küll tibia teine fotokas (Olympus SP590 UZ) ja ilmselt ma ei kvalifitseeru ka nääpsukeseks nais-terahvaks, aga mul ei ole kunagi probleemi olnud kaamera kinnihoidmisega. Ma üldiselt kahtlen, kas too Canon on kehvem kui minu oma, aga mina enda fotokaga olen superilusaid pilte saanud. Suumi on muideks vaja selleks, et lindude näoilpe teha. Saadana mõned näidised ka. Pole midagi erilist, aga niisama enda lõbustamiseks kärab küll. Üldiselt on teil väga hea ajakiri, ainus, mida ma veel ostan, sest teised tehnikaajakirjad

on ära vajunud kuidagi. Rohkem võiks olla igasuguseid imevidinaid, mida meie kaubanduses ei kohta ja mida võiks mujalt tellida. Lemmikubriik on loomulikult „Naistekas“. Kõike head teile ja jumala pärast ärge ajakirja muutke palju. [digi] on hea sellisena, nagu ta praegu on. **LIISI**

[DIGI] VASTUS: Aitäh ilusa kirja eest, Liisi, ning ka meile saadetud fotode eest. Sa ütlesid meie kohta hästi ja meie ütleme nüüd sulle, et oled võitnud eelmisel kuul välja lubatud Microlabi 2.1 kõlarikomplekti. Palju õnne! Auhind ootab sind toimetuses.

TULEVIK Pronto ehk Tanel Raja

ÜHENDLAD

Robotitehnika haldajad pillutavad teoreetilisi jätti

Kas teate, mida põlvkonnad praeguseid robotitehnika haldajaid on? Kas teate, mida põlvkonnad praeguseid robotitehnika haldajaid on? Kas teate, mida põlvkonnad praeguseid robotitehnika haldajaid on?

Kelle või mille ostab Apple?

Apple magusaõunad on mõnes riigis kõige populaarsem tehnika. Kuidas Apple'i vabariiki on saanud? Kuidas Apple'i vabariiki on saanud? Kuidas Apple'i vabariiki on saanud?

Religioon 21. sajandil

Religioon 21. sajandil on muutunud. Religioon 21. sajandil on muutunud. Religioon 21. sajandil on muutunud.

Õnne sõnumid

Õnne sõnumid on meile saadetud. Õnne sõnumid on meile saadetud. Õnne sõnumid on meile saadetud.

Õnne sõnumid

Õnne sõnumid on meile saadetud. Õnne sõnumid on meile saadetud. Õnne sõnumid on meile saadetud.

[DIGI] VASTUS: Tegelikult ei saa öelda, et uued arvutid oleksid suured energiaröövliid, otse vastupidi. Uuemad arvutid ja üldse elektroonikaseadmed võtavad tihti palju vähem voolu kui nende eelkäijad ja reaalselt voolutarvet on akuga seadmete puhul raske hinnata. Telefonide puhul on aga tõesti nii, et vanad, mustvalgete väikeste ekraanidega telefonid võtsid vähem voolu kui praegused suurte värviliste ekraanidega nutitelefonid, aga sinna pole midagi teha. Digiformaadi kohta pole meil praegu midagi konkreetset välja lubada. Esiajgu meile paber meeldib.

Soovitan veel failipilvi

Failipilved on oluline teema. Üks soovitus oleks, et võiksite failipilvede testid edaspidi jagada kaheks. Üks on varundamine ja teine sünkroniseerimine. Kasutamisel on oluline vahe ja ma soovitsin arvutikasutajatel kõh-

luse korral sünkroniseeriv valida.

Mõned täiendused testidele. Dropboxi kasutamise teemal vihjeks, et kuigi ei saa määrata, milliseid kaustu dropboxitakse, on võimalus näiteks "My Documents" kogu täiega panna kausta "My Dropbox" ja on olemas perfektned backup, ajalugu ja sünkroniseerimisvõimalus näiteks köögiarvutiga.

Live Mesh on jube jama, võrreldes oma eellase FolderShare'iga. FolderShare'i ostis Microsoft ära ja lõpetas arenduse. Kui lisada see, et puudub XP tugi, siis on see sisuliselt kasutu tarkvara.

Veel on olemas Powerfolder, 1 GB tasuta (sünkroniseerimisega), ja Mozy, 2 GB tasuta (väga mugav ja kiire varundamine). Lõpuks põhiline, te olete unustanud Wuula, www.wuula.com, mis oli varem Lacie ketaste kaavara, nüüd kõigile kasutatav! Päril algajale ta ehk ei sobi, aga võimalused on muljet aval-

davad! Kõigis muudes nähtu on seal olemas ja lisaks võimalus oma arvuti jagatud kettaruumi eest saada teatud protsent kettaruumi teistes võrgus olevates arvutites ja serverites. See tähendab, et failiruumi ei pea alati ostma, vaid võib välja teenida. Ma ei soovitsaks seda sülearvutisse installida, kuna kettaruumi jagamine on protsessori, ketta ja võrguühenduse koormus. **TEET**

JÄRGMISE KUU AUHIND

Kirjutage meile! Me pole endiselt saanud häid vastuseid küsimusele, mida teete teie tahvelarvutitega ja mida meie võiksite teha ehk kuidas neid kasutada. Ja loomulikult huvitab meid alati tagasiside oma artiklile kohta. Parimad, kõige huvitavamad ja kõige mõtlemapanemamad kirjad saavad auhinnatud nagu alati!

PENTAX on põhiline!

Parima hinna ja kvaliteedi suhtega Pentax pakub sulle loomulikult suurepärasest pildikvaliteeti, aga lisaks veel omanäolist ja erilise välimusega kaamerat, mis peab vastu ka rasketes tingimustes. Nüüd on mitmed Pentaxi kaamerad saadaval ka soodushinnaga! Kasuta võimalust — Pentax on põhiline.

Pentax K-r ja 18-55mm suumobjektiiv hinnaga **699 €** (10937 EEK)
Järelmaks **36 €** (24 kuud, kokku 864 €)

Pentax Optio LS1000 soodushinnaga **89 €** (1393 EEK)
Tavahind **109 €** (1705 EEK)

• 12,4 megapiksliit, CMOS sensor, pildistabilisaator, sarivõte 6 kaadrit sekundis, 3" LCD ekraan 921 000 piksliiga, 720 HD video, sensori tolmuemaldus, Live View, HDR võte.

• 14 megapiksliit, 4x suumiga objektiiv (35mm ekvivalendina 27,5-110 mm), HD video, 3-tolline LCD monitor, liitumaku.

Disaini ise oma kaamera! Vahetatavate esipaneelidega **Optio RS1000 Chameleon** soodushinnaga **99 €** (1549 EEK)
Tavahind **119 €** (1862 EEK)

Pentax Optio RS1000 Chameleon kinkepakendis koos 4 GB mälukaardi ja vutlariga soodushinnaga **119 €** (1862 EEK)
Tavahind **149 €** (2331 EEK)

• 14 megapiksliit, 4x suumiga objektiiv (35mm ekvivalendina 27,5-110 mm), HD video, 3-tolline LCD monitor, liitumaku. Loe ja vaata kuidas oma kaamera välimust muuta ning meisterda sobiv disain või vali olemasolevate hulgast: <http://chameleon.pentax.eu>

Suur värvivalik **Pentax Optio RZ10** kaameraid hinnaga **189 €** (2957 EEK) Järelmaks **10 €** (24 kuud, kokku 240 €)

Vee-, tolmu- ja kukkumiskindlad **Pentax Optio W90** kaamerad hinnaga **279 €** (4365 EEK) Järelmaks **14 €** (24 kuud, kokku 336 €)

• 14 megapiksliit, 10x suumiga objektiiv (35mm ekvivalendina 28-280 mm), optiline pildistabilisaator, HD video, 2,7-tolline LCD monitor.

• 12,1 megapiksliit, 5x optiline suum, 2,7" LCD, HD video, HDMI väljund, LED valgusti, vee-ja tolmukindel korpus (kuni 6 m 2 tundi), kukkumiskindel kuni 1,2 m, külmumiskindel kuni -10°C.

Swedbanki järelmaksuga ostes on esimesed **6 kuud intress 0%**

Ülejäänud perioodil kehtivad järelmaksu tavatingimused. **Sissemaks alates 0%**, makseperiood 6 kuni 24 kuud. Pakkumine kehtib kuni märtsi lõpuni vähemalt 125 € ostu puhul. Teenuse pakkujaks on Swedbank Liising AS. Tutvu teenuse tingimustega kaupmehe klienditeenindaja juures, vajadusel konsulteerii asjatundjaga.

Uuri lisa Photopointi veebipoest www.photopoint.ee

Tasuta infotelefon **800 FOTO** (800 3686)

Täpseid järelmaksu tingimusi ja krediidi kulukuse määra küsi müüjalt!

PHOTOPOINT ÜLEMISTE KESKUS
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT KRISTINE KESKUS
Tallinn, Endla 45
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT PÄRNU MNT
Tallinn, Pärnu mnt 139
Avatud E-R 10-20, L 10-18

PHOTOPOINT ROCCA AL MARE
Tallinn, Paldiski mnt 102
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT TARTU KAUBAMAJA
Tartu, Riia 1
Avatud E-L 9-21, P 10-19

PHOTOPOINT LÕUNAKESKUS
Tartu, Ringtee 75
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT EEDEN
Tartu, Kalda tee 1c
Avatud E-P 9-21

PHOTOPOINT ASTRI
Narva, Tallinna mnt 41
Avatud E-L 10-20, P 10-18

UUS JA VANAD

HP TouchPad: täiesti uus tahvel

HP kuulutas välja portsu mobiiltelefone, kuid samas ka tahvelarvuti. TouchPad on oluline, sest ta on täiesti uus tegija turul: operatsioonisüsteemina on kasutusel Palmi ostuga saadud webOS. Seega: see ei ole iOS, Android ega Windows. Protsessoriks on uus Snapdragon APQ8060, mis pakub väidetavalt seninägematut jõudlust, ekraani diagonaal on 9,7 tolli nagu iPadil. TouchPadi proovivate esialgsed muljed on väga positiivsed, kuid peame ootama suveni, et teada saada hinda ja tegelikku headust.

Motorola Xoom

Nagu TouchPad ei ole ka Xoom veel üldse turulegi tulnud, kuid juba praegu peetakse seda märtsis müügile jõudvat seadet esimeseks, mis võib iPad-i trooni kõigutada. 10,1-tolline ekraan, eraldusvõime 1280 x 800 ja Tegra 2 protsessor koos uue, tahvelarvutitele mõeldud Android 3.0-iga teevad Xoomist kindlasti ühe selle kevade kuumema tahvelarvuti.

BlackBerry PlayBook

BlackBerry on seni tuntud telefonide maailmast, kuid nüüd on nad maha saanud tahvelarvutiga ning seda peetakse samuti täitsa heaks. Loomulikult jookseb see RIMi enda operatsioonisüsteemil ja kuigi ekraan on 7tolline, on ekraani eraldusvõime 1024 x 600 pikslit. Aku on väiksem kui konkurentidel, kuid see eest kaalub PlayBook vaid 400 grammi.

Apple iPad

iPad on siin tõeline vanake, kuid samas tahvelarvutite turu suveräänne valitseja. Huvitav on see, et kuigi räägitakse juba iPad 2 ja isegi iPad 3 turuletulekust, ei ole vanal heal iPadil midagi häbeneneda: protsessor on kiire, ekraan on sama resolutsiooniga kui enamikel uutel konkurentidel ja nii edasi. Ehk ei liigu tahvelarvutite maailm ikkagi päris nii kiiresti edasi?

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust mobiilse andmeside limiitide kohta

?

Miks on tekkinud kära limiidita andmeside pakettide ümber?

D

Põhjus on selles, et kuigi kõik kolm Eesti mobiiloperaatorit müüvad klientidele piiramatut andmemahuga interneti pakette, on tarbijad hakanud kurtma, et need tegelikult ei ole limiidita. Kui sa oled teatud mahu kuu jooksul ära tarbinud, ütleb operaator, et sa oled ületanud mõistliku kasutamise piiri, ja vähendab uue kuu alguseni andmeside kiirust näiteks 120 kbps peale.

?

Kui palju see mõistlik „mõistlik kasutus“ siis on?

D

Asi selles ongi, et keegi ei tea. Veebruaris kerkis selle teemaga avalikkuse ette EMT, kes küll tunnistab, et ka piiramatust pakettis on limiidid olemas, kuid keeldub ütlemast, kui suured need on. Mõistliku kasutuse alla käib see, et sa ei kasuta 3G-pulgaga BitTorrentit, ei laadi pidevalt suuri faile üles-alla jne, aga paraku ei ole võimalik teada saada, kui suurt andmeside hulka kuus ei pea EMT enam mõistlikuks. Tarbijad räägivad 15-30 GB-st. Elisa ja Tele2 lubasid 14. veebruaril „Digitunni“ saates, et nemad piiranguid ei rakenda.

?

Mis nüüd siis edasi saab? Kuidas see olukord lahendatakse?

D

Ei tasu arvata, et sa loobud oma päris netiühendusest ja elad ainult netipulgaga. See 15 või 20 või 30 GB, mis iganes, saab päris kiiresti täis. Ja teiseks, miks mitte eelistada operaatoreid, kes on avalikult lubanud, et nemad piiranguid ei rakenda.

Canon'i peegelkaamerad

Canonil tuli veebruaris välja kaks uut peegelkaamerat 600D ja 1100D. Mis on EOS 550Dga võrreldes muutunud?

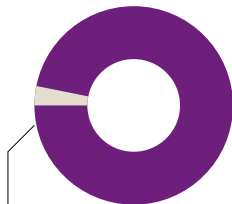
Kaamera	Canon EOS 600D	Canon EOS 1100D	Canon EOS 550D
Hind (kere)	849 eurot ★★	499 eurot ★★	779 eurot ★★
Ekraan	3", 1 040 000 punkti, väljapööratav ★★	2,7", 230 000 ★★	3", 1 040 000 punkti ★★
Megapiksleid	18 ★★	12 ★★	18 ★★
ISO vahemik	100-6400 (laiendatav 12 800ni) ★★	100-6400 ★★	100-6400 (laiendatav 12 800ni) ★★
Säriaeg	1/4000-30 sek ★★	1/4000-30 sek ★★	1/4000-30 sek ★★
Sarivõte	3,7 k/s ★★	3 ★★	3,7 k/s ★★
Liikumistundlikkus	1080p, 30/25/24 k/s ★★	720p, 30/25 k/s ★★	1080p, 30/25/24 k/s ★★
Hinne kokku	★★★★★	★★★★★	★★★★★

NUMBRID KASTIS

1
Gbps WiFi-standard kiidetakse järgmisel aastal rahvusvaheliselt heaks

802.11ac
kannab see nime

2015.
aastaks on ennustuste järgi juba 1 miljard selle standardiga seadet võrgus

98 protsenti USA elanikest saaksid Barack Obama plaani kohaselt ligipääsu 4G-andme-sidevõrgule

5
aasta jooksul peaks see juhtuma

500
MHz raadiosagedus vabastatakse USA-s selle jaoks

39
protsenti inimestest karjub oma arvuti peale aeg-ajalt

14 284
inimest küsitles selle teadasaamiseks antivirusefirma Avira

MeeGo on elus

Nokia tähelepanu on küll jäägitult võitnud Windows Phone 7, kuid MeeGo on siiski elus. Hea tõestus selle kohta on esimehe selle operatsioonisüsteemiga Fujitsu minisülearvuti. Fujitsu on MeeGot ka enda käe järgi kohandanud ja teinud selle märksa mugavamaks. Muidu on LifeBook MH330 tavaline, 1,66 GHz Intel Atom N455 protsessoriga, 1 GB mälu, 250 GB kõvaketta ja 10,1-tollise ekraaniga.

Kõlarid kõikjal

Antec viib arvutikõlarid täiesti uuele tasemele oma 3D 2.1 kõlarisüsteemiga. 3Dst ja DSP helialgoritmid luuakse bassikõlari ja kahe satelliidi abil rikkalik ruumiline helikogemus, mis asetab kuulaja kõige keskmesse. Võimsust pole just vähe: kolme kõlari peale kokku 150 W.

Laheda, kergelt futuristliku disainiga Anteci kõlarikomplekt maksab umbes 220 eurot, nii et odava lõbuga tegemist pole.

Soomlaste tehtud ülipopulaarne „Angry Birds” murdis telefonidest välja päris maailma. Mänguasjafirma Mattel tõi veebruari keskel New Yorgis toimunud mänguasjamessil välja võimaluse lennutada päris plastmassist linnu-kesi plastmassist sigade pihta.

FOTO: SCANPIX

61

protsenti väidab, et nad pole eluski arvuti peale häält tõstnud

17

maailma kuulsaimat kunstimuuseumi on nüüd Google Art Projecti raames virtuaalselt külastatavad

1000

kunstiteost on kõrge resolutsiooniga fotodena netist vaadatavad

6

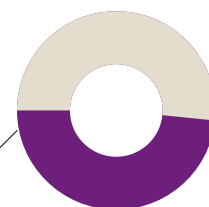
minutiga murdsid Fraunhoferi instituudi teadlased iPhone'i lahti ja said sealt kätte ka kõik kasutaja e-posti kontode jmt paroolid

50 000 000

arvutiviiruse piir sai jaanuari lõpus täis

37,6

protsenti oli Symbiani turuosa maailmas mullu IDC viimastel andmetel

46,9 oli see 2009. aastal

22,7

protsenti oli Androidil

3,9

protsenti oli see 2009. aastal

Tõhus suum algajale

Nikoni uus kompaktkamera Coolpix L120 pakub algajale piltnikule korralikku suumi 21x Nikkori lainurkobjektiiviga. 14,1 megapiksli, hübriidne VR-pildistabilisaator ja ISO tundlikkus kuni 6400 lubavad teha päris korralikke pilte.

Kaamera on tehtud eriti lollikindlaks ja valib pildistamiseks automaatselt kõige sobivama režiimi. Hind? Umbes 250 eurot.

Odavate telefonide pealetung

ZTE Blade tekitas hulgaliselt kära, kuid järgmine mudel Skate teeb seda veelgi enam. 4,3tolline ekraan 480 x 800, 800 MHz protsessor, Adreno 200 graafikaprotsessor, telefonil on kõik olulised lisad, alates GPSist ja lõpetades kiire WiFi-ga. Operatsioonisüsteemiks on värske Android 2.3 Gingerbread. Müügile tuleb ZTE Skate Euroopas mais hinnaga umbes 150 eurot.

BARCELONA 2011

Ainult Android ja Android

[digi] käis tänavu Barcelonas toimunud mobiilimaailma kõige suuremal sündmusel Mobile World Congress 2011 vaatamas, kes on alanud aasta tegijad ja kes mitte. Just MWC 2011 oli üritus, kus paljud tootjad tõid välja oma uusimad mudelid.

Samsungilt uus nutitelefoni lipulaev

See on Samsung Galaxy S2 ehk nende üsna palju populaarsust saavutanud telefoni Galaxy S järgmine mudel. Suur ekraan, kiire kahetuumaline protsessor ja hulk uusi tarkvaralahendusi peaksid sellest tegema ühe parima Androidi, mis üldse saada. Lisaks näitas Samsung 10,1-tollist tahvelarvutit, mis varsti tuleb ning jooksub Android 3.0.

LG-It maailma kõige esimene 3D-telefon

LG lõi messil välja väidetavalt kogu maailma esimese 3D-toega nutitelefoni Optimus 3D, millel tagaküljel 3D-kaamera ning millele ekraan oskab ka näidata 3D-pilti, kusjuures prillideta. Pildi kvaliteet jätab muidugi esialgu soovida, sest tehnoloogia peab arenema, ent esimene märk on maha pandud. Ja ega kahetuumalise protsessoriga telefon muidu ka halb pole.

Üks messi tõmbenumbreid oli Androidi-telefon Motorola Atrix, mille jaoks on tehtud ka dokk, mis muudab telefoni sülearvutiks. Või lauaarvutiks. Väga huvitav lahendus.

Odavamas klassis tungib kõvasti peale hiinlaste ZTE: siin üks nende stiilinäide.

Samsungi boksis tekitas enim huvi uus telefon Galaxy S2. Suur Super AMOLED Plus ekraan ja kahetuumaline protsessor ehk üks huvitavamaid uusi telefone messil.

LG Optimuse puhul räägitakse 800eurosest hinnast, mis kõlab päris hirmutavalt.

Intel jätkab üksi Meegoga, aga ehk ikka ei peaks

Ka Intelil oli messil oma boks ja Inteli uutel protsessoritel jooksvate Androidiga tahvelarvutite kõrval (mis, muide, töötasid tõesti äärmiselt sujuvalt ja kiiresti) näitasid nad ka järjekordset varianti MeeGo opeeratsioonisüsteemist, õigemini selle kasutajaliidesest. See oli aeglane, kohmakas ja tundub, et Inteli leerist ei ole järgneva aasta jooksul küll midagi oodata.

Sony Ericsson pani PlayStationi telefoni

Sony Ericssoni XPERIA Play on nagu väike PlayStation su taskus. Ühest küljest tavaline Androidi-telefon, ekraani alt aga leiad harjumuspäraseid PlayStationi juhtnupud. Nad lubavad siis ka päris PlayStationi mängu välja tuua, demomänge sai proovida ja üldiselt on täiesti mängitav. Käes tundub siiski veidi plastmassine ja hinnaga ähvardatakse liikuda üle 500 €, mis on ilmne liialdus.

MÄNGU-UUDISED

EESTI TOP 10

Veebruar 2011

- 1 Assassin's Creed: Brotherhood
- 2 Call Of Duty Black Ops
- 3 Gran Turismo 5
- 4 Need for Speed: Hot Pursuit
- 5 Mafia II
- 6 Lord Of Arcana Slayer Edition
- 7 F1 2010
- 8 Mindjack
- 9 World Of Warcraft: Cataclysm
- 10 Kane & Lynch: Dead Men

Peategelased räägivad Metsiku Lääne kehakeeles, vahet pole, kas tänapäeval või minevikus.

Uus Metsik Lääs

Videomängud üritavad ikka päriseluga sammu pidada ja seetõttu on Ubisoft otsustanud oma Metsiku Lääne FPSi „Call of Juarez“ kolmanda osa tänapäeva tuua. Tegevuspaigaks USA-Mehhiko piir, kus käivad lõp-

pematud narkosõjad erinevate jõukude vahel.

„Call of Juarez: The Cartel“ viib mängijad Los Angelesest Mehhiko piirilinnale Juarezi, kus tuleb lõpp teha julma narkokartelli tegevusele. Mängule luba-

takse nii korralikku lugu kui ka väljapaistvaid tegelasi, sest just nende puuduse all on eelmised osad kannatanud. Ubisoft jätkab tuttavat rida, kus esialgu ilmub mäng konsoolidele ja hiljem võib-olla ka arvutile.

ÜHE LAUSEGA

„BIOSHOCKI“ FILMIVERSIOONILE ei leitud rahastajat, üks põhjus kinno minna on vähem.

UUS „ASSASSIN'S CREED“ on juba töös, teatas Ubisoft.

„MIRROR'S EDGE 2“ ARENDAMISELE tõmmati (vähe-malt ajutiselt) peale pidur, sest originaali müüginumbrid pole vastanud ootustele.

ACTIVISION LÕPETAS TEADMATA AJAKS „GUITAR HERO“ arendamise leige huvi tõttu rütmimängude vastu, „Rock Band“ rohib edasi.

KAUAODATUD „BATTLEFIELD 3“ ilmub sügisel.

„FAMILY GUY“ PÕHJAL tehakse taas üks mäng, lubaduste järgi parem kui eelmine.

KALENDER

„Crysis 2“ tuleb, graafikakaardid on närvilised

9 Patapon 3
Sellest rütmistrateegia-mängust saab tõenäoliselt üks viimaseid tõeliselt suuri mänge, mis veel selle põlve PSP jaoks ilmub. Eelmised osad olid väga head, arvatavasti on ka see.

11 Dragon Age II
BioWare võrdset vihatud ja armastatud popkornirollika kiire tagasitulek, mis peale uue peategelase tõenäoliselt midagi väga oluliselt uut ei paku, vaid sama ettearvatavat dialoogi.

24 Shift 2: Unleashed
„Need for Speed“ ilmub nii sageli, et EA on selle osa mängunimest lausa välja võtnud, et mängijad sarjast üledoosi ei saaks. „Shift 2: Unleashed“ esindab sarja simulaatorikülge.

25 Crysis 2
Nanoturvis tuleb seekord džungli asemel selga tõmmata lahinguväljaks muutunud New Yorgis. Crytek lubab, et nii võimsat graafikat kui „Crysis 2-s“ pole mängudes varem kogetud.

KINGITUS SULLE

VÄÄRTUSES 1917 €

- SIGNALISATSIDON
- TALVEREHVID
ORIGINAAL-
VALUVELGEDEL
- 3 AASTAT
MAANTEEABI 24H
- 3 AASTAT
KORRALIST
HOOLDUST

PAKKUMINE
KEHTIB
KUNI
31.03.2011

TASKUKOHAANE KVALITEET.

zoom-zoom
zoom-zoom
zoom-zoom

D disain | **R** rõõm sõitmisest | **K** kvaliteet | **E** esmaklassiline

MAZDA6 - TOODETUD JAAPANIS.

AutoBild on suurim autoajakiri nii Euroopas kui Saksamaal.
AutoBild viib läbi igal aastal põhjaliku autode kvaliteeturingu.
Mazda on viimased 8 aastat olnud kolme kvaliteetseima mudeli seas.

VAATA LÄHEMALT WWW.MAZDA.EE

LÜHIDALT

SCANPIX

Tesla asutaja: 20 aasta pärast on kõik elektrisõidukid

Elon Musk on Midase puudutusega mees: mida iganes ta ka ette ei võta, muutub see kullaks. Ta on selliste firmade nagu PayPal, SpaceX ja Tesla Motors asutaja ning teda tuntakse kui realistliku visionääri. Viimase asjana on Musk öelnud, et väga tõenäoliselt on juba 20 aasta pärast kõik uued müüdvad sõidukid arenenud riikides kas elektri- või vähemalt hübriidsõidukid.

Targad mehed taskutes

Nutitelefoni on oma jõudluselt võrreldavad veel poole aastakümne eest müüdid pisemate sülearvutitega. Puudu on vaid ekraan ja klaviatuur, kuid uuematele mudelitele saab juba ka need külge ühendada. Uuringute põhjal selgub, et eelmise aasta viimases kvartalis ületas tarkade telefonide müük esmakordselt arvutite müügi ning on täiesti võimalik, et viie aasta pärast teeb enamik meist oma igapäevast arvutitööd juba telefoniga.

Kui auto tänaval sellisesse auku satub, teeb ka telefoni andur jõnksaka ja saadab info kohe linnavalitsusele. Nemat teavad siis sinna kohta töömehed saata. FOTO: EGERT KAMENIK

Nutitelefonidega rünnakule tänavaaukude vastu

Enamik kodanikke on ühel või teisel hetkel mõelnud selle peale, et need, kellel on võimu ja väge, võiks rohkem pisikese inimese vajadustega arvestada. Bostoni linnaisad tegid just seda ja väljastasid uuemate mobiiltelefonide jaoks rakenduse Speed Bump.

Speed Bump kasutab mobiiltelefonidesse integreeritud andureid, et tuvastada seda, kui sõiduk vajub piisava liikumiskiiruse juures ootamatult korraks

ja järsult.

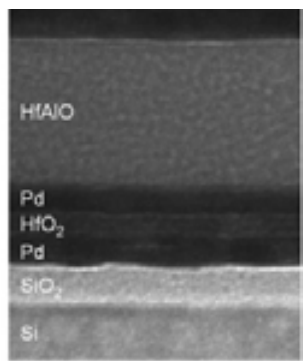
Kui selline asi juhtub, siis tähendab see enamasti seda, et tegemist on sillutisse pesa meisterdanud löökauguga, kust auto just läbi vuras. Mida rohkem selliseid löökauke programmis mingis piirkonnas tuvastab, seda suurem on tõenäosus, et linn saadab sinna teemeistrid asfaldi siluma. Autojuhid on huvitatud korrast teedest ning linn ei pea enam tegema lausluuret, vaid saab keskenduda piirkon-

dadele, mis realselt tähelepauku vajavad.

Õhku jääb küsimus, et kuidas vältida kolmandate osapoolte – kaasa arvatud linna – võimalust seda informatsiooni kurjasti ära kasutada, näiteks hakata trahvima löökaukudest raporteerijaid kiiruse ületamise eest. Kui sellele lahenduse leiaks, oleks taoliste tehnoloogiate võimalik kasutada ka muudeks otstarveteks, näiteks tänavate läbitavuse mõõtmiseks, lume koristamiseks jne.

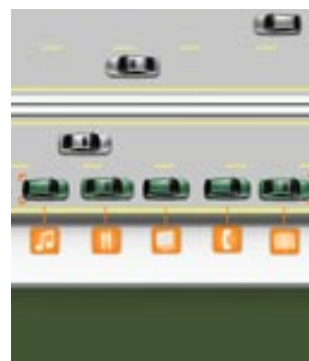
Väga püsiv mälu

Põhja-Carolina Osariigi Ülikooli teadlased on leiutanud mälu tehnoloogiat, mis töötab kui tavaline RAM, kuid millest informatsioon ei kao isegi siis, kui seade on välja lülitatud. Loota võib, et juba lähemal ajal on arvutid käivitades valmis kohe jätkama sealt, kus nad enne väljalülitamist pooleli jäid. Lisaks võimaldab selline lähenemine lülitada ajutiselt välja kiibid, mida hetkel vaja pole.

Autodest saavad üksteise sabarakud

Eelkäija sabas sõitmist peetakse ebaviisakaks, kuid see säästab mõnevõrra kütust. Volvo SARTRE projekt tahab autod varustada autopilootidega, mis omavahel suheldes võimaldavad kolonni tagumistel sõidukitel juhtimise pardaarvutile üle anda. Kolonni ühendatud anduripark näeb rohkem kui iga inimene eraldi ning tänu sellele on liiklemine nõnda ka ohutum.

Windows 3.1

1992. aastal saabus pöördepunkt miljonite PC kasutajate jaoks, sest müügile tuli Windows 3.1. Windows 3.0 oli ilmunud juba kaks aastat tagasi, kuid laiemale leviku saavutas Microsofti uus operatsioonisüsteem alles selle versiooniga. Windows 3.1 levis ka juba Eestis ja oli väga paljudele tänastele IT-inimestele nende esimeseks kokkupuuteks graafilise kasutajaliidesega.

Windows 3.1 tõi mitmeid olulisi muudatusi, sealhulgas ka TrueType'i fontide ning Ida-Euroopa keeltes kasutusel olevate diakriitiliste sümbolite toe. Muudest märkimisväärtetest uuendustest lisandus ka 32bitine kettapöördus ja miljonite lemmikuks saanud Minesweeper. Solitaire, samuti loendamata raisatud töötundide eest vastutav kaardimäng oli olemas juba Windows 3.0 versioonis.

Windows 3.1 vajas töötamiseks DOS operatsioonisüsteemi, istutas end selle kukile. Kuna aga arvuti jõudlus oli tol ajal nagu ta oli ning mälu polnud teps mitte raisata, siis edasijõudnud arvutikasutajad tihti optimeerisid käsitsi süsteemi draiverite ja mälus istuvate programmide laadimise jär-

jekorda ning vähegi edevamate mängude mängimiseks pidi Windowsi sootuks kinni panema ning mängud DOSist käivitama. Kui keskkooliealine lugeja soovib veeta harivat õhtut koos isaga, siis tasuks isale käesoleva ajakirjanumbriga ligi hiilida ja küsida, kuidas omal ajal Windows 3.1 internetti ühendamine käis.

Windows 3.1 oli aluseks äri- kasutajale mõeldud Windows for Workgroups 3.1 ning Windows NT 3.1 loomisel. Kuna riist-

vara areng oli tollal siiski aeglasem kui tarkvara areng, jäi Windows 3.1 mitmetes kohtades kasutusele ka pikalt pärast seda, kui 1995. aastal tuli välja Windows 95.

Tänapäevaste operatsioonisüsteemidega harjunud lugejate jaoks tuleb mainida, et Windows 3.1-le tuli võrgu tugi eraldi lisada ning see, kui arvuti töötas kohtvõrgus, ei tähendanud sugugi, et arvuti töötaks ka Internetis.

KAS TEADSID, ET ...

Üht-teist huvitavat Windows 3.1 kohta

1 Mis oli WinG?

Kuigi lihtsamad mängud, nagu trips-traps trull või mõned graafilised tasapinnalised seiklused, töötasid Windows 3.1 all kenasti, siis vingemate mängude jaoks tuli installida eraldi WinG lisapakett. See pakkus arendajatele ühtsustatud rakendusliidest, mis hõlbustas seni vaid DOSi all töötanud mängude Windowsi jaoks portimist. WinG ei saanud esialgu hoogu sisse, kuid hiljem osutus see siiski nii kasulikuks, et sellest kasvas välja tänapäeval tuntud rakendusliides DirectX.

2 16bitised rakendused

Windows 3.1 rakendused olid 16bitised ning need olid kirjutatud Intel 8088 ja 80286 protsessorite jaoks. Paremat mäluhaldust võimaldavad 32bitised Windowsi rakendused saabusid alles koos Intel 80386 protsessori Windows 95ga. Hoollimata auväärsest east töötavad paljud 16bitised Windows 3.1 rakendused ka tänini 32bitise Windows 7-ga. 64bitised Windowsid enam vanu Windows 3.1 rakendusi ei toeta.

3 Mitmiktegumitugi oli lapsekingades

Tänapäeval on igati tavapärane, kui meil on korraga avatud ja taustal töötamas kümneid programme. Windows 3.1 võimaldas samuti käivitada mitu rakendust korraga, kuid selle eest, et rakendused korraga töötaksid, pidid rakendused ise hoolitsema. Iga rakendus pidi iga natukese aja tagant luti teistele edasi andma, et ka need saaksid töötada. Kui rakendus seda ei teinud, siis teised rakendused tööd teha ei saanud.

4 Nostalgialaks veebis

Töötava Windows 3.1-ga arvutit niisama naljalt enam kuskilt leida pole, kuid veebisaidil www.michaelv.org võib näha ja järele proovida, milline Windows 3.1 õigupoolest välja nägi. Tegemist on hea koopiaga omaaegsest kasutajaliidest, mis annab aimu, millega inimesed vanasti hakkama pidid saama.

1992: Inimesed, kes Windowsist ei hoolinud, elasid samal ajal hoopis põnevamat elu

SÖÖK

Presidendil on halb

USA presidendil George W. Bushil hakkas Jaapani riigivisiidi dinee ajal halb, ta oksendas täis Jaapani peaministri ning minestas.

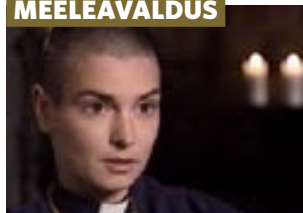
RAHA

Eesti kroon

20. juunil 1992 hakkas Eesti Vabariigis rubla asemel kehtima Eesti kroon. Rõõmu omast rahast jätkus meil kuni 2010. aastani lõpuni.

MEELEVALDUS

Laulja vs. paavst

Tuntud liri laulja Sinéad O'Connor rebis protestiks katoliku kiriku lapseahistamiste vastu otsesaates puruks paavst Johannes Paulus II pildi.

Ühel mehel on naeratus laiem kui teisel. Pole raske arvata, kellele tehing kasulikum on.

10 muutust, mille Nokia ja Microsofti liit kaasa toob

1 Windows Nokiale
Windows Phone 7 muutub Nokia jaoks kõige olulisemaks mobiiltelefonide operatsioonisüsteemiks. Enamus arendusjõudu kulutatakse Nokias edaspidi selle peale, et tuua välja häid Windows Phone 7-ga telefone.

2 Head aega, Ovi
Ovi pood sulandub Microsofti rakendustepeoga ehk väga tõenäoliselt kaob üldse ära. Mobiilirakendusi saab osta ja arendada edaspidi ikkagi Windowsi jaoks Windowsi poodi, mitte enam eraldi Ovi poodi.

3 Head aega, Symbian
Nüüd on ka ametlikult välja öeldud, et Symbianiga on kõik. Nokia juhi Stephen Elopi ühel slaidil oli kenasti näha, kuidas Symbia-

ni graafik langes aja jookul nulli ja Windowsi graafik tõusis. Ajamääratlust paraku juures ei olnud, aga üldiselt arvatakse, et aasta-kahe jooksul on Symbianiga kõik.

4 Windows ka odavatele telefonidele
Kui praegu on Windows Phone'i nõuetes tootjatele kirjas konkreetsed ja suhteliselt karmid nõudmised riistvarale, siis Elop ja Microsofti boss Steve Ballmer ütlesid koos, et Nokia toob Windowsi väga erinevates hinnaklassides telefonidele. Nii et ilmselt on siit oodata suurt muutust kogu Windowsi jaoks.

5 Head aega, MeeGo
Nokia ütles head aega ka Inteliga koostöös arendatavale MeeGo-le, millest pidi saama uue põlvkonna nutiseadmete operatsioo-

nisüsteem, mis konkureerinuks Apple'i ja Google'iga. Jällegi, päris ametlikku teadaannet ei ole, kuid see, et Windowsist saab Nokia peamine nutitelefoniplatvorm, ei jäta just palju ruumi teistsugusteks arusaamadeks.

6 Töökohad Soomes löögi all
Elop ütles ka otse välja, et Nokial on liiga suured kulud ja osa töötajaid tuleb koondada, ka Soomes. Ametlikult pole veel midagi teada, kuid osad Soome asjatundjad arvavad, et Symbiani surm ja Nokia-Microsofti liit viib töökohta kuni 20 000 inimeselt Soomes.

7 Esimene telefon veel sel aastal!?
Nokia ja Microsoft ei öelnud seda küll ametlikult välja, kuid ringleb kuulujutt, et esimene Windowsiga Nokia telefon võib turule

jõuda juba sel aastal.

8 Tere, Nokia kaardid
Mingisugune liit on sündimas Nokia kaardirakenduste ja asukohapõhiste teenuste vallas. Detailid on veel segased, kuid Microsoft on seda rõhutanud, et Nokia panustab omalt poolt Windowsis-see just nendega.

9 Tere, Xbox Live?
Mida see täpselt tähendab, on loomulikult veel segane, kuid Microsoft lubas tuua ka Xbox Live'i Nokia telefonidele. Küllap me aasta jooksul näeme.

10 Kes kelle üle kavaldas?
Ühed ütlevad, et Microsoft ostis null dollariga riistvarafirma. Teised ütlevad, et WP7 on väga kõva ja turule tekis uus suur jõud.

5 võimatut Flash-mängu

1 Tetris on ju lihtne, eks? Ega ikka ei ole küll, vähemalt mitte First-person Tetris. See on muidu tavaline tetris, ainult selle vahega, et kukkuvate kujundite keeramise asemel keerad sa tervet ekrani pilti. Seda ei saa seletada, selle pead ise järele proovima

firstpersontetris.com

2 Helltris on veel üks tetris versioon, milles enamik annab alla juba enne proovimist, kohe kui nad mänguväljakut näevad. Kõva kannatuse ja õnnega võib seal mõned punktid siiski skoorida.

www.swfme.com/view/1046212

3 No kui raske saaks ikka olla sportlase liigutamine ekrani, et see saaks läbi joostud virtuaalsed 100 meetrit? Oi, saab, ja kuidas veel! QWOP on mäng, kus sa pead eraldi klahvidega autonoomselt liigutama sportlase mõlema jala reie- ja säärelihaseid ja see on täiesti ilmvaimatule ülesanne. Mõned minutid seda mängu õpetavad sind oma aju imepäraselt koordineerimise võimet hoopis kõrgemalt hindama!

foddy.net/Athletics.html

4 Arvad, et sul on loogilist mõtlemist ja sa sa oskad oma peas ette kujutada keerulist geomeetrilist plaani? Tühjagi, niipea kui jõuad paar taset selles mängus edasi, avastad, et ega sa ikka ei oska kõike nii hästi ette planeerida.

2flashgames.com/f/f-861.htm

5 Tetris pole sinu rida? Eelista pigem mõnda jookse-ja-korja mängu? Aga palun, Mr. Runner on lihtne mäng, kus sa pead lihtsalt taseme lõpuni jooksma. Haa-haa!

bitbattalion.com/games/runner

10 põhjust osta odav Androidiga telefon

1 Sest see on nii odav!

Odavus on muidugi mõista suhteline, aga veel mõne aasta eest tuli sama palju raha välja käia lihtsalt edeva mitte-nutitelefoni eest. Telefonimaailmas töötavad aeg ja progress hinnatundliku kliendi kasuks.

2 Peaaegu sama head kui kallimad telefonid

Kuna Androidiga telefonist teeb nutitelefoni operatsioonisüsteemi ja see on odavatel telefonidel täpselt samasugune nagu kallimatel, saabki poole vähema raha eest kätte täpselt samasuguse funktsionaalsusega telefoni, millega saab teha kõike sedasama.

3 Uus Androidi versioon!

Ostes praegu odava telefoni, saab sellega kohe kaasa ka kõige viimase Androidi versiooni. Kui passida, millal kallid nutitelefoni odavamaks lähevad, siis võid ostes ikkagi saada vanema versiooniga telefoni.

4 Sa ei maksa megahertsid eest peale

Odavamad telefonid on tõrtnõrgemad ja aeglasemad, aga juba piisavalt head, et neid kasutada. Kallima telefoni puhul maksad sa piklite ja hertsid eest lihtsalt mõttetult palju raha.

5 Julged telefoni kaassas kanda

TOP 5

5 head põhjust lauaarvuti ostmiseks

1 Odavam

Summa summarum on lauaarvuti ikkagi odavam, vaata kust nurga alt tahes.

2 Hõlpsam parandada

Lauaarvuti ei lähe kunagi lihtsalt tervenisti katki, katkiseid komponente on odav vahetada. Sülearvuti parandamine on kallim kui uue ostmine.

Odaval tehnikal on omad eelised. See on väga hea telefon.

Aga mis siis, kui kallid telefonid maha kukuvad? Või märjaks saab? Või ära varastatakse? Odavama telefoniga julged sa kodunt välja minna ja võtta selle ehk isegi matkale või reisile kaasa. Kadunud või katkise telefoni asendamine ei ole nii kulukas.

6 Osta tervele perele

Kui perekonnas on vaid ühel inimesel nutitelefoni, käivad teised temalt „Angry Birdsi” mängimiseks telefoni laenamas. Odavaid telefone jaksab aga perre osta mitu. Igaühel oma!

7 Odavad on väikesed

Kallitele telefonidele topitakse sisse nii palju võimalusi riistvara, et telefonid muutuvad suureks nagu labidad. Odavad telefonid on väikesed ja mõnusad!

8 Ei rõhu taskut katki

Odavatel telefonidel on

väiksem ekraan ja ekraan on see, mis telefoni juures kaalub. Mida väiksem ekraan, seda kergem telefon. Mida kergem telefon, seda mõnusam taskus kanda.

9 Vähem narrust ja tilu-lilu

Odavad telefonid on asjalikud, sest kallimatele topivad tootjad peale kõikvõimalikke kahtlast „lisaväärtust”. Seda pole vaja. Kui sa ei hooli animeeritud vihmasajust või ujuvatest kontaktidest, võta Androidiga telefon, enam lihtsamaks minna ei saa.

10 Odavat pole kahju välja vahetada

Poole aasta pärast tulevad välja uued ja palju paremad telefonid ja siis on hea, et sa kõiki sääste kallil telefoni peale ära ei kulutanud. Odavat telefoni on ka odavam välja vahetada. Annad vana vennale ja terve pere on rahul.

võrgus, siis pole mõtet neid 2–3 kg karbikesega kaasa vedada.

5 Rohkem aega muudeks asjadeks

Sülearvuti tekitab kiusatuse igal pool olles ninapidi arvutisse sulkelkuda ja nagu teha, nagu oles seal midagi asjalikku. Lauaarvuti sunnib sind vahepeal välja päikese kätte ka minema.

UUDISTE EDETABEL

1 PlayStationi telefon valmis, varsti poes

Sony Ericsson avalikustas uue nutitelefoniga Xperia PLAY, mis kombineerib PlayStationi tasemel mängukogemust Androidi kõige uuema tehnoloogiaga.

2 Internet Explorer 9 RC kohal

IE9 RC-d, mis on alates eilsest allalaadimiseks saadaval, reklaamitakse kiiruse 35% kasvuga, võrreldes eelmise versiooniga, ning brauser kuulutab ennast kiireimaks, mis praegu saadaval. Võrdlus on saadud Sunspideri JavaScripti testi põhjal, osa jõudlusest tuleb riistvaralisest kiirendusest.

3 Kas odav iPhone on võimalik?

Apple on loomas uut, väiksemat ja odavamast versiooni iPhone'ist, et takistada Androidi-telefonide võidukäiku. Apple'i juht Steve Jobs tahab uue odavama telefoniga võtta turgu ära konkurentidelt, kelle telefonid töötavad Google Androidi operatsioonisüsteemiga.

4 Uued Xperiad

Sony Ericsson avalikustas kaks uut nutitelefoniga Xperia neo ja Xperia pro, mis töötavad Androidi operatsioonisüsteemi viimasel versioonil Gingerbread.

5 EMT salatseb

14. veebruari „Digitunni“ saates toimus tuline diskussioon EMT m-interneti mahupiirangu teemal; EMT mõõnis, et kuigi neil on kehtestatud mahupiirang, ei soostu nad seda avaldama.

DIGILEE KÕRGEIMALT HINNATUD UUDISED AJAVAHEMIKUL 11.-18.02.2011.

Mida peidab endas Nintendo 3DS?

Pihukonsoolide uus tase

25. märtsil tuleb Euroopas (ja märtsi viimasel päeval või aprilli alguses ka Eestis) müügil Nintendo pihukonsoolisarja DS värskem versioon 3DS, mis on palju kõmu tekitanud 3D toe tõttu. Kui muidu on 3D kahtlase väärtusega asi, sest suured ja kobakad prillid on kõike muud kui lahedad, siis nüüd pole enam 3D-efektide nägemiseks prille vaja.

3D-ekraan

3DS-il on nagu varasematelgi mudelitel kaks ekraani. Ülemine ekraan on 3D autostereoskoopilise pildiga, millelt 3D-efektide nägemiseks pole mingeid prille vaja. Ekraani eraldusvõime 800 x 240 pikslit ehk 400 x 240 pikslit kummagi silma kohta. Alumine ekraan on survetundlik puuteekraan eraldusvõimega 320 x 240 pikslit, mis eelkõige on mõeldud mängudes lisategevuste tarbeks. Välja on hõigatud ka 3D-filmide tugi.

Numbrit paraad

3DS kaalub umbes sama palju kui varasem versioon – 230 grammi. Ka mõõtmed on võrreldavad eelmise põlve DSidega. Endiselt on kaks kaamerat, esipaneelil 640 x 480 2D-kaamera, tagaküljel sama eraldusvõimega 3D-kaamera, mis lubab uusi lõbusaid lisavõimalusi. Sisse on ehitatud 802.11b/g WiFi, kolmesuunaline akseleromeeter ja güroskoop ning mikrofon.

Mänguvalik

Uusi mängu, mis tehtud Nintendo 3DSi võimalusi silmas pidades, tuleb märtsi lõpus välja kümnekond, kuid 3DS toetab ka kõiki varasemate DSide mängu. Põnevamad nimed on „Pro Evolution Soccer 2011“, „Rayman 3D“, „The Sims 3“, „Lego Star Wars III: The Clone Wars“, „Super Street Fighter IV 3D Edition“ ja „Tom Clancy's Splinter Cell 3D“.

Aku ei kesta kaua

Kui varasemad DSid on saanud kiita tubli akukestvuse eest, siis nüüd on asjalood nukrad. 3DSi jaoks mõeldud mängud lubavad kõigest (olenevalt ekraani heleduse astmest) 3–5 tundi mänguaega – see on DSi fännidele pettumus. Mitte-DSi mängu lubatakse ühe laadimisega mängida 5–8 tundi, mis on varasema 10–15 tunni kõrval ikka vähe mis vähe.

Uusim tehnoloogia Sinu teenistuses!

Fotoaparaadi ostjatele kauba peale Sony fotokoolitus.
Lisainfot küsi Sony Centeri kauplustest.

DSC-T99

T seeria fotokad on üliõhukesed ja minimalistlikult stiilsed. Kvaliteetsed pildid ja nutikad rakendused.

DSC-WX5

W seeria fotokad teevad vaatamata väikestele mõõtmetele suurepäraseid pilte ja Full HD videot. TehnikaMaailma kompaktkaamerate testivõtja 2011/2

DSC-HX5

H seeria fotokad sobivad tõsisemale fotohuvilisele, kes ei soovi tehnikat seljakotiga kaasas vedada. EISA ja TIPA parim kompaktkaamera 2010-2011

NEX5

NEX seeria on hübriidkaamerad, kus on ühendatud kompaktkaamera mõõdud ja profikaamera sensor ja objektivid. EISA parim Micro-System kaamera 2010-2011.

SLT-A55

Alfa fotokaamerates on kasutatud kompromisse teemata parimaid materjale ja uusimaid tehnoloogiaid. Aasta 2010 parim kaamera: Popular Photography ajakiri, Digitund, DP-Review.

Sweep Panorama

Horisontaal- ja vertikaalpanoraami pildistamine pole kunagi nii lihtne olnud. Libista kaamera ühe nupuvajutusega üle kaadri ja kaamera liidab hetkega saadud kujutised üheks panoraamfotoks.

Sony Center Kristiine
Endla 45, Tallinn
tel +372 66 505 66
E-P 10.00-21.00
sckristiine@miterassa.ee

Sony Center Solaris
Estonia pst. 9, Tallinn
tel +372 66 313 66
E-P 10.00-21.00
scsolaris@miterassa.ee

Sony Center Tasku
Turu 2, Tartu
tel +372 73 055 30
E-L 10-21.00 P 10-18.00
sctasku@miterassa.ee

Kuidas võrgutada inseneri?

Räägitakse, et nende ees muutuvad taltsaks mehed, kes lahendavad peast vektorvõrrandeid. [digi] käis kohvikus kutiga, kes on vähem kui aastaga ära võrgutanud 2000 inseneri üle maailma. Saage tutvavaks, GrabCADi üks asutajatest Hardi Meybaum.

Mis on GrabCAD?

GrabCAD toob inseneriteenused hästi lähedale tootmisettevõtetele, inseneribüroodele ja hobiehitajatele. Tavaliselt käib asi nii, et tahad inseneri palgata, guugeldad „inseneribürood Indias” ja saad 34 miljonit vastet. Valid kõige ilusama ja usaldusväärsema koduleheküljega büroo välja ja veedad järgmised kolm nädalat, jaurates hinna ja tingimuste üle. Teed selle ära ja siis hakkab töö peale. Tegelikult ei ole sul ikka mingit garantiid, et saad okei tulemuse.

Miks sa üldse peaksid tahtma inseneri Indias? Tahad autot toota või lapsele originaalset mänguasja?

Väga hea küsimus! Meil oli enne inseneribüroo, klientideks Eesti suured tootmisettevõtted. Tahtsime aga tööd väljapoole Eestit teha, kus on huvitavad projektid. Tegime lihtsa veebilehe, kus klient sai öelda, mida ta tahab, ja 24 tunni pärast sai selle kätte. Ja siis su küsimus mänguasjadest ... Hakkasid tulema kliendid, näiteks tädi Melissa Ameerikast. Tahtis hakata tootma muffiniahjusid. Lastele, plastmassist. Võttis paberi, kritseldas üles oma muffiniahju ja saatis meile, et tehke mulle nüüd kogu see asi valmis. Saime aru, et selliseid kliente me tegelikult ei taha. Meie tänased kliendid on tootmis- ja inseneribürood, kellel endal ei ole mingil hetkel piisavat ressursi või nad tahavad seda juurde osta. Nad kasutavad meid oma virtuaalse inseneribüroona.

Kuidas see töötab?

Meil on veebilahendus, millega insenerid saavad liituda. Oleme üks suuremat inseneribüroodest maailmas, meil on tänaseks 2000 inseneri. Enamik neist on Ameerikast, mõned Indias, Ukrainast, Inglismaalt. Mõned ka Eestist, aga Eesti on vähemuses. Töötab see asi nii, et tuleb klient, kirjeldab oma ülesande ära, vajutab nupule ja rohkem teda ei huvita, mis

MINI-CV

Hardi Meybaum

Vanus: 28

Haridus: Tallinna Tehnikaülikool, tootearenduse magister

Töö: GrabCAD CEO

Hobid: Kitesurf

Me ei tegele absoluutselt inseneride otsimisega. Ometi liitub meiega igal nädalal umbes 100 inseneri

saama hakkab. Ta ootab 48 tunni pärast vastust. Mis taustal toimub? Me saame tellimuse kätte, saadame töö inseneridele koos hinnaga, kui palju nad võivad selle pealt teenida, tähtajaga ja insener teeb töö ära.

Milline on järgmine samm arenduses?

Praegu ehitame suurtele klientidele platvormi, mille kaudu nad saavad teha kõike seda, aga lisaks palgata endale ka virtuaalse inseneri näiteks järgmiseks pooleks aastaks. Ehitame keskkonna, kus nad saavad koostööd teha. Meil on omavaheline 3D-suhtluskeskkond. Näiteks Inglise ettevõtte tahab endale Ukrainast kaks inseneri palgata. Ta ei taha mõelda, kuidas neile palga maksta, kas nad maksavad makse jne. Kogu maksesüsteem käib läbi meie lahenduse. See on asi, mille kallal praegu töötame. Lõpuks ei olegi klientidel vaja endale suurt inseneride salka palgata. Piisab, kui on mõned üksikud insenerid, kes suudavad ülesandepüstituse ära defineerida ja kogu must töö tehakse kuskil taustal.

Kui te muffiniahjusid enam ei projekteeri, mille kallal siis teie 2000 inse-

neri töötavad?

Meil on kliente näiteks mööblitööstuses. Esimene proovitellimus on meil tehtud Silicon Valley's ühe ettevõttega, mis toodab täiesti unikaalseid päikeseparareisid, väga kõrge intellektuaalne omand. Hästi huvitav projekt on ühe teise Silicon Valley ettevõttega, mis tahab muuta autotööstust. Midagi Tesla ja Zipcar'i vahepealset, Google on nende esimene klient, muide. Me ei ole lepingut veel alla kirjutanud, aga oleme sellele väga lähedal. Veel on meil mõned tõeliselt suured ettevõtted, maailma suurimad tootmisettevõtted, mis kasutavad meid näiteks selle jaoks, et viia oma 2D-joonised 3D-sse.

Ikkagi 2000 inseneri. See on peaaegu nagu armee, millega võiks mõne väikeriigi vallutada?

Tõsi, inseneridest teame me palju. Teame, kus nad asuvad, mis tarkvarasid nad kasutavad. Me hindame oma inseneri sellest lähtuvalt, kui kvaliteetselt nad tööd teevad, kui kiiresti nad reageerivad, kui head kommunikatsioonid nad on. Mida me sellega teeme, näitab aeg. Hinnanguliselt moodustavad eBay väärtusest 2/3 ostjate ja pakkujate reitingud. Sellest võib tulla täiesti eraldi äri. Me ei tegele absoluutselt inseneride otsimisega. Ometigi liitub meiega igal nädalal umbes 100 inseneri.

Mis edasi?

Google'iga räägime väga tõsiselt. Olen nendega mitu korda kohtunud ja räägime täna sellest, kuidas integreerida Google ScetchUp GrabCADiga. Viimase nelja kuu jooksul olen Eestis olnud kaks nädalat. Ma olen kohtunud sisuliselt kõigi suurte CAD-tarkvara juhtide ja presidentidega. Selles mõttes on kasulik olla Eestist eemal, siin sa nendega ei kohtu. Nad on kõik meist väga huvitatud. Mõtleme, kuidas muuta maailma. Ennekõike tahame muuta seda, kuidas tehakse tootearendust.

JOHANNES TRALLA

Talumees ja kuri parisnik

Korjanud kaugeltnurga talu peremees kord oma rahanatukese kokku, pannud padjapüüri sisse ning läinud linna laadale; plaaniks oli tal lehmaost.

Loomi pakutud laadal mitut masti ning mitmesuguse piimaanniga: küll selliseid, millel udar tühi juba peale 5 liitri väljanõristamist päevas, küll kangemaid, päevas 10 liitriga hakkama saavaid lehmi.

Kaupmehe juurest kaupmehe juurde kõndides jõudis taluperemees eriti uhkes vammuses parisniku juurde. „Noh, palju see loom siis piima annab?” küsinud mees. Ning ei uskunud vastust kuuldes oma kõrvu: „Mahupiiranguta?” Kuidas saab see lehm piiramatu piima anda? Kuid kaupmees jäi enda jutu juurde ning peremees talutaski looma koju.

Ostu üle oli põhjust rõõmu tunda, vähemalt esiti - joonuks sai kogu pere ning üle jäi ka külaliste tarbeks ... Kõik oli kena, kuni kahe nädala pärast soikus lehma nisast irduv piimainire juuspeeneks ning klaasitäie täitmiseks hakkas kuluma mitu tundi. Rääkimata külaliste võõrustamisest, piima ei piisanud nüüd

Ei ole ju raske öelda kliendile seda, kuidas asi tegelikult on. Miks on see siis nii vaevaline ja miks peab nii palju keerutama?

enam oma pisiperegi jaoks.

Pannud peremees siis hõlmad vöö vahele ja läinud linna parisnikku otsima. Kuid ennist nii sõbraliku ja meeldivana tundunud kaupmehe jutule polnud nüüd enam sugugi nii kerge saada. Häärberi uksele koputades hak-

kas küll kostma sulnist muusikat, kuid avama ei tulnud keegi. Peale pikka kolkimist üks siiski paotus ning avausse ilmus kena neuu naerav näolapp: „Kuidas saan teid aidata?” Rääkinud mees oma mure kurvalt ära, tüdruk aga puhkenud hoopis naerma: „Muidugi on teil mahupiiranguta piimaanniga lehm, aga ainult mõistliku piimajoomise korral!”

„Aga kui palju on siis mõistlik piimajoomine?” küsis talumees hämmeldunult. „Mul on suur pere ning käib ka külalisi, ja ikka kulub seda va piimakest - sestap piiramatu anniga lehma ju võtsimegi ...”

„Aga seda me ei ütle, kui palju see mõistlik piimajoomine on!” teatas näitsik viisakalt, aga kindlalt ning tõmbas ukse kinni. Pettunult lõntsis mees laadale ning ostis kümneliitrise udaraga lehma. Kõlab vähem uhkelt kui piiramatu piimaanniga lehm, aga vähemalt teab arvestada!

Koju jõudes ühendas ta esimese asjana „piiramatu” lehma ohelikest lahti ning peletas minema. Lehmäläinud aga kõht tühjaks, ta putkas kurja kaupmehe majja ning pani ta koos naha ja karvadega nahka, ei pääsenud ka kurjad näitsikud. Tulbi talumees oma pere ja lapielse lehmaga elab aga õnnelikult tänapäevani!

* Mobiilse interneti tarbijate seas kostub aina valjem pettumusekahin. Uljalt püsiühenduse alternatiivina reklaamitud mobiilne mahupiiranguta internet on EMT klientidele siiski selge mahupiiranguga, mille suurust ei soostu operaator avaldama. Tele2 piiras samuti mahutu, kuid on tänaseks sellest loobunud. Ainsana on aus olnud Elisa, kelle mahupiiranguta internet on mahult tõesti piiramatu. Selle juhtumiga seoses lisasimegi Eesti rahvapärimesse uue muinasjutu.

Mart Parve
kolumnist

KUU PLUSSID

+ **Hotmail üllatab**
Hotmail hakkab pakuma võimalust luua ajutisi meiliaadressi, mida saab kasutada veebis registreerumiseks, kartmata, et sealt sealt tuleb spämm õiget meilboksi ummistama hakkab. Gmail võiks õppust võtta!

+ **Odavad Androidid**
Turule on tulnud hulgaliselt odavaid ja keskmiselt kobedaid Androidiga nutitelefone. Enam ei pea nutitelefoni ostmiseks autot maha müüma. Androidist on varsti saamas rahvatelefon.

+ **Grammy arvutimängu muusikale**
Populaarse maailmavalitusmängu „Civilization IV” teemalugu sai maineka Grammy auhinna kui parim laulu saatete loodud instrumentaallugu. Kas see on uue ajastu algus?

TSITAADID

„Võib muidugi juhtuda, et tegu on kahe erinevat liiki dinosauruse paaritumiskatsega ja head nahka sellest ei tule.”

Kawe Kapitali portfelliidur ja juhatuse liige Kristjan Hänni võttis Äripäeva vahendusel tabavalt kokku mitmete investorite arvamuse Microsofti ja Nokia liidust.

„See number ei ütleks enamikule klientidele mitte midagi.”

EMT andmesideteenuste ärijuht Ando Meentalo ei suutnud raadio KUKU saates „Digitund” selgelt vastata küsimusele, kui suur on EMT mobiilse interneti igakuine mahupiirang, pärast mida kliendi andmesidekiirust piirama asutakse.

Lauaarvutite tagasitulek

Sven Vahar
toimetaja

Käisin hiljuti sõpra tema hädas aitamas, tal oli töö juures probleem terve majatäie arvutitega. Kõik arvutid on neil lauaarvutid ja pole ette näha, et need kavatsetakski sülearvutite vastu välja vahetada. Ja tõesti, milleks, kui need töötavad?

Üks tuttav jällegi rääkis, et ta otsib oma vanematele koju lauaarvutit. Miks mitte sülearvutit, küsisin. Aga milleks, oli ta vastus. Lauaarvuti on oda-

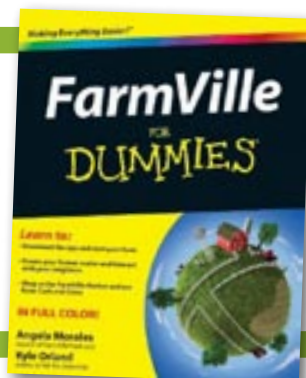
vam ja kui mingi jupp katki läheb ning see on vaja välja vahetada, on laks rahakoti pihta palju väiksem.

Rääkisin paari nädala eest ka ühe arvutimüüjaga, kes mainis, et lauaarvutite müük on taas vaikselt kasvama hakanud. Näib, et sülearvutivaimustus on vaikselt hääbumas ja pärast paari aastat vaimustunud rabelemist on turg paika loksunud. Need, kes on tahtnud sülearvutit osta, on selle juba ammu ostnud, ja need, kes ei ole veel ostnud, ei kavatsegi seda osta.

Kummalisel kombel pole kanda kinnitanud ei *all-in-one* kuvarvutid ega väikesed karparvutid, inimesed endiselt usaldavad pigem vana head suurt ja koledat kasti. Mis sellest, et need kastid on suured ja raiskavad ruumi.

Miks see nii on, mina ei tea.

FarmVille juhmidele
Amazoni veebipoest on võimalik tellida raamatut „FarmVille For Dummies”. Kui juhm saab inimeks olla, kui tal on vaja ajaviitemängu jaoks tasulist õpetavat raamatut?

TAGASISIDE

Mida arvatakse Nokia ja Microsofti kooselust?

+ Ärimaailmale on see kasulik

Just nõnda arvab PCWorldi toimetaja Tony Bradley, kes toob välja mitu head asja, mis sellest partnerlusest loodetavasti sünnib. Esiteks võib nüüd loota reaalselt ja arvestatavat alternatiivi Blackberry'le, mis on end ärimaailma väga sügavale sisse söönud. See on segment, kuhu ei iPhone ega Android veel jõudnud pole. Teiseks võib nüüd loota korraliku riistvara peal toimivat korraliku mobiilset Microsoft Office'i versiooni, mis poleks pooletoobine nagu paljud kolmandate osapoolte valmis treititud vaaturid ja konverterid on. Kolmandaks oleks ärimaailmal nüüd ometi võimalus oodata ja nõuda SharePointi ja Nokia mobiilide koostööd.

+ Nokia võtab end kokku

Tarkinvestor.ee finantsnõustaja Kristjan Lepiku sõnul näitab see samm seda, et Nokia on aru saanud, et ta peab end viimaks kokku võtma ning oma tööd tõhustama. Koos tegutsemine annab nii Nokiale kui Microsoftile rohkem lootust oma platvormile arendajaid taha saada, kui mõlemad seda eraldi suudaksid. Nokia aktsiate mahamüümisega ei tasuks Lepiku arvates veel kiirustada.

- Nokia on meeleheitel

International Business Times vahendab ABI Researchi analüütiku Michael Morgani sõnu, kes vangutab koostöö peale pead. „Uppuja haarab kõige lähemast asjast ja uppuva Nokia juhi Stephen Elopi jaoks oli Microsoft lähim õlekõrs, millest haarata,” kommenteeris Morgan. Teatavasti töötas Elop varem Microsoftis ja ta on üks suurimaid eraisikutest Microsofti aktsionäre. Oma sark on ikka ihule ligemal?

- Wall Street pisaraid ei usu

Pärast teadet selle kohta, et Nokia on otsustanud viimases hädas pöörduda Microsofti poole, langes Nokia aktsia 14%. Aasta algusest on Nokia aktsia langenud ligi 10% ja keegi ei oska öelda, mida peaks Nokia tegema, et aktsiat taas ülespoole upitada.

- Peatage maakera, ma tahan maha minna!

Just nii võisid tunda need Nokia töötajad, kes protestisid otsuse vastu vahetada operatsioonisüsteem Symbian välja Microsoft Phone 7-ga. Tuhatkond inimest jalutas protesti märgiks Nokia Tampere filiaalilist keset päeva lihtsalt välja. Nokia Tampere osakonnas töötab umbes 3000 inimest.

KUU MIINUSED

Pri.ee lageraie
Hoolimata palvetest ja protestidest lülitati domeenireformi käigus välja ka eraisikutele kuulunud pri.ee aadressiga domeenid. Paljud inimesed loobusid .ee aadressist sootuks. Miks riik eraisikuid niimoodi kotib?

Internet on õrnake
Minnesota ülikooli doktorant Max Schuchard on leidnud mooduse BGP ruutimisprotokolli iseärasust kasutades terve Internet rajalt maha võtta. Loodame, et keegi seda ei tee.

Blogidele kullipilk peale!

Vaatleme kolme levinumat blogilugejat ja uurime, kui lihtsaks nad ühe blogimaniaki elu õigupoolest muudavad.

Portaal	Feedreader	Google Reader	Bloglines
Millega tegu?	Väike jälgimisprogramm, mille saab alla tömmata paari minutiga. Pärast istub väike hall kuubik Windowsis kellaaja kõrval ja läheb kollaseks, kui ekraanile tekkiiva mulli abil teada annab, et keegi, kelle blogi sa jälgid, on midagi postitanud. Kuubik jääb kollaseks, kuni lugemata postitused loetud saavad.	Veebipõhine blogilugeja, mille iGoogle' kasutajad koos ilmatede, meilboksi info ja virtuaalse lemmikloomaga oma veebilehitseja avalehele kinnitada saavad.	Tegu on veebipõhise lugejaga, mille abil saab lisaks blogidele jälgida Twitteris säutsujaid, Facebookis tegutsejaid, MySpace'is askeldajaid ja nii edasi.
Seisukoht	Blogisid lisada ja jälgida on väga mugav. Kõik uued postitused lähevad lugemata uudiste kausta, aga samas saab blogisid lugejas ka üksiklaual lapata või neid veebilehitsejas avada. Ainus miinus on, et vahel kipuvad postitused lugejasse jõudma päevase hilinemisega.	Väga lihtsalt lahendatud leheke. Uute postituste lisandumisest kellad ja viled märku ei anna, aga võimalus Google'i lugeja, nagu kõik muud Google'i vidinad, ühele lehele kokku koguda muudab selle väga ahvatlevaks. Nõrgaks küljeks on fakt, et kasutada saab siiski vaid veebilehitseja abil.	Blogisid lisada on küll väga lihtne, aga uutest postitustest see lugeja kärarikalt märku ei anna - need ilmuvad vaikselt lugemata postituste alla ja neil peab ise silma peal hoidma. Veebilehitseja peab selle lugeja kasutamiseks kogu aeg avatud olema ja see on tüütu.
Address	www.feedreader.com	reader.google.com	www.bloglines.com
Hinne kokku	★★★★★	★★★★☆	★★★☆☆

Soojendavad infrapunasokid

Prolotexi futuristlikud infrapunasokid saadavad kiiri sügavale jala pehmetesse kudedesse ja ravivad sadat häda: need sobivad külmadele, „lõhnavatele“ ja „surevatele“ jalgadele, aitavad liigesevalu ja artriidi korral, stimuleerivad vereringet ja nii edasi. Infrapunatoime pesus ei kao! Isikliku paari saad soetada aadressilt www.therapysocks.com 39 euro eest.

Kritselda oma mõtted NoteSlate'is!

Tahaksid e-märkmikku, aga raha napib? NoteSlate on just see, mida sa otsid! E-tindi tehnoloogial põhinev 180tunnise akuga NoteSlate'i tahvliga on kompleksis kustutajaga pliats, miniUSB-port, SD-mälukaardi pesa ja 3,5 mm kõrvaklapi pesa. Jah, see viimane on veider küll, aga samas - mis tänapäeval MP3sid ei mängiks? Saadaval 100 euro eest www.noteslate.com.

Muusik Silvi Pildi ehk Shirubi Ikazuchi duo ühe poole 5 kõige-kõigemate tehnikavidinat

1

Lihtne LG KP108

Ostsin mitte väga ammu aega tagasi naljahinda maksnud LG mobiiltelefoni. Pakile on kirjutatud Fashionable Slim Color Bar. Sellega saab helistada, sõnumeid saata ja muud ei midagi, igavamal momendil ka sudokut mängida (aga ainult kõige lihtsamat taset oskan, teised ajavad lausa närvi). Kas mulle ka moodsad nutitelefoni meeldiks, ei tea, momendil ei tunne nagu puudust ka.

2

Vana lauaarvuti

See on suur ja undab nagu kosmoselaev. Aga just see masin on minust lahutamatu ja vastupidi. Teen sellega muusikat, surfan netis, loen uudiseid, suhtlen. Paljud minu tegemised ja hobid on sellega seotud. Peal on sellel vana hea Windows Professional, aga arvuti enda näitajad pole teab mis head, vähemalt praeguse aja kohta. Varem oli mul ka sülearvuti ning seda käepärasust igatsen küll taga.

3

Yamaha klapid

Sain paar aastat tagasi sünnipäevaks muusikariistade poe kinkekaardi ja soetasin selle eest üsna head raha maksvad Yamaha monitorklapid. Need on hästi vastu pidanud ja loodan, et teenivad mind veel mõnda aega. Saan nendega muusikat kuulata ja kasutan neid ka miksimisel.

4

BaByliss Wet N'Dry

Ostsin selle juuksesirgendaaja aastaid tagasi umbes 200 krooni eest – võib ju mõelda, et odav ja järelikult ka ebakvaliteetne, aga paar pikajuukselist sõbrannat kiitsid seda paremaks kui enda oma ning seegi teenib mind tänaseni, kuigi päris igapäevakasutuses enam ei ole.

5

MP3-mängijad

Ma ei kuulagi nendega tegelikult muusikat. Mul on palju faile tassida ning kuigi suurema mahuga mä-lupulk teeks oma töö võib-olla paremini ära, suhtun sellesse samamoodi kui oma lihtsasse telefoni ja vanasse arvutisse – ajavad asja ära. Hetkel kasutusel pisike COBY MP550-2G.

KÖÖK

Breville'i pirukameisterdaja

Kevadväsimust oleks vaja pirukakuhjadega ravid, aga küpsetada ju ei jaks. Siinkohal tuleb appi võileivagrilli põhimõttel töötav Breville'i pirukaküpsetaja, mis teeb isuäratavad pirukakesed valmis kõigest kaheksa minutiga! Ühest küpsetajatäiest saavad oma kaku kätte neli pirukasõpra ja millise täidisega taignaampse selle abil vorpida, vali ise! Saadaval näiteks eBays, hind umbes 145 eurot.

8 minutiga? Selle me ostame!

ALDO LUUD

Kosutavad šokolaadivulkaanid

VAJA LÄHEB:

- 170 g tumedat šokolaadi
- 150 g võid
- 160 g suhkrut
- 75 g nisujahu
- 4 suurt muna
- veidi kakaopulbrit

VALMISTAMINE:

Määri koogivormid (või muffinivorm) võiga ning puista ka-

kaopulbriga üle. Pane kõrvale. Sulata šokolaad ja või väikeses potis. Tõsta pott tulelt. Klopi munad suhkruga kohevaks. Lisa sulašokolaadi-või segu ning vahusta elektrimikseriga veel 5 minutit. Sõelu juurde jahu ja vahusta veel 2 minutit. Kalla segu ettevalmistatud vormidesse ja küpseta 180kraadises ahjus umbes 10–12 minutit.

Rohelised veel lahingus

Kuigi vahepeal tundus, et lahingu diskreetgraafikaturul on Nvidia kaotanud ja ta on sunnitud vaikselt hääbuma, pole roheliste leeril veel mõtet meelt heita. Nvidia on täiesti elus ja on ainumas viimasel paaril kuul, kes on miskeid uudiskaarte meile testiks toonud.

Äsja esitlesid nad ja andsid ka testimiseks kahte uusimat keskklassi kaarti: GTX 570 ja GTX 560 Titanium. Viimases on Nvidia tagasi toonud pea kümne aasta vanuse ja juba suisa unustusse vajunud Titaniumi lisanime. Mida need kaks enesest kujutavad, seda saame tänu Ordi abil testiks andnud kahele Club 3D kaardile ka põhjalikumalt uurida.

Kaks uut kaarti

Kui senini (AMD/ATI vastulöök Radeon HD 6990 näol on veel andmata) on liidripositsiooni graafikaturul hoidnud Nvidia, siis GTX 580 näol on see minimaalselt 450 € hinnaga (ehk vanas rahas 7040 krooni) vägagi kallis ja mitte igale mängusõbrale talutav hobi. Keskklassis aga tuuseldas ATI siiani kõiki rohelise leeri esin-

põlvkonna juba kolmanda põlve GPU-l, pardal sama arv - 384 - CUDA *shader*-tuumasid nagu praegusel lipulaeval GTX 580-l. See on 15% enam kui eelmisel keskklassi bestselleril GTX 460. Ka on uuel GPU-l taktsagedus 6% kiirem kui tipp-protsessoril GTX500 ehk numbrites 822 MHz. Graafikamälu on samuti analoogselt Nvidia tipuga seatud 4008 MHz peale (kuigi mäluosiin laius on kitsenenud 256-bit peale). Ehkki see on 16% väiksem kui GTX 570-l, on see eelmise sama hinnaklassi GTX 460 omast taas 11% kiirem.

Ja kuigi GPU taktsagedus (mis on üks peamisi temperatuuri määrajaid) on suurem kui GTX 570 GPU-l, on Nvidia suutnud energiatarbe tuua tervelt 22% võrra alla - GTX 560 Ti oma 170 W energiatarbega on ka tegelikult keskklassis ja mitte ainult sõnades. Seda sai ka reaalses elus kohe täheldatud: kui arvutit startides lülitab graafikakaart end korraks (kuni draiver oma regulatsioonidega sekkub) täisvõimsuse peale, siis 560 ei ilmutanud end ka siin lärmakana.

Kogu süsteemi varu tundus sedavõrd

Kogu süsteemi varu tundus olevat sedavõrd suur, et tasus proovida seda isegi ülekiirendada ja nii tegimegi

dajaid ja olimegi peaaegu monopoolsel turul.

Nüüd on aga Nvidia reast toonud turule kaks uut kaarti: sama GTX 580 juurest tuntud kiviga GTX500 varustatud kaardi GeForce GTX 570 (hinna alandamisel taas abiks kella alandamine ja graafikamälu siinilause kitsendamine) ning uuel kiibil GF114 ehitatud kaardi GeForce GTX 560 Ti (ehk pikemalt väljaõelduna Titanium).

Odavam on mõttekam

Kuna GTX 570 juures on enam-vähem kõik selge - sama kivi, veidi madalam takt ja kitsam mäluosiin ning vähem *shader*-protsessoreid ja sellest tulenev veidi madalam hind (mis siiski on laiale tarbijaskonnale kallivõitu) -, siis vaatamegi põhjalikumalt just viimast, alles 25. jaanuaril ametlikult ilmavalgust näinud mudelit GTX 560.

Uus GTX 560 põhineb Nvidia Fermi

suur, et seda kaarti tasus proovida ka veidi ülekiirendada. Selleks sai kasutatud vaid Nvidia enda draiveri ülekiirendusvõimalusi (ehk seda, mida iga kasutaja saab vabalt ja probleemideta ka ise katsetada) - ning tulemus 20% nii GPU kui graafikamälu alal polnud paha. Kiirendatud kaart suutis juba pakkuda kas samaväärseid või isegi veidi paremaid tulemusi, kui ca 150 € kallim GTX 570. Me ei saa küll sellist teguviisi soovitada, sest see katkestab tootjapoolse garantii, ent tootjale ei pea ju alati ette kandma kiirendamisest, kui midagi paha juhtub.

AMD pidi hinda alandama

Kui siiani on AMD olnud võistleja, kes on sundinud konkurente hinnasõjas omi hinda alandama (meenutagem Intel vs. AMD lahinguid odavas ja keskklassis), siis seekord on juhtunud just vastupidine. Nvidia GTX 560 Ti müügiletulek sundis AMD/ATI-t oma HD 6870 ja HD 6850 kaartide hindu korrigeerima ja seda olulise langetamise suunas. Milles pole veel Nvidia ennast tiptasemele saanud, on energia-

janu. Kuigi mainisime juba, et GTX 560 Ti tahab vaid maksimaalselt 170 W, on see ikkagi 24% enam kui ATI analoogse kiirusega GPU-l kombeks.

Kuid meil pole veel nii suuri muresid nende pisikeste vattidega ja Nvidia GTX 560 Ti ülekiirenduspotentsiaal avab

GTX 560 Ti tarbib elektrit maksimaalselt 170 W, aga seda on 24% enam kui ATI samaväärne kaart tahab

siin mänguruumi eksperimenterite (mida me kohe mitte ei saa soovitada soojalt, vaid ehk „jahedalt“), aga üle 1 GHz GPU takt peaks olema teil püütav ka ilma igasuguste *voltmod*-ideta.

Praktilise poole pealt katsetasin teda MMOs „Fallen Earth“, alandamata kuvari maksimaalseks seatud seadeid (eraldusvõime 2560 x 1600, 16kordne anisotroopne filtreering ja muud kõik maksimaalselt põhjas) ning kuigi kaadrisagedus kukkus tavalise 60+ fps-i pealt 40-45 fps-i peale, kulges mäng sujuvalt ja tõrgeteta, sama kehtis ka maksimaalseadetes Riftis.

Milleks maksta rohkem

Ka siis, kui sattusin paljusid mängijaid ja nende tegevust täis keskkonda (ringisebimine, toss ja väljud, *spell*-efektid jms), oli ikkagi keskmine fps üle 35 ehk sujuvalt mängitav.

Seega, kel pole just nina ees ülisuurt 30tollist kuvart, sellele on GTX 560 Ti võimsusest enam kui küll ning milleks maksta mitusada eurot enam, kui sama tulemi saab ka juba alla 230 €, kui otsida.

NVIDIA GTX 560

Müügil: Ordi
Hind: 239,55 eurot
GPU: GF114 40 nm
Graafikamälu: 1024 MB GDDR5 256 bit siin
GPU taktsagedus: 822 MHz
Shader-protssessorite taktsagedus: 1644 MHz
Graafikamälu taktsagedus: 4008 MHz (2004 MHz DDR)
Graafikamälu maksimaalne ribalaius: 128,256 GB/s
Shader-konveierite arv: 384
Energitarve: 170 W
DirectX tugi: 11.0
Shader Model tugi: 5.0 / 5.0
OpenGL tugi: 3.2

LÜHIPROOV

OCZ RevoDrive X2

Müügil: Arvutikeskus
Hind: 191,40 €
Maht: 50 GB
Liides: PCI-Ex 4X
Lugemiskiirus: kuni 540 MB/s
Kirjutuskiirus: kuni 450 MB/s
Mõõtmed: 18,1 x 12,5 x 2,2 cm

Eelmise põlvkonna SSD-seade

Arvutikeskus pakkus testimiseks hoopis OCZ RevoDrive X2. Peaks olema nagu kõvaketas. Peaks. Aga karbist koorub välja hoopis PCI Expressi siinil istuv lisakaart, täis väikmälu mooduleid.

Tegelikult pole ka SSD-kettad mingid kettad, vaid samuti SATA-liidese jaoks kohandatud NAND *flash*-mälu moodulid. Illusti ühte karpi ritta laotud ja vastav elektroonika juurde poogitud. Ent SATA-2 pakub meile senini vaid 300 MB/s andmevahetuskiirust. Meile testida antud riistapuu PCI-Express 4kordne siin aga lubaks läbi lasta kuni 2 GB/s. Tundub karvu turri ajav või kananahka ihule toov? Kuidas siis on?

Kui RevoDrive'i arvutisse paigaldasime, ei tundnud arvuti teda ära. Kiirelt OCZ veebi, draiverid alla ja uus ketas oligi leitud - 50 GB suurune SSD. Asusime teda siis testimise, ees Corsairi Force-seeria SSD-ketta tulemused. Tulemus jäi kahvatuks: enamikes testides sai RevoDrive lüüa, kuigi ta hind on 64 € kallim. Ju on süüdi eelmise põlvkonna kontrollid, mis lubas küll kolkida eelmisi SSDsid, ent uusimatele SandForce'i kontrolliriga ketastele on ta ilmselt sunnitud alla vanduma. OCZ pole veel alla andnud, peagi tulevad müügile suuremad ja kiiremad seadmed.

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Kas tasub osta uus

Sülearvutid on vahvad oma väiksuses, aga nad on ka arutult kallid. Endiselt otsivad paljud inimesed endale töötegemiseks lauaarvutit. Ent kumba osta: kas odavamalt vanem või kallimalt uuem lauaarvuti? Kumb on kasulikum?

Vanade arvutite lippu valisime üleval hoidma Fujitsu Celsius W350. Valik oli täiesti juhuslik, kammisime läbi kasutatud lauaarvuteid müüvaid veebisaite ja otsisime võimalikult hea konfiguratsiooniga ja võimalikult odavat lauaarvutit. Fujitsu jäi meile silma Elioni kasutatud arvutite veebipoes. Arvuti eest maksimise 198 eurot, kohaletoi-metamise eest veel 8 eurot peale ja kokku läks vana arvuti meile maksma 206 eurot.

Vana arvuti töötab

Selle raha eest saime arvuti, millel kahetuumaline protsessor, 2 GB mälu, 160 GB kõvaketas ja Windows XP Professionali litsents. Tehnilised andmed ahhetama ei pane, eriti tilluke tundub olevat kõvaketas, aga kui järele mõelda, siis kui suurt meil ikka tarvis on? Tegelikult ju töö jaoks suuremat

Jõudlustestid näitavad, et vana arvuti ei ole uuest sugugi nõrgem, pigem isegi vastupidi

vaja ei ole. Jah, kui hoiaksime kõvakettal oma fotoarhiivi või muud suuremahulist, siis jääks 160 GB häbematult väikeseks.

Väiksest mahust suuremaks probleemiks osutub arvutiga töötades hoopiski kõvaketta aeglus ja lärmakus. Olime juba unustanud, kui lärmakad vanad kõvakettad olla võisid. Kõvaketas krabistab kuuldavalt ja see rikub tuju. Windows XP on pärast Windows 7-ga

harjumist kuidagi antiikse ja inetu moega, aga me elame selle üle. Lõppude lõpuks on see arvuti töötamiseks, mitte imetlemiseks.

Positiivne uudis on see, et selle raha eest oleme saanud parema graafikakaardi, kui seda on uuel arvutil. Uuel on integreeritud Inteli graafika, sel vanal on aga Nvidia Quadro FX550, mis iseenesest on naeruväärse jõudlusega, kuid testides siiski parem kui uue arvuti graafikakaart.

Jõudlustestid näitavad, et vana arvuti ei ole uuest sugugi mitte halvem ning mõnedes testides on isegi selgelt parem. Siin ongi üks hea põhjus just vana arvuti ostmiseks: sa võid leida kasutatult üsna soodsalt paari aasta taguse hea riistvaraga arvuti, mis tänapäeval pole enam tippklass, kuid on endiselt parem kui uus odava hinnaklassi riistvara. Uued arvutikomponendid on alati kallimad, sõltumata nende jõudlusest, ning neid kasutatuna ostes võib teha väga hea tehingu.

Fujitsule uus kõvaketas

Teisest küljest, nagu me teste tehes avastasime, ei või sa iial teada, millises seisus kasutatud arvuti on. Täiskoormusega töötades hakkas Fujitsu sees jahutusventilaator vilistama. See oli hoolduses puhastatud, aga füüsilist kulumist ei saa pelgalt hooldusega vältida. Kui nii edasi läheb, siis peame Fujitsu sees hakkama varsti juppe välja vahetama. Nädala ajaga tekkiski meil kiusatus arvutisse uus kõvaketas lisada ...

Andmelehte vaadates on Fujitsul tunduvalt rohkem liideseid

või vana lauaarvuti?

kui Ordil aga kui paljusid neist tegelikult vaja läheb? Üks videoväljund kuvari jaoks, USB hiire ja klaviatuuri jaoks, üks vahetevahel mälu- ja jaoks ongi kõik. Ülejäänud seisavad jõude. 8 USB pesa. Milleks?

Uueks lauaarvutiks, mis vana arvuti vastu võitlustulle asub, on Ordi Disco hinnaga 339 eurot, hinnavahe kasutatuna ostetud Fujitsuga on 133 eurot. Seda, et tegemist on ikkagi uue ja moodsa arvutiga, näeb juba kaugelt. Kuigi Fujitsu Celsius ei ole igivana, vaid paari aasta vanune, on selle disain ikkagi silmnähtavalt iganenud ja Ordi näeb selle kõrval välja ikka päris šikk. Kui peaks neist kahest valima, kumba tõsta laua peale ja kumba jätta laua alla, siis on Ordi kindlasti laua- ja Fujitsu lauaalune arvuti.

Uus on vaikum

Mälu on Ordil sama palju, aga kõvaketas on vaikum, kiirem ja suurem ning operatsioonisüsteemiks on Windows 7. Nii hea, kui XP ka oli, Windows 7 on parem ja oskab uuemat riistvara paremini hallata. Kui tahaksime vanale arvutile samuti Windows 7 juurde osta, siis tuleks kokku juba uue

Windows 7 on ikka palju parem ja oskab uuemat riistvara Windows XP-st märksa paremini hallata

arvuti hind.

Protsessor on Ordil uuem, aga Fujitsu Core 2 Duo E6600 asemel on siin Celeron E3400, mille jõudlus on tavatöödeks üsna sarnane. Riistvaragurud krimpsutaksid Celeroni peale nina, aga kui järele mõelda, siis mittemänguri lauaarvuti puhul ei ole absoluutselt vahet. Ausõna ei ole.

Kuigi me niimoodi üld-

se ei plaaninud, on võistlema sattunud vana ja uue arvuti jõudlus väga sarnane. See teeb valiku veelgi keerulisemaks. Kas uus arvuti on väärt enam kui 100 lisaeurot? Kas on põhjuseid, miks peaks ostma tingimata uue arvuti?

On. Uuem tehnoloogia on tihtipeale kallim ikkagi asja pärast. Uue arvuti voolutarve tavalolekus on 50-55 W ja koormusega maksimumselt 85-90 W. Vana arvuti soovituslikult, kuigi ta oli omal ajal ka väga edumeelne ja säästlik, tarbib voolu jõudeolekus 80-90 W ja koormusega kuni 120 W. See vahe on päris suur.

Uuele Ordile saab 2 aastat garantiid, vanale Fujitsule aga saime ainult 3 kuud. Kui osta kasutatud arvuti otse käest kätte, siis ei saa sa seda. Niipea kui peaksime hakkama vanas arvutis komponente välja vahetama, kas siis selle pärast, et need üles ütlevad, või sellepärast, et need on ajale jalgu jäänud, tõuseb vana arvuti hind tasapisi uuega samale tasemele. Kui nii võtta, siis ei olegi uus lauaarvuti nii palju kallim.

Uutel arvutitel kipub tänapäeval standardina olema küljes ka mälukaardilugeja. Ordil see on, aga vanal Fujitsul ei ole. Jällegi plusspunkt uue arvuti kasuks.

Kumb siis ikkagi?

Toimetuse arvamused läksid lahku. Ühest küljest pole ju meil kellegi raha eriti raisata ja miks osta uus, kui sa võid veidi ringi tuhnides ja luurates leida väga soodsa heas korras kasutatud arvuti pakkumise? Aga teisest küljest, kui sa oled sedasorti kasutaja, kes ise ei ole võimeline vajadusel arvutit juppideks võtma, viga välja selgitama ja arvutit tagasi kokku panema, siis on kasutatud arvuti ostmise ikkagi risk. Alati on ka võimalus, et ostad arvuti, millel on vanemat tüüpi liidesed või kaardipesad ja mõnede komponentide uuendamine osutub

võimatuks. Selliseid asju tuleks enne ostmist kontrollida.

Praegu on hea aeg kasutatud arvuteid osta. Järelturule on tulnud kahetuumaliste protsessorite ja SATA-kõvaketastega arvutid, mis peaksid keskmise kasutaja vajadustele vastama mitte ainult praegu, vaid peavad vastu veel aasta- paar. [digi] soovitab enne uue arvuti ostmist kindlasti ka kasutatud arvutite turul ringi vaadata.

SVEN VAHAR

Ordi Disco

Hind: 339 eurot

Müügil: Klick

Protsessor: Intel Celeron DualCore E3400 2,6 GHz

Mälu: 2 GB

Graafika: Intel GMA X4500

Kõvaketas: 320 GB SATA2

Optiline seade: DVD RW

Operatsioonisüsteem: Windows 7 Home Premium

Muu: LAN, analoog-VGA, 4 x USB, PS2, mälukaardi- ja ID-kaardi-lugeja, kaasas klaviatuur ja hiir, mikrofoni- ja kõrvaklapipesa, garantii 2 a.

Fujitsu Celsius W350

Hind: 198 eurot

Müügil: Elion

Protsessor: Intel Core 2 Duo E6600

Mälu: 2 GB

Graafika: Nvidia Quadro FX550

Kõvaketas: 160 GB SATA

Optiline seade: DVD RW

Operatsioonisüsteem: Windows XP Pro

Muu: LAN, 8 x USB, 2 x DVI, analoog-VGA, COM, PS2, 3 x FireWire 800

Hüpermega superkuvar

Aeg-ajalt satuvad meie kätte asjad, mis tuletavad meile meelde, kui kiiresti tehnoloogia tegelikult edasi areneb. LG 2290 on just täpselt selline kuvar, mis paneb pead vangutama ja lausa sunnib näpuga katsuma, et veenduda, kas tegu on ikka päris reaalse seadmega.

Karp, milles kuvarit müüakse, on ülivõrdeid täis kleebitud. Sildid karbil lubavad, et kuvar on *super slim*, sellel on *mega contrast ratio* ja lisaväärtusena veel *EZ cabling*. Poolteist väidet osutub ka tõeks. Kui kuvaril jalga küljes poleks - see on kastis kohe juba koos külge monteeritud jalaga - ning kui see veidi väiksem oleks, mahuks see kenasti mapi vahele, nii õhuke on see. Vaid 7,2 mm paksune 2290 on LG väitel õhim kuvar maailmas.

Teine väide, see salapärane *EZ cabling* ehk hõlbus kaabeldus, osutub osaliselt samuti tõeks. Kuna kuvar on nii

õhuke, siis pole selle sees kohta ühenduspesade jaoks: need asuvad hoopis kuvari raamatupaksuse jala sees ning kaablid tuleb ühendada sinna, kust siis pildiinfo jala seest kuvarini viiakse. See on ka põhjuseks, miks ei saa jalga küljest monteeri- da.

Kõik pole mega, mis hülgab

Kaablid tuleb ühendada lapiti jala tagaserva külge, kuid pesad ei asu mitte otse tagaküljel, vaid sügavas eendis. Laual on see tõesti ilus ja vähendab kaablipusa, aga kaablite ühendamiseks on vaja kuvar alati näoli lauale asetada, sest muidu ei pääse liidestele lihtsalt ligi.

Kolmas väide, *mega contrast*, võib ju samuti isegi tõene olla, aga sisuliselt ei tähenda see sinu jaoks mitte midagi. Ei ole ei filmid, ei pildid ega sinu Exceli tabelid kuidagi eriliselt megad selle kuvari peal. Täiesti tavaline keskmine tasakaalust väljas pilt. Võid kuvarežiimidega ja eraldi

Kuvar on omal kohal sisekujunduselemendina, sobides ilusat kontorit kaunistama

LG 2290

Hind: 351 eurot
Müügil: Ox.ee
Ekraani diagonaal: 21,5"
Külgede suhe: 16 : 9
Loomulik eraldusvõime: 1920 x 1080
Punkti suurus: tootja ei avalikusta
Kontrastsus: 10 000 000 : 1
Heledus: 250 cd/m ²
Reaktsiooniaeg: 2 ms GTG
Vaatenurk: 170°/160°
Ühendused: DVI, D-SUB, HDMI, 3,5 mm kõrvaklapipesa
Mõõtmed: 51,1 x 13,5 x 39,9 cm
Kaal: 2,8 kg

värvikanalite sättimisega mängida nii palju kui tahad, aga kuskilt jääb alati midagi puudu. Õigemini üle, sest sest sel kuvaril on komme kõiges, mida ta teeb, üle pingutada. Normaaležiim sööb heledates toonides ülemise 25% lihtsalt ära. Oli hall või õrnroosa, nüüd on valge. Filmi- režiim toob sealt osa detailsust küll tagasi, aga hakkab jällegi keskmisi toone triibutama. Internetirežiim annab üllataval kombel isegi ühtlaste sammudega üleminekud, kuid keerab teravuse põhja nii, et kontrastse teksti taha tekib piksiline valge halo. Seda saab maha kruttida, aga siis on tekst jälle liiga pehme. Võta üks ja viska teist! Megakontrastist on kasu ainult niipalju, et see teeb kõik nähtava muinasjutuliselt ebamaiseks. Mis mõttes, et pildil on hallid pilved? Muinasjutus on pilved alati valged! Olgu kõik pilved kohemaid valged! Selle kuvariga ongi.

Mis tast ikka norida

See kõik on muidugi pedantlik norimine. Kui sul pole sooja ega külma sellest, mis tooni roheline su Skype'i olekuikoon täpselt on või kui punased need roosid pildil ikkagi olema peavad, siis saad sa sellest endale ägeda seksika kuvari. Pilt on nagu kaks korda odavamatel kuvaritel, aga välimus nagu kaks korda kallimatel. Vaieldamatult on tegemist sisekujunduselemendiga, mitte lihtsalt töövahendiga.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

See kuvar passib kuhugi salongi, kus teda igast küljest imetleda ja katsuda saab. Sobib imehästi ka fotograafide piinamiseks. Multifunktsionaalne iluasi!

HINNE

Punane on parem kui must

Pentax tõusis aasta alguses taas tähelepanu keskmesse, sedapuhku oma kaameraga K-5. Tähelepanuta on jäänud Pentaxi teine uus kaamera K-r, mis on odavam ja mõeldud neile, kelle jaoks on K-5 kas liiga kallis või tundub liiga võimas.

Täpselt nagu juhtus eelmisel aastal Pentax K-x'iga, juhtus sel aastal K-r'iga: meile anti kasutamiseks mitte musta, vaid punase korpusega kaamera. Värviline kaamerakere võtab ära tõsise kuvandi, mis tavaliselt peegelkaameratega kaasneb, ja võimaldab pildistamist palju vabamalt võtta. Keegi ei ootagi punase kaameraga pildistajalt midagi erilist ja sa saad kõikjal pildistada nullilähedase stressitasemega.

Kaameral on oma veetlus täiesti olemas, kuid funktsionaalsuses oleks Pentaxilt oodanud enam

Häid omadusi on

Pildistada on kaameraga hea. Kere plast on libe, kuid pide on mugav ja pöidlend on suur, kaamera käest niisama juba ära libisema ei kipu. Päästik on vali, K-5 sarnast imepehmet sahinat siin kahjuks pole. Salaja muuseumis pildistamine tuleb ära unustada. Teravustamine on kiire ja kannatab vabalt välja võrdluse teiste sama klassi peegelkaameratega. Suures osas ongi K-r keskmiste omadustega peegelkaamera. Konkurentidest eristab seda paar võtmeomadust. Esiteks muidugi sissehitatud stabilisaator. Käest võetud 1/15 s K-r'i ja Nikon D3100-ga annavad vägagi erinevad tulemused, seda Nikoni kahjuks. Teiseks on K-r'i võimalik kasutada liitium-

ioonaku asemel ka laetavate AA-tüüpi akudega, selleks tuleb osta lisaks akupesasse käiv adapter. See, et Pentax endiselt AA-akude tuge säilitab, on väga märkimisväärne ja positiivne. Ostad suvalisest külapoest peotäie patareisid varuks ja ei mingit muret tühjaksjooksva kaameraga. Kolmandaks toetab K-r DNG-vormingut, mis võib töövoogu kohati lihtsustada.

Pildistada oskab ka

K-r'i pildikvaliteet on hea. Kõrge ISO-tundlikkus ei ole nii hea nagu K-5-l, kuni 3200 võib lasta enam-vähem vabalt, siis kukub ära. Muus osas on kaamera tasemel. Detailsust ja teravust on küllaga ja ikkagi on kõige määravamaks faktoriks piltide õnnestumisel fotograafi oskused. Õpid teda kasutama ja ta tasub sulle ilusate, selgete ja puhaste piltidega.

Kahjuks on filmirežiim nõrk: puudub Full HD ja filmirežiim tuleb aktiveerida valikurattalt ning seejärel päästikuga käivitada, mis on mõtetu sahmerdamine, võrreldes näiteks Nikon D3100 elegantse lahendusega.

Lõpuni viimistlemata

Minu etteheide kaamerale ei olegi seotud mitte kaamera sisemusega, vaid nuppude paigutuse ja tööga. Neljasuunaline valikurist paikneb väga madalal, peaaegu kere allservas ning seda on pöidlaga vilets vajutada. Libedad nupud asetsevad libeda kerega peaaegu samal tasapinnal ning pimesi sõrmega proovides on õiget nuppu raske leida.

Teine probleem on seotud samade nup-

Pentax K-r

Müügil: Photopoint

Hind: 699 eurot

Sensor: 12,4 megapiksli, APS-C, CMOS

Teravustamine: TTL, 11 punkti, AFI abi-valgus

Tundlikkus: ISO 200-12800, laiendatav 100-25 600

Säriaja vahemik: 1/6000-30 s, aegvõte, X-Sync 1/180 s

Sarivõte: 6 k/s

Pildiotsija: kaadri katvus 96%, suurendus 0,85

Ekraan: 3tolline TFT LCD, 921 600 piksliit

Failivormingud: JPG, RAW (PEF või DNG), RAW+JPG

Videosalvestus: 25 või 30 k/s (1280 x 720), 25 või 30 k/s (640 x 480)

Muu: sensori nihutusega stabilisaator, USB 2.0, A/V-väljund, infrapunaliides piltide edastamiseks

Mõõtmed: 12,5 x 9,7 x 6,8 cm

Kaal: 598 g (koos akuga)

pudega. Neljasuunalist valikuristi saab liituda tavarežiimilt fookuspunkti valimise režiimile, kuid selleks tuleb keskmist nuppu sekundi jagu all hoida. Kõlab lihtsalt, aga kiireks ümberhäälestamiseks see ei sobi ja lõpuks lööd sa ikkagi käega ja kasutate valikuristi ainult kas ühes või teises režiimis.

Vanema Pentaxi omanikule on K-r rahakotisõbralik uuendus, aga tegelikult oleks Pentaxilt oodanud rohkemat.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

K-r on hea peegelkaamera, kuid sellel puudub K-x'i imelapselaadne sära ja K-5 trumpäss. Selles hinnaklassis tal teiste ees tugevaid eeliseid pole.

HINNE

Algaja audiofiili unistus

Viimane aeg on likvideerida üks vana võlg – tükk aega oleme tahtnud järele proovida Austria firma AKG muusika kuulamiseks mõeldud klappe ning nüüd on see hetk käes. Tutvustame AKG klappe K 242 HD, mis ületasid isegi meie kõrgeimaid ootusi.

AKG K 242 HD kõrvaklapid näevad välja täpselt nagu otse mõne 1970ndate raadiodiskori peast. Suured kõrvu ümbritsevad klappipadjad on omavahel ühendatud kahe kumera traadiga, klappide tagaküljed on praktilise poolavatud ehitusega.

Need lasevad natuke heli välja, kuid normaalse helitugevusega muusikat nautides kuuleb ka ümberringi toimuvat parajal määral.

Kui kõrvaklapid pole peas mugavalt, siis pole vahet, kui head heli need teevad. Nautida seda ju ei saa!

Klappide mugavus on minu jaoks esmatähtis, sest kui klappid korralikult peas ei püsi, siis on võimatu ka muusikat nautida, ükskõik kui head häält need kuuldavale ei tooks.

Kui olen varem mõnede klappide kohta öelnud, et need on mugavad, siis olen pada ajanud: K 242 HD on peas nii mõnusad, et peaaegu ei ole tundagi, et need peas on. Klappipadjad, mis on muidugi mõista vahetatavad, on ülisuured, äärtest

paksud ja pehmed, mõnusalt vetruvad. Hoolimata sellest, et peavõru reguleerimisvahemik pole just ülemaaria suur, istusid need mulle pähe nagu valatult.

Üdini mugav

Kui tihtipeale kiputakse peavõru sisekülge polsterdama kõikvõimalike pehmete materjalidega, siis nendel klappidel on see nahast ja ei saa millegi üle kurta.

Nõrgim lüli nende klappide juures on ehk kaabel, mis on hoolimata parajast pikkusest tavaline elastne ega erine suurt laualambi omast, 3,5 mm kõrvaklapipistik-otsakeeramiseks on kaasas ka 6,3 mm adapter.

Väike hoiatus siiski vasakukäelistele – kaabel on ühendatud vasakusse kõrvapatja, et see ei segaks parema käe liigutamist. Kui tahad näiteks lugu vahetada, eks.

Inglid laulavad

Kõige selle juures ei saa need klappid kehva häält teha. Ega ei teegi. Muusika on õhuline, kerge ja katab ühtlase kihina kogu kõrvade ümbruse – see on otsekui kõikjal, aga samas leiab ilma vaevata erinevad instrumentid üles.

Moonutusi ei teki ka kõrgetel sagedustel, muusika on puhas, aga mitte kliiniliselt puhas, vaid naturaalne, nagu see

AKG K 242 HD

Hind: 235 eurot

Müügil: Euronics

Tüüp: poolavatud / kõrvu ümbritsevad / dünaamilised

Sagedusvahemik: 15 Hz – 25 kHz

Takistus: 55 oomi

Sisendvõimsus: 200 mW

Tundlikkus: 91 dB/mW

Kaabel: 3 m

Ühendus: 3,5 ja 6,3 mm

Kaal ilma kaablit: 240 g

tuleks otse pillidest, mitte läbi taasesitusvahendi. Klappid ei sobi üksnes neile, kes muusikast eelkõige bassi taga ajavad – nende klappide puhul on bass osa ansamblist, mitte sooloartist.

AKG K 242 HD on suurepärased klappid algajale audiofiilile, paljudele võib-olla pole nendest paremaid vajagi. Vähemalt mulle tundus nii, et neid peast võttes ei oskagi kohe midagi paremat tahta. Raske on mõnele nõrgale kohale osutada.

Klappide hind tundub sellise kvaliteedi kohta isegi keskmisest natukene madalam. Ühesõnaga – nende klappidega ei saa mööda panna.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

AKG K 242 HD on supermugavad kõrvaklapid oma muusikamaailma õhuliseks avardamiseks, hea valik audiofiili esimeseks korralikuks klappipaariks.

HINNE

Üleminekutelefon skeptikutele

Mitte kõik inimesed pole nutitelefonu-usku ja kõik ilmselt ei saa seda ka olema. On neid, kes puuetundlikku ekraani endiselt umbusaldavad, aga nutikamat telefoni justkui ikkagi tahaks. Trekstor on valmistanud telefoni just täpselt sedasorti umbusklikele inimestele.

Trekstori telefone mina varem kasutanud pole. Kui järele mõelda, siis pole ma ühtegi Trekstori vidinat kasutanud. Ka selle telefoni võtsin kätte skeptitsismiga. Nooh, vaatame siis, mis odav plönn see on. Telefon on kerge ja väike, kallimatest nutitelefonidest pisut paksem, aga käes tugev ja toekas. Eripäraseks teeb telefoni suur ümmargune nupp koos neljasuunalise valikurõngaga ning kahe suure kergelt tabata va lisanupuga.

Pealtnäha ei midagi erilist

Andmelehte vaadates on telefon mitte-midagiütlev, ekraani resolutsioon on väike, protsessor aeglane ja mingit olulist lisaväärtust Trekstor Androidile lisanud pole. Ekraan, ütlen ausalt, on vilets. Mitmikpuudet pole, kuid erinevalt Trekstori odavamatest mudelitest on siin mahutundlik ekraan. Kontrast on nõrk ja värvid on veidi ära pestud ning väiksemad fonidid on sellel ekraanil kehvapoolsed, näiteks teatud puhkudel võib segi ajada väikesed i- ja l-tähed. Pikka teksti pole sellel ekraanilt hea lugeda, pilte vaadata samuti mitte. Kuid töö saab tehtud. Kalender, e-post, veebist millegi järelevaatamine ja muud sääraseid toiminguid saab ära aetud. Muide, telefonil on n-standardi WiFi tugi, mis pole selle hinnaklassi telefonide juures sugugi tavaline.

Protsessori aeglus jääb vahel jalgu, näiteks keerulisemate veebilehtede kuvamisel või andmeid sünkroonides ja samal ajal midagi muud tehes, aga see on telefoni hinda arvestades paratamatu kompromiss.

Sellest kõigest hoolimata hakkas telefon mulle juba paari päevaga meeldima. Miks? Sest telefoni nupulahendus on täiesti geniaalne. Roheline ja punane nupp töötavad nagu tavalisel telefonil kõne alustamiseks ja lõpetamiseks ning keskmine suurem nupp ning selle valikurõngas või-

Trekstor IDEOS

Müügil: Photopoint
Hind: 229 eurot
Protsessor: 528 MHz
Mälu: ROM 155 MB, RAM 512 MB, microSD mälukaardi tugi kuni 32 GB
Ekraan: 2,8tolline mahutundlik TFT, 240 x 320 pikslit
Ühendused: 3,5 mm audioväljund, micro-USB, Bluetooth 2.1+EDR, WiFi b/g/n
Kaamera: 3,2 megapikslit
Operatsioonisüsteem: Android 2.2
Aku: 1200 mAh
Muu: A-GPS, WiFi hotspot, G-sensor, kompass, FM-raadio
Mõõtmed: 10,4 x 5,5 x 1,4 mm
Kaal: 100 g

Ekraan on telefonil vilets, aga asjad saab aetud. Suur navigeerimisnupp on tõeliselt hästi lahendatud

maldavad liikuda menüüdes ja rakendusi käivitada. See aga tähendab seda, et helistada saab ka ilma puuteekraani kasutamata, mis on eriti oluline talvel, kui sa ei soovi kindaid käest võtta.

Poolnutitelefoniks loodud

Nutitelefon, millega saab helistada pea-aegu ilma pisikesel ekraanil sõrmega ringi udjamata, aga kui vaja, siis saab ka sõrmega toksida? See on kaval lahendus, sest kui telefonil on kokkuhoiu nimel niigi väiksem ekraan ja korpusel jääb ruumi üle, siis miks mitte panna sinna midagi kasulikku? Võrreldes mitmete konkurentidega, skoorib Trekstor kasutusmugavu-

se poolest küll topeltpunktid.

Kõlar ja mikrofoni on telefonil väga head ning tavalise telefonina töötab Trekstor IDEOS väga hästi. Nutitoimingute jaoks on ekraan veidi liiga väike, kuid kui need ei ole prioriteediks, siis saad sellest endale toredate telefoni.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Telefoni ainus puudus on kipakas ekraan, kuid nupud seevastu on ülihästi lahendatud. Nutitelefon, mis ei sunni sind puuetundlikku ekraani katsuma.

HINNE

Küsimus on põhimõttes

Kui vaba tarkvara entusiastidel on üldse peale Linuxi midagi hea näitena esile tõsta, siis on selleks seni olnud OpenOffice. Nüüd on mässulised arendajad vanast kambast lahku löönud ja töötavad hoopis uue toote kallal, millel nimeks LibreOffice.

Libre kõlab ju uhkemalt kui Open, eks? Nüüd pole toote nimetus mitte ainult ingliskeelne, vaid lausa pooleldi prantsuse- või hispaaniakeelne ja see annab juurde tubli annuse aristokraatlikkust, kas pole? Mina ei oleks selles nii kindel, aga The Document Foundation, kes OpenOffice'i arendust just selle nime all jätkab, näib nii arvavat.

Uus nimi, uus algus

LibreOffice'i peamine erinevus OpenOffice'ist esialgu vaid nimes ja põhimõttes seisnebki. Erinevalt OpenOffice'i arendusest ei ole LibreOffice'i arendus enam ühe firma otsustada. Mida see keskmise kasutaja jaoks tähendab? Tegelikult mitte kui midagi. Suurte poiste poliitilised mängud on esialgu resultaadiks andnud uue logo, mõned uued dialoogiaknad, Microsofti failide importimise, värvilised sakid arvutustabelites, SVG-failide redigeerimise võimaluse ja veel pisemat nipet-näpet. Need kaks viimast on tegelikult isegi päris asjalikud uuendused, aga kui palju on kasutajaid, kes neist hooliksid? SVG-failidega töötamiseks on olemas ka palju paremaid vahendeid, Inkscape näiteks.

Uuendustuhinas on üht-teist katki tehtud, kuid loota on, et vigu asutakse parandama kiiremini kui kunagi varem

Enamikule läheks korda sujuvam .doc- ja .docx-failide käitlemine, aga suurt hüpset selles osas toimunud ei ole. Minu kogemuse järgi pigem vastupidi, sest mõned mitte eriti keerukad pilte, värve ja pööratud teksti sisaldavad Wordi dokumendid, mida OpenOffice küll vigaselt, aga siiski vähemalt mingilgi moel avada suutis, jooksutavad LibreOffice jalapealt kinni. Enamjaolt on failidega ümberkäimine siiski identne OpenOffice'iga.

Kõige olulisema võidu saavad kohe praegu OpenOffice'i pealt LibreOffice'i

LibreOffice oskab avada SVG-faile. Peaaegu. Mõista-mõista, mis on pildilt puudu?

peale hüpates Linuxi kasutajad, sest nende jaoks võib kiirusevahe LibreOffice'i kasuks olla päris tuntav. Samas, kui sul on nüügi moodne ja kiire Linux-i arvuti, siis ei pruugi sa seda isegi märgata.

Segadust jätkub

Ubuntu kasutajatel tasub teada seda, et Ubuntu plaanib OpenOffice'i asemel hakata ametlikult just LibreOffice'it pakkuma, nii et sellest ei pääse. Minul juhtus testimisel kummaline lugu, kus Ubuntu 10.10 süsteemi uuendamise käigus eemaldati OpenOffice automaatselt, aga LibreOffice'it asemele ei pakutud, sest repositooriumites on vaid RC4, mitte lõppversioon, ning pidin selle ise käsitsi lisama.

Hetkel tasub veel oodata

See pole paljude tavakasutajate jaoks sugugi lahe olukord, kuid see illustreerib selgelt seda skisofreenilist olukorda, mis

LibreOffice 3.3

Veebisait: libreoffice.org

Nõudmised süsteemile: Microsoft Windows 2000 SP4 või uuem / Mac OS X 10.4 või uuem / Linux kernel 2.6.18 või uuem, Pentium protsessor (soovitavalt Pentium III või uuem), 256 MB operatiivmälu (soovitavalt 512 MB või rohkem), kuni 1,55 GB vaba kõvakettaruumi, ekraani eraldusvõime 1024 x 768

nüüd mõnda aega OpenOffice'i kasutajate jaoks kestab. Kumba kasutada? Kas jääda vana ja harjunu juurde või minna kaasa uuuga ja laadida alla LibreOffice? Aus soovitus oleks minna pigem kohe praegu üle LibreOffice'ile, sest on ette näha, et arendus suundub sinna ning popimad parandused ja võimalused hakkavad lisanduma just sinna, mitte OpenOffice'isse.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Ei midagi erilist, ikka toosama uduae glaselt arenev OpenOffice. Uuendused on peamiselt põhimõttelised ja puudutavad arendajaid, mitte lõppkasutajaid.

HINNE

Kiire jooksuga rajalt välja

Esiolgu oli meil plaanis teha Opera uuest versioonist vaid pooleleheküljeline ülevaade. Pärast paarinädalast pidevat kasutamist aga tundus, et ei saa nii vähesega piirduda ja Opera uue versiooni kohta on öelda nii mõndagi.

Olen oma töölaual kasutanud vaikebrauserina Chrome'i nüüd umbes aastapäevade jagu. Põhjuseks, miks ma Firefoxist Chrome'i kasuks loobusin, oli kiirus. Chrome oli Firefoxist lihtsalt tuntavalt kiirem. Opera 11 kasutades tekkis mul taas sama tunne. Võib-olla esimese laadimisega seda ei tunne, aga pideval kasutamisel tundub Opera olevat isegi Chrome'ist väledam. Kõik käib imekiirelt. Eriti selge vahe on sees mitme lehe samaaegsel laadimisel. On hetki, kus taustal laadiv veebileht lööb Chrome'il hinge korra kinni, aga Opera'ga seda ei juhtu. Samuti läheb Operal lausa lennates nende väga mahukate, sadu pildielemente sisaldavate lehtede laadimine, mis nii Firefox kui Chrome'i nõksutama võtavad. Opera lihtsalt on subjektiivse tunde järgi väga kiire ja väga särtsakalt reageeriv brauser.

Lisandmoodulid on olemas

Paljusid hoidis Operast seni eemale laiendmoodulite puudumine. Nüüd on need olemas ja kuigi enamik neist pole veel nii viimistletud kui Chrome'i või Firefox'i omad, siis paistab, et asjaga tegeletakse. Juba on olemas näiteks nii Gmaili meilboksi märguandemoodul, AdBlock Plus kui ka LastPass ja väiksemate vajadustega kasutaja jaoks sellest juba piisabki.

Pärast esimest paari päeva Opera

Opera on veebi kiireim püss. Ainult et mõned lasud lähevad napilt, aga kindlalt märgist mööda

võiks brauserile anda vaat et maksimumpunktid, nii ilus tundub kõik. Näib, nagu oleksid Opera arendajad selle versiooniga kümnesse (pardon, üheteistkümmesse) tabanud.

Väikesed närivad puudused

Kuid mida aeg edasi, seda rohkem hakkab ilmnema vigu. Õigupoolest polegi need niivõrd vead, kui võrd Opera küsitavad otsused. Näiteks kui veebilehel pole teksti suurust spetsiaalselt ette määratud, siis on Opera kasutatav vaikesuurus erinev Firefox'i ja Chrome'i omast, Opera teeb teksti suuremaks. Mõnedel saitidel, kus vormindamiseks polegi pealtnäha keskmisest kavalamat CSS-i kasutatud, jooksevad elemendid teineteise sisse või vastupidi, jäävad ülisuured vahed (nt docs.jquery.com/Plugins/Validation).

Ja veel. Kui brauseri aadressiribal on väga pikk aadress, mis sisaldab ka päringustringe (nt ¶meeter=seejateine),

Opera 11

Veebileht: opera.com

Nõudmised süsteemile: Windows 2000 või uuem / Mac OS X 10.6 või uuem / Linux (Debian, Fedora, RedHat, Ubuntu, OpenSUSE) / FreeBSD 7 või uuem, soovitatavalt 512 MB operatiivmälu (miinimum 256 MB), 200 MB kõvakettaruumi (miinimum 100 MB), Pentium II või uuem protsessor

siis Opera seda ei näita, vaid peidab parameetrid ära. Nende nägemiseks tuleb aadressirida spetsiaalselt aktiveerida.

Peale nende ilmnevad aktiivsema kasutuse juures ka tõsisemad probleemid. Näiteks keerukamad Google Docsi dokumendid, mida redigeerivad samaaegselt mitu kasutajat, käivad Operale vahel üle jõu ning ta jookseb lihtsalt kokku. Millest see täpselt tuleb, on raske öelda, sest enamike JavaScripti ohtralt kasutatavate veebilehtedega pole Operal probleemi. Probleemid ilmnevad täiesti ennustamatult.

Kuigi hakkasin paari nädala jooksul Operat hindama ja üritasin seda töömeeli oma ainsaks brauseriks teha, ei saa ma siiski mõne Opera kiiksudega leppida. Järgmise versiooniga proovin uuesti.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Hea ja väga kiire brauser, aga Opera ripub kangekaelselt mõnede oma küsitavate valikute küljes kinni. Brauser kasutajale, mitte arendajale.

HINNE

Arvuti ühes tükis

Mingil põhjusel ei ole kõik ühes kuvararvutid ei meil ega mujalgi maailmas kanda kinnitanud. Põhjus ei ole selles, nagu neid poleks saada. On, ka meie arvutipoodides. Milles siis ikkagi asi? Kas sellistel arvutitel on midagi viga?

Otseselt justkui ei oleks. Tegemist on vahva kontseptsiooniga: selmet osta eraldi kuvar ja kast, mis ruumi võtab, osta parem üks lauale toetuv kuvar, mille sisse on mahutatud kõik tööks vajalik. See arvuti toetub ekraani taga olevale harkjalale ja ekraani kaldenurka muuta ei saa. Kui laud on enam-vähem õigel kõrgusel, siis pole selleks ka vajadust. Ka kuvari pilt ise on üle keskmise korralik, mis on mõnes mõttes isegi üllatav. See on kindlalt etem nii mõnegi odava kuvari või sülearvuti omast. See on positiivne, sest ainus, mille reguleerimise jaoks on ekraani küljes nupud, on heledus. Kõike muud tuleb teha tarkvaraliselt, selles mõttes on tegemist justkui suure sülearvutiga. Õigemini mitte isegi päris sülearvutiga, vaid minisülearvutiga, sest muu sisu peale ekraani ja plaadimängija on nõrguke.

HD video? Jookseb.

Protsessoriks on arvutil nüüdseks aastavanune Intel Atom D410. Tegu on küll ühetuumalise, ent kahte töötusloime võimaldava protsessoriga, mille trumbiks on jõudluse asemel väike voolutarve (maks. TDP 10 W). See annab teatud olukordades ka tunda. Mitmete rakenduste korra-

Compaq Presario All-in-One SG2-210SC

Hind: 399 eurot

Müügil: Klick

Protsessor: Intel Atom D410 1,66 GHz

Mälu: 1 GB (1 mälupeesa)

Kõvaketas: 160 GB SATA2 7200 p/m

Graafika: integreeritud Intel GMA 3150

Ekraan: 20" LED, 1600 x 900

Optiline seade: DVD RW DL

Operatsioonisüsteem: Windows 7 Home Premium 32bit

Muu: 10/100 MB LAN, WiFi b/g/n, 3 x USB v2.0, 3,5 mm kõrvaklapi- ja mikrofonipesad, mälukaardilugeja, sisseehitatud veebikaamera ja mikrofon, kaasas klaviatuur ja hiir

Mõõtmed: 48,4 x 6,0 x 33,6 cm

Kaal: 4,35 kg

Flash'iga on Full HD pigem slaidiseanss. Otse DVD-lt filmide vaatamisega pole aga üldse muret. Üllatavalt normaalsed on ka sissehitatud kõlarid, mis on sügavama häälega kui tavaliselt kuvarite küljes olevad kõlarisarnased jublakad.

Mina saaksin sellise arvutiga kirja- ja kontoritööd teha küll ja Chrome'i või Opera veebi brausida samuti. Keerulisemat pilditöötlust hea meelega ei teeks, aga see jutt, et Atomiga mitte midagi teha ei saa, kuulub rohkem öise eluviisiga eluvõõraste prosetuunijate patoloogia kategooriasse.

Laiendusvõimalusi pole

Pigem teeb mulle muret 1 GB mälu ja vaid üks (täidetud) mälupeesa. Kiibistik peaks toetama kuni 4 GB mälu, kuid selle ostmine ja lisamine pole ilmselt selle arvuti sihtgrupi jaoks igapäevane tegevus. Muidugi, tulles taas alla IT-inimese elevantlutoornist, tuleb tõdeda, et 1 GB ja Windows 7 kombinatsioon ei olegi väga vilets. See on miinimum, kuid see töötab reaalselt. Sa saad selle arvuti lauale tõsta ja e-kirju lugeda, veebis ajalehti sirvida ja rõõmsalt oma kontoritarkvaraga tabelleid ja kirju teha nohistada.

Seda arvutit hinnates olen kahevahel. Võta see komplekt ja hakka tööle: arvutil on olemas WiFi-kaart, karbist leiad ka klaviatuuri ja hiire. Pead siiski oskama oma arvutit puhtana hoida ning tarkvaravalkut ja -kasutust selle alumise piiri riistvara jaoks kohandada.

SVEN VAHAR

Levinud arvamuse kohaselt peab lauarvuti olema suur ja võimas. Tegelikult ju ei pea!

ga avamine või kas või seegi, kui brauseri käivitamisel asutakse samaaegselt laadima mitut mahukat lehte korraga, tõmbab arvutil hinge kinni. Samas ei pruugi see igapäevases töös avalduda. Kui esimese põlvkonna Atomitel nõksutas isegi Google Docsi tekstidokument, Postimehe või Delfi avalehest rääkimata, siis siin seda probleemi pole. HD-videot (720p) saab selle arvutiga vaadata vabalt. Isegi Full HD video (ekraan siiski Full HD resolutsiooni välja ei anna) jookseb hea pleieri ja õige te koodekitega päris kenasti. YouTube'is

KOKKUVÕTE

Arvuti veebis käimiseks, meilimiseks ja filmide vaatamiseks. Kontoritööks on jõudlust piisavalt, nõudlikumate tööde jaoks jääb nõrgaks.

HINNE

Neli lisatolli neljasaja euroga

„Kuule, mis sa nii suure kuvariga tegema hakkad?” See küsimus oli pärast seda, kui olin endale eelmisel kuul testitud Fujitsu kuvari suurema, 27tollise diagonaliga versiooni lauale tirinud, täiesti omal kohal. See küsimus kummitas mind terve kuvari testimise aja.

Mängimiseks on tohtu, 2560 x 1440 eraldusvõime muidugi ahvatlev, kuid nõuab värskete mängude jaoks VÄGA korralikku graafikakaarti ja 6 ms reaktsooniaeg võib olla mõnede mängude mängimiseks tibatõeliselt pikk. Samas, eelmise põlvkonna FPSe, näiteks „Far Cry”, ja vähenõudlikumaid mängu saab ilusti mängida sellisel resolutsioonil ka keskpärase graafikakaardiga 50-60 kaadrit sekundis.

Tehniliselt on 27tolline Fujitsu kuvar 23tollise versiooniga peaaegu sama, üksnes mõned parameetrid on nihkunud, kuid ei midagi olulist. Kõige väärtuslikum lisa on ehk kaks HDMI-porti, mis väikevennal sootuks puudu olid. Seadis-

tamisvõimased on soliidsed, eriti tore on võimalus 27tolline kuvar vertikaalseks keerata, nii et kuvar näeb eriti massiivne välja.

27tolline ekraan tõmbab kindlasti ligi arhitekte, insenere ja kujundajaid, hoolimata sellest, et päris profikuvariga tegemist pole. Eelmisel kuul Sveni testitud 23tollisele kuvarile tuleb nelja lisatolli eest juurde maksta umbes nelisada eurot, nii et odavast löbust on asi kaugel. Ilmselgelt on filmide vaatamiseks mõttekam osta siiski vana hea teler, sest nii kõrgest eraldusvõimest pole filme vaadates (veel) kasu. Ta-sub ka arvestada, et näiteks Inteli integreeritud graafikaga täisresolutsiooni kätte ei saa.

MARTIN METS

Fujitsu P27T-6 IPS

Hind: 792 eurot

Müügil: Ox.ee

Ekraani diagonaal: 27 tolli (69 cm)

Külgede suhe: 16 : 9

Loomulik eraldusvõime: 2560 x 1440

Punkti suurus: 0,233 mm

Kontrastsus: 1000 : 1

Heledus: 350 cd/m²

Reaktsooniaeg: 6 ms

Vaatenurk: 178° / 178°

Ühendused: DVI, 2 x HDMI, D-SUB, DisplayPort, 3,5 mm kõrvaklapipesa, 4 x USB

Mõõtmed: 64,6 x 25,2 x 41,6 cm

Kaal: 10,2 kg

KOKKUVÕTE

Suur, väga suur IPS-paneeliga Fujitsu kuvar. Mängimiseks tippgraafikakaardi omanikele ja töötegemiseks disaineritele, kel 27 tolli on oluline.

HINNE

ENERGIATABLETT

MÕJUB KIIRELT – KESTAB TUNDE

- Kas tunned end väsinud ja kurnatuna?
- Kas tunned, et tassist kohvist enam ei piisa?
- Ei suuda keskenduda töös ja õpingutes?
- Kas uni kimbutab autoroolis olles?
- Tahad parandada sportlikke tulemusi?
- Kas tahad olla aktiivsem ja võimekam voodis?
- Kas tahad kiiremini taastuda pärast füüsilist pingutust?

Kui vastasid jaatavalt vähemalt ühele küsimusele, siis aitab Sind **Gerimax Extreme Energy!**

2 tabletti kiire energiavajaduse korral

Küsi apteegist!

★ SUUR TEST

Milline on parim Androidi-telefon 200 euro eest?

Hea Androidiga nutitelefon ei pea enam olema kallis, see on selge. Nüüd võib täiesti kasutuskõlbliku ja kõikide peamiste funktsioonidega Androidi kätte saada juba vähem kui 200 euroga ning kogu Androidi hiiglaslik rakenduste varamu ongi sinu taskus.

Kui veel natuke aega tagasi olid odava ja hea Androidi sünonüümiks HTC Wildfire ja Sony Ericsson X10 mini, siis nüüd on tekkinud päris suur valik telefone, mille saab kätte neist 50 või enam eurot odavamalt ning mis suudavad nendega ka edukalt võistelda. Või isegi kallimate mudelitega ...

Sõda, mis meile meeldib

Kaasa on aidanud ka hinnasõda mobiilioperaatorite vahel. Paistab, et nad on aru saanud, et odavama hinnaklassi Androidi-telefonid tõmbavad inimesi ligi kui kärbsapaber kärbseid.

Olles kuu aega aktiivselt erinevates veebipoodides odavamatel Androididel kiival silma peal hoidnud, olen päevaste vahedega näinud, kuidas nende hinnad erinevate operaatorite juures suurte hüpetega üksteise võidu allapoole kukuvad. Pole võimatu, et meie testis kajastuvad hinnad on sellise kiire hinnalanguse

tõttu ajakirja ilmumise ajal juba minevik. Selle testi jaoks jagasime Androidid nelja erinevasse gruppi. Kõige kallimasse, mille hinnad algaksid umbes 400 eurost, kuulusid tippmudelid HTC Desire, Desire Z, Desire HD, Samsung Galaxy S ja Sony

Olles kuu aega Androididel silma peal hoidnud, oleme päevaste vahedega näinud, kuidas hinnad kukuvad

Ericsson X10. Keskklassi mudelite hinnad jääksid vahemikku 300 kuni 400 eurot ja sinna sobiks näiteks HTC Gracia - üldiselt tundub see hinnavahe mobiiltootjatele väheatraktiivne ja Eestis pole selles vahemikus Androidide valik suur.

Odavama klassi moodustaksid HTC

Wildfire, HTC Tattoo, Sony Ericsson X10 mini ja mini pro ning Samsung 551. HTC Tattoo, mis on nüüdseks juba päris vana, saab Elisast kätte 216 euroga. See on kõige madalama hinnaga HTC, mida praegu meie turult leida võib. Siiski jääb see napilt meie testist välja.

Testialuseid Androidi-telefone, mille kliendihinnad jäävad enamasti alla 200 euro, võiks tänasel päeval nimetada üliodavateks. Siia sobivad hästi suure hinnalanguse läbi teinud LGd, Optimus One ja GT540, neist viimase võib näiteks EMTst osta juba usumatult kõlava 139 euroga. Need kaks telefoni on ka ainsad, mida oleme juba varem proovinud, kuid vahetu konkurents teiste Androididega on ikka midagi muud kui eraldi testimine.

Odavaid leiab hulgi

Siia rühma kuulub veel terve Samsung Galaxy perekonna odavam ots, kusjuures testi saime ka tuliuue Samsung Galaxy

Mis erinevused on Androidi versioonidel?

Palju oleme rääkinud sellest, et näe kui kahju, see telefon on veel vana Androidiga, ja röömustame, kui mõni uus mudel tuleb värske Androidi versiooniga või saab versiooniuuenduse.

Mis on aga Androidi versioonide erinevused, selle seletame kohe lühidalt lahti. Varasematest versioonidest kui 2.1 pole enam mõtet juttu teha, sest näiteks versiooniga 1.6 telefone peab hoolega taga otsima, et neid üldse leida. Eesti turul on üksnes sellega veel mõned vanemad LGd.

2.1 Eclair

Android 2.1 tegi võrreldes 1.6-ga läbi kasutajaliidese, kontaktinimekirja ja virtuaalse klaviatuuri kosmeetilise uuenduskuuri. Olulisem on aga see, et 2.1 optimeeris tervikuna kogu operatsioonisüsteemi kiirust ja lisas enamate ekraanide ja nende eraldusvõimete toe.

Ka kaamera võimalusi täiustati digitaalse suumi ja sisseehitatud välguga ning Android hakkas toetama Bluetooth 2.1.

Tulevikku silmas pidades sai 2.1 esimese Androidi versioonina ka HTML5 toe.

2.2 Froyo

Versiooniuuendus 2.2 on eelkäijast veelgi olulisem, sest märgatavalt siluti kogu operatsioonisüsteemi kiirust, mäluksutust ja jõudlust. See on ka peamine põhjus, miks 2.2-ga Androidid enamasti akuga säästlikumalt ümber käivad.

2.2-ga telefonidel on 2.1 ees oluline eelis mobiilse interneti jagamisel – seda saab nüüd teha üle USB-kaabli või muuta telefon üldse WiFi-ruuteriks. Kõigele lisaks täiustati ka veebibrauserit ja Android Market sai uue näo.

Flashi-sõja raames sai 2.2 endale ka Flash 10.1 toe, lisaks veel häälvälimine ning ülisuurte ja peeneraldusega ekraanide tugi. Viimast nõudsid pigem küll tahvelarvutid.

2.3 Gingerbread

Uusim versioon, millega uued nutitelefonid peagi turule tulevad, toob taas uue kujundusega kasutajaliidese ja mitmikpuute toe uuendused.

Täiustatakse video- ja audiokoodekrite tuge koos erinevate efektidega; lõikamine-keepimine vabaneb igasugustest piirangutest ning on kasutatav kogu operatsioonisüsteemi ulatuses.

Mängude arendamine saab Androidil sisse uue hoo koos heli, graafiliste ja sissestusmeetodite täiendamisega, lisandub veel güroskoobi, mitme kaamera ja baromeetri sisseehitatud tugi.

Suuremamahuliste allalaadimiste jaoks tuleb uue versiooniga kaasa vastav haldur. 2.3 toetab varasemast veelgi kõrgemate eraldusvõimete (kuni 1280 x 768) ekraane.

Mini, ja Photopointis müüdava Treksator 2.1 Smartphone'i. Kliendihinnad ongi omaette teema. Nimelt otsustasime telefonid jällegi võtta testi mobiilioperaatorite kliendihindade järgi, sest kõik me oleme ju paratamatult ühe või teise operaatori kliendid. Kui naaberoperaator müüb mõnda telefoni odavamalt, siis küllap leiab ka mõne sõbra, kes on nende võrgus ja sulle madalama hinnaga telefoni ära ostab.

Ühelt poolt sobib ZTE Blade meie testi hästi, teiselt poolt aga müüakse seda siin liiga kallilt

Eristaatuses on selles testis alates veebruarist Elisast müüdav ZTE Blade, mis on hulga vahtu üles keerutanud ja sugugi mitte asjatult, sest telefoni tehnilised näitajad on peajagu üle konkurentide näitajatest. Räägitakse lausa Hiina üliodavate telefonide pealungist ... mitte et neist enamikku niikuinii seal ei tehtaks ja mujal logo peale ei kleebitaks.

Konks on aga selles, et Elisa pakub ZTE Blade'i kaheaastase lepinguga kõigest 120 euro eest, ilma kohustusteta saab selle kätte 240 euroga, mis on selle telefoni kohta muu maailmaga võrreldes üsna krõbe hind. Ei tahaks siin tõmmata paralleele feodaalkorra ja pärisorjusega, aga mujal Euroopas saab selle telefoni kätte 160-170 euroga, mis on päris suur vahe meil paku-

tavaga. Ühtepidi sobiks see meie testi, teisalt aga mitte.

Lõpuks otsustasime ZTE Blade'i testi võtta konkurentsiväliselt ja panime selle testi lõppu, järeldused võib igaüks ise teha. Selge on see, et tegemist on fenomeniga, mis võib alla tuua ka teiste tootjate Androididega telefonide hinnad ning selle tendents saab olla üksnes tervitav.

Ühesugused, aga erinevad

Veider on see, et kui ZTE Blade kõrvale jätta, siis on ühelt poolt kõik siin testitud Androidi-telefonid tehnilistelt näitajatelt peaaegu ühesugused: 600 MHz protsessor, 320 x 480 või 240 x 320 eraldusvõimega, enamasti mahutundlik ekraan ja Android 2.1 või 2.2, teisalt aga on kasutuskogemus väga erinev. Võib-olla valmistasidki selle testi suurima üllatuse tootjad, kes oskavad peaaegu sama riistvaraga ja sama operatsioonisüsteemiga niivõrd erinevaid telefone teha. Kui nad seda ei suudaks, siis meil poleks ka midagi testida.

Testisime nii nagu ikka - mõnda telefoni küll vähem, mõnda kauem, kuid igat mudelit vähemalt ühe laadimistsükli, et näha, kui hästi see vastu peab. Igasse Androidi tõmbasime jõudluse testimiseks ka „Angry Birds“ (olgu, sellest on nõrkemiseni räägitud, aga me tegime seda ikkagi) ja vaatasime, kui sujuvalt mäng jookseb või kas see on üldse mängitav, nagu mõne telefoniga juhtus.

Lõpuks jääb üle ainult üks suur küsimus. Kas mõttekam on osta kallis Androidiga telefon või tasub hoopis raha säästa ja osta Android odavalt, isegi vähem kui 200 euroga?

MARTIN METS

Parim odav Android, ilma kahtlusteta

Alles hiljaaegu kuulus eestikeelse kasutajaliidesega LG Optimus One kallimate telefonide hulka koos HTC Wildfire ja Sony Ericsson X10 miniga, kuid nüüd on see telefon läbi teinud märkimisväärse hinnalanguse, nii 40–50 eurot, ja sobib väga hästi meie testi ... võitma loomulikult!

Ütlesime varemgi, et LG Optimus One on läbinisti HTClik nii tunnetuse, värvide kui ka materjalide poolest. Selle üle, kas jälgendamine on ilus, võib küll vaielda, kuid jätame selle praegu sinnapaika. Esipaneelil on neli klahvi, küljel helitugevuse nupud, otsas sisselülitusnupp ja ongi kõik.

Optimus One'i 600 MHz protsessor tundub kiirem kui paljude teste telefonide samaväärne protsessor ning toimetab 320 x 480 eraldusvõimega täpse puuetundlikkusega mahutundlikul ekraanil mõistliku kiirusega. Ekraani värvid on kenad, teravad, kontrastsed ja kõik on kenasti jälgitav ka suure vaatenurga alt.

Androidide jõudlusest rääkides oleme ennegi vaadelnud „Angry Birds'i” jooksumist, kuid peab tõdema, et päris ideaalselt ei jook-

LG Optimus One (P500)

Hind: kliendile 179 eurot

Müügil: Elisa

Tehniline info: vaata testi lõpust

se see mäng ühelgi nii odaval Androidil. Kui veebi sirvimine, Gmaili avamine või menüüs liikumine on kiire ja sujuv, siis tigidad linnud kipuvad ikkagi natuke hakkima, eriti rohkemate elementidega tasemed.

Lõpliku võidu garanteerib Optimus One'ile hea aku (koostöös energiasäästlikuma Android 2.2-ga), mis tagab, et normaalkasutuses peab telefon ilusti kolm päeva vastu, tekitades oluliselt vähem frustratsiooni.

Optimus One ei ole tegija üksnes oma hinnaklassis: kui kasutajaliides Sense kõrvale jätta, siis ma ei näe põhjust, miks see peaks näiteks HTC Wildfirest kehvem olema, ekraan on näiteks parem. Õigus jah, kaamera on kehv, kuid mitte oluliselt kehvem kui teistel alla 200eurostel Androididel. Varem antud neljale punktile lisan nüüd ühe.

HINNE

KOKKUVÕTE

LG Optimus One on väga hea üliodav Androidiga telefon, mis suudab edukalt võistelda ka palju kallimate nutitelefoniidega. Kohe nii hea on!

Xperia tuntud headuses

Kui kellelegi tundub Sony Ericsson X10 mini liiga pisike, siis eestikeelne X8 parandab selle vea: telefoni mõõtmed on võrreldes teiste Androidiga telefonidega väikesed, kuid X10 minist siiski märgatavalt suuremad. Kõrgem on ka ekraani eraldusvõime, mis on võrdne LG Optimus One'i 320 x 480 piksliga.

Jõudluses on X8 natuke kehvem kui testi võitja, kuid täiesti kasutatav ega kutsu erinevalt testi lõppu jäänud Samsungidest esile vähapurskeid. Esipaneelil on kolm nuppu, küljel kaamera päästik ja helivaljuse nupud, otsas sisselülitusnupp. KARBIST leiab ka 2 GB mälukaardi.

Üks nõrk koht X8 juures on ekraan. Sarnaselt X10 miniga saab ilma vastava häkita paigutada ühele ekraanikuvale ainult ühe vidina, kuigi kõrgem eraldusvõime lubaks enamat. Õnneks see väga ei häiri. Suurem probleem on mitmikpuute puudumine, mis on päris harjumatu.

Jah, mahutundlik ekraan ei tähenda automaatselt mitmikpuute tuge, sest mahutundliku ekraani tüübid on erinevad. Enamasti on neil küll mitmikpuute tugi olemas, kuid X8

Sony Ericsson X8

Hind: kliendile 184 eurot

Müügil: Elisa

Tehniline info: vaata testi lõpust

ekraan on siin erand. Kui vahepeal spekulereeriti, et püsivara uuendusega see tugi tuleb, siis selgus peagi, et see on tehniliselt võimatu. Puuetundlikkus on hea, kuid natuke nõrgem kui Optimus One'il või Galaxy Minil.

X8 kaamera on testi parim. Kui kaamera on oluline, siis on mõtet LG Optimus One'i asemel valida just X8 – ka on see kergem ja käepärasem. Aku kestab koos Android 2.1-ga küllaltki hästi – kaks-kolm päeva pole mõistliku kasutamisega probleem. X8 kasutab sarnaselt teiste Sony Ericssoni Xperia mudelitega Androidi enda kasutajaliidest ehk nelja kohandatavat nurka.

Sony Ericsson X8 on hea valik, meile see meeldis. Veidral põhjusel tegi telefon korra ise taaskäivituse – internetist leiab ka paar vastavat foorumiteemat.

HINNE

KOKKUVÕTE

Sony Ericsson X8 on käepärane Android, mis jätkab X10 mini traditsioone. Ekraan on siiski testivõitjast kehvem ja anomaalselt tegi telefon taaskäivituse.

Hea, kuid ülikehva ekraaniga telefon

Ülivärsket Samsung Galaxy Minit testimise ajal Eestis veel müügil pole, kuid kõigi märkide järgi peaks selle hind jääma ilmselgelt alla 200 euro. Galaxy Mini on väga vastuoluline telefon, kuid alustame ülevaadet positiivse poolega.

Galaxy Mini on kiire, aga 240 x 320 eraldusvõime korral peabki kiire olema. Veelgi kiirem on telefoni WiFi: b/g/n standard tõmbas „Angry Birds“ kohale loetud sekunditega, ka veebis surfamine on kiire. Peale selle on telefon kerge, käepärane ja lõbusa värvitriibuga küljel. Aku kestab samuti hästi, võib-olla isegi natuke paremini kui LG Optimus One'il ja siin tuleb vist tänada samuti Androidi versiooni 2.2, mis on ilmselgelt parandanud Androidi sooritusvõimet selles vallas.

Mis aga on äärmiselt näotu selle telefoni juures, on kehva ekraan, mis tundub olevat pärit lausa üle-eelmisest põlvest. Ma ei räägi puuetundlikkusest, see on kenasti paigas ja mahutundlik ekraan teeb oma tööd näppude all korralikult. Ma räägin värvidest, mis näevad välja, nagu oleks need terveks suveks päikese kätte pleekima jäänud.

Samsung Galaxy Mini (S5570)

Hind: pole teada

Müügil: veel mitte

Tehniline info: vaata testi lõpust

Kontrastsus on kehva, normaalselt näeb ekraanil toimuvat üksnes otsevaates, vaatenurgad on olematud. Fotod näevad välja ebanormaalsed, aga noh, kaamera pole ka niikuinii suurem asi. Avakuva vaikimisi pilt näeb välja lihtsalt kole: kollane viljapõld moodustab ühtlase hallikaskollase värvi massi.

Kui ekraan kõrvale jätta, siis on Mini igati hea telefon, nii veider kui see ka pole. Ahjaa, korra õnnestus Galaxy Mini ka ilma mingi erilise põhjuseta niimoodi kokku jooksutada, et isegi sisselülitusnupp ei reageerinud, aitas üksnes aku ajutine eemaldamine.

Odavate Samsungide ekraanid on kehvad, kuid see, et nad ka uue Androidi nõrga ekraaniga on välja toonud, tekitab imestust. Galaxy Minit võiks soovitada osta üksnes neil, kes suudavad ekraanist mööda vaadata.

KOKKUVÕTE

Kui nõrk ekraan kõrvale jätta, siis on Android 2.2-ga Samsung Galaxy Mini igati korralik telefon. Aga miks pagan nad nii kehva ekraani on teinud?

HINNE

Must hobune Androidi-nahas

Trekstori Androidiga nutitelefon oli algusest peale testi suuremaid küsimärke, sest olgem ausad - me ei osanud sellest suurt midagi arvata. Sakslaste Trekstor, tuntud eelkõige MP3-mängijate tootjana, ise siiski telefone ei tee, vaid on Huawei telefonile enda logo peale kleepinud. Ei saa ju ükski endast lugupidav firma kiirest Androidi-rongist maha jääda.

2.1 Smartphone näeb tegelikult kena välja, valge testimudeli esipaneelil on peale kahe klahvi ka mugavust lisav nupuga ratas, mis küll kahjuks natuke koliseb ja klõbiseb.

Ekraani all on füüsiliste nuppude kõrval ka kolm puuetundlikku nuppu. Küljel asuvad kaamera päästik ja helitugvuse nupud, telefoni otsas on tavapärane toitenupp, mis on ülipisike, aga see ei häiri põrmugi. Sisselülitamine võtab päris palju aega.

Smartphone on üks kahest testis olevast telefonist, millel on odav ja ilmselt väljasurve survetundlik ekraan - uutele telefonidele selliseid peaaegu enam ei pandagi. Ekraan ise on päris hea ja kenade värvidega, norida pole põhjust. Et ekraanil oleks parem toimetada, on korpuse sisse peidetud puutepliats. See

Trekstor 2.1 Smartphone

Hind: 199 eurot

Müügil: Photopoint

Tehniline info: vaata testi lõpust

asjake on samuti väljasurve, ei mäletagi, millal sai viimati puutepliatsiga telefoni kasutamist-testitud.

Tegelikuses ei viitsi seda eriti kasutada isegi mitte teksti sisestamiseks, kuigi see ei käi survetundlikul ekraanil just kõige mugavamalt.

Protsessori kohta tehnilistest andmetest ega ka internetist täpsemat teavet ei leia, kuid selle kiirus on rahuldav. Kannatab veebis liikuda, menüü on kohe eriti äkiline, kuigi „Angry Birds“ hakib nagu kõigil teistel mudelitel.

Midagi head veel: kaamera on päris korralik ja teeb viisakaid pilte. Akust oleksin oodanud enam, eriti arvestades ekraani madalat eraldusvõimet, kuid ehk on siinkohal paslik süüdistada vanemat Androidi versiooni.

KOKKUVÕTE

Trekstor 2.1 Smartphone on keskpärane Androidiga telefon, millel on mitu väljasurmisele määratud omadust, nagu survetundlik ekraan ja puutepliats.

HINNE

Numbrid ei tee veel head telefoni

Galaxy 580 on üks pettumustest, mida test meile pakkus. Tehnilistele andmetele otsa vaadates tundub Galaxy 580 päris korralik tükk, numbrite järgi on 667 MHz protsessor teistest kiirem, kiire on ka b/g/n WiFi ja üldse tundub telefon korralik.

Võiks kandideerida lausa testi võitjaks. Aga alustame sellest, et telefoni ekraani eraldusvõime on 240 x 400 pikslit, mis tegelikuses ei olegi nii harjumatu, kui ma kartsin. Erinevalt Galaxy 550-st on nuppe minimaalselt ja see on positiivne: peale neljasuunalise klahvi keskel on mõlemal pool üks klahv ja kõik.

Aku vastupidavuselt jäi see mudel testi lõppu, vedades hea õnnega välja kaks päeva. Tundub, et protsessor ja ekraan ei ole koostöös Android 2.1-ga just kõige paremini optimeeritud.

Ka ei ole see kuidagi kiirem kui näiteks LG Optimus One, Galaxy Mini või Sony Ericsson X8, mida võiks parema protsessori tõttu eeldada.

Vähemalt on mahutundlik ekraan parem kui Galaxy Minil või Galaxy 550-l – nen-

Samsung Galaxy 580

Hind: kliendile 199 eurot

Müügil: EMT

Tehniline info: vaata testi lõpust

de kõrval on seda lausa lust vaadata. Samuti kasutada, tuntavaid probleeme ekraaniga ei esine.

Veidral põhjusel on see ainus telefon, mis ei toeta kuni 7,2 Mbit/s kiiremat andmesidet, vaid leppida tuleb 3,6 Mbit/s ja see kokkuhoiukoht meie käest kiita ei saa.

Kaamera on enam-vähem testi keskmik, midagi silmapaistvalt head või kehva fotodelt ei leia. Täiesti tavaline odava nutitelefooni kaamera.

Samsung Galaxy 580 suhtes olid mu ootused kõrged, kuid telefon ei vastanud neile kuidagi. Oleksin numbrite järgi palju enamat eeldanud ja see on ka põhjus, miks muldu paljulubav Galaxy 580 ennast testi teisest poolest leiab. Siiski, mõnele kasutajale ei pruugi need miinused korda minna.

HINNE

KOKKUVÕTE

Samsung Galaxy 580 on tehnilisest küljest korralik odav nutitelefoni, mille kasutamisel ilmnevad aga siiski ebaseadmisväärtused.

Android, mis oleks parem unustada

Kui LG GT540 üle poole aasta tagasi välja tuli, siis paistis see üsna okei Android. Areng on olnud aga nii kiire, et nüüd testides tundub GT540 konkurentide kõrval päris kehva.

Olgu, omal ajal oli see kõige odavam Android ja kõige odavam on see ka praegu: nii madalale kui 139 eurot ei ulatu ühegi teise Androidi hind.

Käes tundub GT540 kuidagi kobakas ja iganenud, kuigi mälestustes esimesest testimisest tundus omapärase kumera disainiga nutitelefoni päris hea.

Survetundlikku ekraani on kehva kasutada ja see näeb ka silmnähtavalt koledam välja kui uuendatud mudel Optimus One. Isegi Trekstori survetundlikku ekraani on parem kasutada.

Telefoni menüüs liikumine on konkurentidest aeglasem. No olgu, Samsung Galaxy 550 on ehk siiski veel pügala võrra aeglasem: „Angry Birds“ on kohe eriti talumatult nürimängida ja ka teised ressursinõudlikumad programmid on maru aeglased.

Endiselt on raskendatud mobiil-ID kasutamine, mille jaoks peab ekraanilukk maas ole-

LG GT540

Hind: kliendile 139 eurot

Müügil: EMT

Tehniline info: vaata testi lõpust

ma. Mugav mobiil-ID kasutamine peaks olema siiski iga nutitelefooni põhiomadus, sest seda kasutame me ju väga tihti.

Ka Androidi versioon on sellel igivana 1.6, mida peaks küll saama uuendada (igaks juhuks jäi see testitelefoni tegemata), kuid me ei usu, et see akuaega parandaks.

Aku näib jätkuvalt priiskavat ja kinnitab ainult nende juttu, kes ei taha osta endale nutitelefooni aku kehva kestvuse tõttu. Vähemalt oskab see Android tänuväärset eesti keeles suhelda.

LG GT540-st pole tänasel päeval enam konkurentidele mingit vastast, see mudel tuleks juba ajaloo prügikasti visata, isegi usumatult madal hind ei õigusta enam ostu. Pool aastat tagasi antud kolmest punktist võtame ühe maha.

HINNE

KOKKUVÕTE

LG GT540 on naeruväärselt üliodav Androidiga nutitelefoni, mis on igatipidi aegunud ja mida pole enam mõtet osta, sest paremaid mudeleid on hulgaliselt.

Samsungi paranormaalne diil

Teistest testitud Androidi mudelitest eristuvalt ümarate nurkadega Galaxy 550 tundub küll esimese hooga käes mugav, kuid kohe hakkab häirima nuppude rohkus.

Tõesti, on see siis puuetundlik telefon või mitte? Espaneelil on lausa kuus nuppu, mille keskel on veel neljasuunaline nupp. No milleks selline liialdamine?

Kuigi Galaxy 550 on mahutundliku ekraaniga, on sellel liikumine raskendatud, kohati on ekraan ülitundlik ja loeb kerimise vajutuseks, kohati aga ei registreeri vajutust üldse. Paranormaalne lausa.

Ka ekraani värvilahendus on nõrk ja tuhm, küljelt pole aru saada, mis ekraanil toimub. Kaamera on üks testi kehvemaid, kuid õnneks on olemas kiire b/g/n WiFi. Kõik see kokku ei tundu kohe mitte kuidagi hea ja tasakaalus lahendus, mis ei tee telefoni kuidagi sümpaatseks.

Kõige kurvem on aga see, et Galaxy 550 on jube aeglane. „Angry Birds” on mängitamatu, isegi siis, kui kannatust on varutud. Mida rohkem elemente tasemetel on, seda hullemaks asi läheb. Ka veebi lehitsemine on

Samsung Galaxy 550

Hind: kliendile 159 eurot

Müügil: EMT

Tehniline info: vaata testi lõpust

tüütu. Kui taustal jookseb korraga mitu rakendust, tõmbavad need kogu telefoni üli-aeglaseks.

Seda kõike hoolimata sellest, et Galaxy 550-l on sama 600 MHz protsessor ja ekraani eraldusvõime on madal: 240 x 320 pikslit.

Androidi versioon on 2.1 ja aku kustub võrreldes teiste mudelitega kiiremini, jällegi ootaks madala eraldusvõime korral palju enam.

Samsung Galaxy 550 on eelmise põlvkonna mudel. Kui on vaja just osta Samsungi üliodavat Androidiga nutitelefoni, siis tasub enne kindlasti ära oodata kas või Galaxy Mini või teised uued Samsungi Galaxy perekonna odavad mudelid, mis peaksid peagi Eestis müügile tulema.

KOKKUVÕTE

Samsung Galaxy 550 on aeglane Android 2.1-ga telefon mitte just kõige parema puuetundlikkusega. Veelkord, see telefon on ebanormaalselt aeglane.

HINNE

Võimas telefon, mis peaks olema odavam

Palju kõmu tekitanud ZTE Blade'i asetamise kõrgema hinna tõttu testi lõppu. See muidugi ei tähenda, et tegu oleks teistest kehveima telefoniga, lihtsalt võrdlusalus on teine.

ZTE Blade on laineid löönud võimsate tehniliste näitajatega. Sarnaselt testivõitja LG-ga on Blade'ile otsa ette kirjutatud HTC, sest nii telefoni kuju kui ka värvilahendus on kopeeritud just sealt. Mujalt Euroopast saab selle telefoni kätte 160–170 euroga, nii et ehk on seda mõttekam hoopis mujalt tellida.

Kõrge eraldusvõimega 480 x 800 mahutundliku ja terava ekraani all on kolm nuppu, paremal küljel kaks helitugevuse nuppu, kuid kaamera päästikut pole. Hoolimata sellest, et tegemist on ilmselge säästutelefoniga, ei loe seda kuskilt otseselt välja – koostekvaliteet on korralik ja kui tegemist oleks pimetestiga, siis ütleks une pealt, et see telefon maksab vähemalt kaks korda nii palju kui selle eest tegelikult küsitakse.

Väga meeldiv on ka karbist leida 2 GB mälukaart – selle kena tava võiksid ka teised mobiiltootjad üle võtta (peale Sony Ericsoni ja Nokia, kes seda üldiselt teevad).

ZTE Blade

Hind: 120 eurot lepinguga, 240 eurot tavahind

Müügil: Elisa

Tehniline info: vaata testi lõpust

Mälukaart on vajalik, sest sissehitatud mälu on sellel võrdne teiste testitelefonidega, eristades ZTE Blade'i ühtlasi kallimatest mudelitest. Ekraan tuleb küll harjumuspäratult sisse lülitada toitenupust.

Suurim küsimärk selle telefoni juures on kõrge eraldusvõimega ekraani ja 600 MHz protsessori koostöö. See sujub üldiselt hästi, menüüd on karged, aga kohati on siiski aru saada, miks telefon nii odav on, sest hetkelised pausid tekivad aeg-ajalt sisse. Samas leiab siit küllaga toorest jõudu „Angry Birdsi” ja teiste rakenduste jookutamiseks. Minigaid probleeme ei esine ka mobiil-ID-ga ja kaamera teeb häid pilte. Küll aga peaks ZTE Blade odavam olema. Lihtsalt selle pärast, et mujal müüakse seda odavamalt.

KOKKUVÕTE

ZTE Blade on tehniliselt võimas Android 2.2-ga telefon, mis võiks olla natuke stabiilsemalt kiirem ja odavam, sest mujalt saab selle kätte palju vähemaga.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Kaks telefoni olid teistest ilmselgelt üle: LG Optimus One ja Sony Ericsson X8. Mõlemad telefonid on võimelised edukalt võistlema ka endast tunduvalt kallimate mudelitega, HTC Wildfire ja Sony Ericsson X10 minil nende ees erilisi eeliseid ei ole. Mõlemad saavad meie käest ostusoovituse.

Täna sel päeval Androidiga telefoni osts tasub läbi mõelda, kas on ikka vaja kallist

tippmudelit või võiks eelistada nendest mitte just palju kehvemaid, korralikke odavaid Androide. Vahe ei ole tegelikult eriti suur.

Üldise pettumuse valmistas Samsung, kelle odavamad Galaxy'd pole veel päris need, mida ootaks. Kokku on hoitud rumalate kohtade pealt, näiteks Galaxy Mini naeruväärselt kehv ekraan või Galaxy 580 aeglane andmeside. Testi punasest laternast, aeglasest Ga-

laxy 550-st ärme hakkame üldse rääkimagi. Nutitelefonide maailmas tundmatu Trektor aga jäi keskmikuks tänu väljasurevatele tehnoloogiatele, nagu survetundlik ekraan ja puutepliats. Eraldi teema on ka ZTE Blade. See on igati hea telefon, sellist ekraani ja toorest jõudlust sama raha eest mujalt ei leia. Elisast saab selle lepinguga väga odavalt, tavahind aga on pealemaksmine.

	LG Optimus One (P500)	Sony Ericsson X8	Samsung Galaxy Mini (S5570)	Trekstor 2.1 Smartphone	Samsung Galaxy 580	LG GT540	Samsung Galaxy 550	ZTE Blade
Ekraan	320 x 480	320 x 480	240 x 320	240 x 320	240 x 400	320 x 480	240 x 320	480 x 800
Puutekraani tüüp	mahutundlik	mahutundlik, mitmikpuute toeta	mahutundlik	survetundlik	mahutundlik	survetundlik	mahutundlik	mahutundlik
Protsessor	600 MHz	600 MHz	600 MHz	pole teada	667 MHz	600 MHz	600 MHz	600 MHz
Sissehitatud mälu	170 MB	128 MB	160 MB	160 MB	170 MB	120 MB	100 MB	171 MB
Mobiilne andmeside	kuni 7,2 Mbit/s	kuni 7,3 Mbit/s	kuni 7,2 Mbit/s	kuni 7,2 Mbit/s	kuni 3,6 Mbit/s	kuni 7,2 Mbit/s	kuni 7,2 Mbit/s	kuni 7,2 Mbit/s
Mälukaardi pesa	microSD	microSD, 2 GB kaart karbis	microSD	microSD	microSD	microSD	microSD	microSD, 2 GB kaart karbis
Kaamera	3 Mpx	3,2 Mpx	3 Mpx	3,2 Mpx	3 Mpx	3 Mpx	2 Mpx	5 Mpx
GPS	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Bluetooth	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
WiFi	b/g	b/g	b/g/n	b/g	b/g/n	b/g	b/g/n	b/g
Androidi versioon	2.2	2.1	2.2	2.1	2.1	1.6, 2.1 uuendus saadaval	2.1	2.1, 2.2 uuendus saadaval
Kaal	129 g	104 g	107 g	110 g	109 g	116 g	102 g	130 g
Kliendihind EMT-s	199 eurot	199 eurot	pole veel müügil	Photopoint, 199 eurot	199 eurot	139 eurot	159 eurot	pole müügil
Kliendihind Elis	179 eurot	184 eurot	pole veel müügil	Photopoint, 199 eurot	229 eurot	169 eurot	191 eurot	pole müügil
Kliendihind Tele2-s	235,83 eurot	197,49 eurot	pole veel müügil	Photopoint, 199 eurot	pole müügil	191,10 eurot	178,31 eurot	120 eurot lepinguga, 240 eurot tavahind
Punkte	5	4	3	3	3	2	2	4
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	-

1

LG Optimus One (P500)

LG Optimus One on väga

hea üliodav Androidiga telefon, mis võistleb edukalt ka tunduvalt kallimate nutitelefonidega.

2

Sony Ericsson X8

Sony Ericsson X8 on käepärane

Androidi-telefon, mis jätkab X10 mini traditsioone. Ekraan on siiski testivõitjast kehvem.

3

Samsung Galaxy Mini (S5570)

Kui nõrk ekraan kõrvale jätta, siis on Android 2.2-ga Samsung Galaxy Mini igati korralik telefon.

Terve sinu digitaalne elu tagataskus

Kõik siin maailmas läheb ükskord katki, ka arvutid. Vastavalt Murphy seadustele lähevad arvutid katki kõige ebasobivamal ajal, just siis, kui sul on vaja just neid olulisi faile. Elutargad kasutajad hoiavad oma asjadest varukoopiat välisel kõvakettal.

Eelmisel kuul vaatlesime võimalust oma faile veebi varundada. Väiksemate mahtude jaoks on see kõige mugavam ja odavam viis. Ent niipea, kui mahud muutuvad sadadest megabaitidest sadadeks gigabaitideks, on rentaablim osta väline kõvaketas.

Suured välised kõvakettad on oma aja ära elanud. Kasutajad on jagunenud kaheks: rohkete vajadustega pädevkasutajad eelistavad juba võrgukettaid ja suuremate võimalustega seadmeid, lihtsurelikele aga piisab ka väikesest kõvakettast, mida saab vajadusel kotitaskusse pista ja kaasa võtta.

Välisime testi hetkel müügil olevad väikesed välised kõvakettad, mille hind jääb vahemikku 55-70 eurot. Selle raha eest

saab nii 320 GB kui 500 GB kõvakettaid, hinnavahe suuruse osas on heal juhul 10 eurot. Suurema hinnaerinevuse annavad lisavõimalused ja -mugavused. Näiteks on pea sama raha eest võimalik valida Silicon Poweri põrutuskindla kõvaketta ja 140 GB suurema mahutavusega, aga väiksema korpusega kõvaketta vahel. Kumba valida? Suuruse kõrval hakkavad mängima mitmed muud tegurid, alates sellest, et mõne kõvaketta jaoks on vaja hõivata korraga kaks USB porti, kuni selleni, et mõni kõvaketas on nii libe, et uisutab iselaualt minema.

Me ei piirdunud nende kõvaketaste puhul ainult kunstlike jõudlustestidega, vaid võtsime reaalsed failid oma arvutitest ja kasutasime testimisel ka neid. Päriselu

käib harva laboris mõõdetud parameetrite järgi. Failikopeerimistestis kasutasime erineva mahuga arhiive kuni 4,57 gigabaidini välja. Teise äärmuse jaoks võtsime komplekti veebiprojekte, milles oli läbi-segi 21 000 väga erineva suurusega, aga peamiselt väikesemahulisi faile. Kõvaketaste erinevus tulebki peamiselt välja just rohkema arvu väiksemate failide kopeerimisel ning nii ka seekord, vahed kõvaketaste kiiruse vahel olid kohati üllatavalt suured.

Etteruttavalt võib öelda, et kord nädala oma My Documents kaustast varukoopiat tegemiseks sobivad kõik kõvakettad, vahed tulevad sisse alles palju intensiivsema kasutamise juures.

SVEN VAHAR

Pealik Väle Põder soovitab

Verbatim on Intenso kõrval teine üleni must ja läikiv kõvaketas. Teiste kõvaketaste korpustest erineb Verbatimi oma selle poolest, et miniUSB pesa ei asu mitte kõvaketta tagaküljel, vaid eest vaadates paremal küljel. Mõnes mõttes on see hea, sest ketas on jäiga kaabli suhtes nurga all ja võtab laual vähem ruumi. Kõvaketta tuluke pole mitte korpuse peal, vaid vasakul küljel. Õnneks on tuluke nii tugev, et selle peegeldust lauaplaadilt näeb ka siis, kui see külg otse vaatevälja ei jää.

See kõvaketas on vormindatud FAT32-failisüsteemiga ning testi jaoks vormindasime ketta ümber NTFS-failisüsteemile. Seda tasuks teha ka igal kodukasutajal, kellel arvuti operatsioonisüsteemiks Windows XP või uuem, FAT32 on vajalik ainult neile, kel arvutis veel Windows 98. Arvestades aga seda, et nii vanal arvutil oleks USB niikuinii niivõrd aeglane, et 320 GB kopeerimiseks kuluks terve igavik, oleks väline kõvaketas sellise arvuti küljes pigem piina- kui abivahend. Seega – kõvaketas olgu NTFS.

Testimise käigus osutus Verbatim testi kii-

Verbatim Store'n'Go 320 GB

Hind: 56 eurot

Müügil: Klick

reimaks kõvakettaks. 4,57 GB faili kopeerimine võttis aega 3.48 ning 21 000-failise testkomplekti kopeerimiseks kõvakettale kulus aega 2.22 ja lugemiseks 1.10, mis on testi parimad tulemused. Selle kõvaketta puhul väärrib märkimist võimekus väikesi faile kirjutada. Sellel kõvakettal oli 4 KB kaupa kirjutamistesti kiiruseks 1,67 MB/s, mis on näiteks 3 korda parem kui Intensol ja ligi 5 korda

parem kui Platinumil. Loomulikult ei kajasta sünteetiline test reaalselt olukorda, kuid nagu näha, kinnitas ka reaalne test mõõtmistulemusi. See kõvaketas sobib väga hästi mitte ainult suurte arhiivide, vaid ka lahtiste failide varundamiseks. Kõvakettaga tuleb kaasa Nero varundustarkvara ja GreenButtoni tarkvara kõvaketta voolutarbe vähendamiseks. Nero varundustarkvara võimaldab sul seaditada automaatse varundamise ja GreenButton laseb sul määrata aja, mille möödumisel ketta viimasest kasutamisest ketas suikvelrežiimi viiakse. Kui kasutad ketast harva, aga see on sul kogu aeg arvuti külge ühendatud, siis võib sellest isegi kasu olla.

KOKKUVÕTE

Soodsa hinnaga ja väga võimekas kõvaketas. Väike ja õhuke, saab hakkama ühe USB pordi toitega. Maht võiks olla suurem, muidu tõesti väga asjalik.

HINNE

Põrandakindel andmehoidla

Silicon Power A10 on samas hinnaklassis kui teised ilukõvakettad, kuid ta on hoopis teisest puust. A10 näol on tegemist põrutuskindla kummikestas kõvakettaga. Tänu tugevale kestale on see teistest suurem, pintsaku põuetaskusse seda juba ei libista.

Laualt korduvalt „kogemata“ maha kukkunud ja põrandal tänu oma kummikestale paar korda ringi pörganud kõvaketas ei teinud teist nägugi, hakates pärast külgeühendamist taas tööle, nagu poleks midagi juhtunud.

Silicon Poweril on terve seeria vastupidavaid kõvakettaid ja meil on plaanis teha lausa eraldi sedasorti kõvaketaste test. A10 võtsime teistele kõrvale võrdluseks sarnase hinnaklassi tõttu.

Kõvaketas on üsna kiire, 4,57 GB testifaili kopeerimine võttis aega 3.55, mis on üsna täpselt sama tulemus kui teistel kõvaketasel. 21 000-failise testkomplekti kirjutamine võttis aega 2.22, mis on samuti hea tulemus.

Silicon Power A10 320 GB

Hind: 62,99 eurot

Müügil: Photopoint

Ka kõvakettalt arvutisse kopeerimise kiirused olid täpselt sellised, nagu võiski oodata: vastavalt meie suure arhiivi puhul 2.46 ja väikesete failidega projektikomplekti puhul 1.29.

A10 vajab toidet kahest USB pordist, vähemalt meie testi kasutatud lauaarvutiga ühendatult. MiniUSB pesa on korpuses sügaval, originaalkaablit kasutades saime kindla ja loksumisvaba ühenduse, ühe teise varem kasutatud kaabliga aga mitte, sest otsik jäi liiga lühikeseks ja korpuse serv hakkas takistama.

Kuigi sama raha eest saaks juba 500 GB mahuga ning väiksema kõvaketta, siis vaadates seda, kui kalliks läheks andmete taastamine katkiselt kõvakettalt ning kui vähe tu-

leb juurde maksta vastupidava korpuse eest, mis esmased kahjustused ära hoiab, tõstame A10 heameelega testis teisele kohale.

Kõvakettaga on kaasas ka lisatarkvara varundamiseks (korpusel on eraldi varundusnupp) ning andmete turvamiseks.

KOKKUVÕTE

Testitult põrutus- ja löögikindel kõvaketas hooletutele arvutikasutajatele. Vajadus kahe USB pordi järele on sülearvuti omanike jaoks tülikas.

HINNE

Disaineril sai jaks otsa

Välimuselt on kõvaketas ilus, karbil oli pilt mustast tavalisest kettast ja seda suurem oli meie üllatus, kui leidsime karbist valge kõvaketta. Võib arvata, et ainuüksi see võib nii mõnegi ostja jaoks olla otsustavaks asjaoluks, eeldusel, et muud tegurid on võrdsed. Testimise käigus selgus, et päris võrdsed need siiski pole.

Esiteks on korpus libe nii pealt kui ka alt ja see on meil ka ainus kõvaketas, mis pani kogemata näppude vahelt plehku ning libeduse tõttu lauale kukkus. Ka laual libiseb ketas ülikergelt, Verbatimil ja WD-l on põhja all libisemist takistavad kummijalakased, siin pole aga üldse mitte midagi. Libiseb nagu lõbus hüljes jää.

Kõvaketast müüakse nii USB 2.0 kui USB 3.0 versioonis, meie testis oli USB 2.0 mudel. Kõvakettaga on kaasas Y-kaabel ning kahjaks läks meil seda ka tarvis, täpselt nagu Intenso puhul, sest ainult ühe USB-pistikuga lauaarvuti külge ühendatuna hakkas kõvaketta tuluke küll lootusrikkalt põlema, aga kettaseadet arvuti jaoks veel näha polnud. Kahest pordist voolu võttes ärkas kõvaketas ellu.

Platinum MyDrive 500 GB

Hind: 59,99 eurot

Müügil: Klick

Kaabliga on seotud veel üks probleem, nimelt paikneb miniUSB pesa korpuse sees paar millimeetrit sügavamal kui teistel ketastel ning iga suvaline miniUSB ühenduskaabel sinna ei sobi, sest väljaulatav metallotsik jääb liiga lühikeseks. Platinumi enda kaabli on otsik teistest paari millimeetri võrra pikem ja see on just täpselt see, mis jääb teiste kaablitega puudu kaabli väljakukkumiskind-

laks ühendamiseks.

Kõvaketta kiirus ei ole peene välimusega samal tasemel. Meie suure faili, 4,57 GB arhiivi kopeerimine võttis aega 3.55, sama faili tagasikopeerimine oodatult 2.42, sellega on kõik korras. Suure hulga väikeste failidega on lugu hoopis teine. 21 000 failiga testkomplekti kopeerimine kõvakettale võttis aega 3.45 ehk ligi minut ja kakskümmend sekundit kauem kui kõige kiiremal kõvakettal.

Õhukese korpuse juurde oleks sobinud ka õhuke ja valge microUSB-kaabel, kuid selle asemel on inetu, must, jäme kahe otsaga miniUSB. See lõhub komplekti stiilsuse illusiooni ära.

KOKKUVÕTE

Valge on ilus ja eriline, aga kõvaketas ise korpuses täiesti igav ja tavaline. 500 GB kohta on hind soodne, aga kiirusega ei hiilga see ketas teps mitte.

HINNE

Hoia lapike ligi

Intenso on WD-sarnane lapik karbik selle vahega, et sul tekib pidevalt tahtmine karbikese läikpinda sõrmejälgedest puhtaks pühkida. Ja siis veidi aja pärast jälle. Ja jälle ...

Intenso küljest leiab miniUSB liidese ning kaasa antakse kõvakettaga mitte tavaline, vaid Y-kaabel kahe USB-otsikuga. Sedasorti kaabel on tavaliselt tarvilik siis, kui üks USB port ei suuda seadet ära toita.

Täpselt nagu Silicon Power A10 ja Platinum MyDrive nõuab ka Intenso mõlema kasutamist, vähemalt meie lauaarvuti USB pordid üksinda seda kõvaketast ära toita ei jõudnud.

Kui tahad seda ketast kasutada sülearvutiga, millel pole samal küljel kahte USB porti, oled sunnitud selle ketta jaoks USB-pikenduskaabli ostma.

Ka Intenso kõvaketas on vormindatud FAT32-failisüsteemiga, mis tähendab seda, et sinna kõvakettale ei saa kopeerida üle 2 GB suuruseid faile. Et saaksime Intenost teistega võrrelda, vormindasime ketta ise NTFS-failisüsteemiga.

Esimesel katsel saime kõvakettale kopee-

Intenso 2,5" Memorystation 500 GB

Müügil: Klick

Hind: 64,66 eurot

rimise kiiruseks absurdelt väikesed numbrid, isegi kuni 0,8 MB/s! Tõstisime ketta teiste USB portide külge ja kiirus läks normi.

Veider on asja juures see, et teiste kahest pordist voolu võtvate kõvaketaste juures oli selge, kas nad töötasid või mitte, sest kui nad ei saanud piisavalt voolu, siis operatsiooni-

süsteem neid ei näinud. Selle kettaga õnnestus meil saavutada veider vahepealne olek, kus ketas oli justkui olemas, aga sellele kirjutamine ei õnnestunud.

Kui ketas tööle saada, siis pole kiirusele midagi ette heita. 4,57 GB arhiivi kopeerimiseks kõvakettale kulus aega 3.49, sellesama faili kettalt arvutisse kopeerimine 2.55. 21 000-failise testkomplekti kettale kirjutamiseks kulus aega 2.35, mis on samuti igati korralik tulemus.

Selle ketta puhul on aktiivsuse indikaator-tuluke asetatud kõige paremini, otse korpuse peale nõnda, et seda näeb igast asendist.

KOKKUVÕTE

Korralik keskmine kõvaketas. Natukene ilus, natukene pirtsakas, aga oma töö teeb ära. Aktiivsuseindikaator on õigel kohal korpuse peal.

HINNE

Ütle, millal tuled sa ...

Kõvakettakarp on pealt meeldivalt matt, sõrmejälgil sinna peale ei jää. Verbatimi järel on tegemist testi ühe väiksema kõvakettaga. Verbatim on õhem, WD paksem, meenutades pigem mõne pisiseadme toiteadapterit kui kõvaketast. Sellegipoolest on ketas mõnusalt väike ja kerge.

Väga positiivne on, et kõvakettal on miniUSB asemel microUSB liides. Hea on see seepärast, et kõikidel uutel telefonidel on samuti just microUSB liides, ning seega saab selle kõvaketta jaoks kasutada telefoniga kaasa tulnud kaablit või vastupidi. Jällegi üks mõttetu lisakaabel kodumajapidamiseks vähem!

Nagu arvatagi, on suurte failide puhul lugemiskiirus stabiilselt maksimaalne, mida USB-ühendus välja annab, 27–28 MB/s ja 4,57 GB testfaili kopeerimine WD kõvakettalt arvutisse lõppes ajaga 2.49. Ent kirjutamisega, eriti kui tegemist väiksemate failidega, on kõvakettal probleeme. See ketas näis teistest rohkem puhverdamiseks pausi pidavat ja mõnedel kopeerimistestidel toimusid säärased pausid ebakorrapärase vaheaegadega üsna

WD Elements SE 500 GB

Hind: 69 eurot

Müügil: Klick

tihti. See lööb sassi ka operatsioonisüsteemi arvestuse veel järele jäänud aja kohta ja selle hinnangud kõiguvad seinast sein.

4,57 GB faili kopeerimine WD kettale võttis meil aega 3.52, mis on enam-vähem teistega sama tulemus, ent mida rohkem faile on, seda suuremaks kasvab teiste kõvakettastega võrreldes kopeerimiseks vajatav li-

saaeg. Sama mahu, 4,57 GB kopeerimine 16 erineva suurusega tükina (suurustes 40 MB kuni 700 MB) võttis aega 4.41, mis on väga imelik.

Nii suurt lisatööd ja -aega nii väheste osade pealt ei ootaks. Teise testkomplekti, 21 000 failist koosneva veebiprojektide komplekti, mille kogumaht on on vaid 87 MB, kirjutamine võttis aega 5.02 ja lugemine 1.19.

Kokkuvõttes võib öelda, et juhuvarundamiseks on see tore väike kõvaketas, tihedaks suurte andmehulkade kirjutamiseks aga selamatult aeglane. Samas, kui kiiret pole, võib selle microUSB nimel ju välja kannatada ...

KOKKUVÕTE

Aeglane ja kapriisne, aga see-eest väike ja armas. Tugev pluss konkurentide ees on microUSB liides, ent millegi muuga sel kõvakettal hoobelda ei ole.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Testid näitasid ilmekalt seda, mida oleks võinudki tänapäevaste kõvaketaste juures oleda: nimelt ei ole pudelikaelaks, mille taha jõudlus toppama jääb, enamasti mitte kõvaketas ise, vaid hoopis kõvaketta ühendus arvutiga. Enamikul müüdavatel arvutitel on endiselt veel vaid USB 2.0 liidesed ning moodsate kõvaketaste andmevahetuskiirus kettalt lugemisel piisavalt suur, et seda juba vananema kipuvat USB 2.0 ühenduskiirust pidevalt laes hoida.

Kõikide kõvaketaste lugemiskiirused on tõenäoliselt üsna erinevad, kuid arvutis-

se jõuavad andmed läbi kitsukese USB ikkagi kiirusega 28–29 MB/s. Kõvaketaste kiiruse erinevus ilmnes andmete kõvakettale kirjutamisel. Siin mängivad suuremat rolli ka kõvaketta kontrolleri võimekus, vahemälu suurus, pöördusaeg ja mitu muud faktorit. Suuri faile suudavad salvestada enam-vähem sama kiirusega kõik, aga paljude väikeste failide puhul on vahed väga suured. Verbatim ja Intenso on kiired, samas kui WD on uskumatult aeglane, venitades sama failikomplektiga täpselt kaks korda kauem.

Teine suurem erinevus, millele peaks kind-

lasti tähelepanu pöörama, on kõvaketaste toitevajadus. Kolme kõvaketast viiest oli vaja testiarvutil ühendada kahte USB porti. Lauaarvuti puhul, millel on USB pordid lähes- tikku, on see lihtsam, sülearvuti või miniarvuti puhul, millel ei pruugi samal küljel mitut porti ollagi, on see ilma pikenduskaablita sisuliselt võimatu.

Andsime testivõidu kõige kiiremale ja odavamale kõvakettale, aga tuleb öelda, et ka teise koha saanud Silicon Power on väga vahva kõvaketas, kui sul on vaja midagi vastupidavat.

VÕITJAD

1

Verbatim Store'n'Go 320 GB

Verbatim, tuntud peamiselt oma irdmeedia poolest, on valmis saanud üllatavalt mõnusa, väikese ja kiire välise kõvaketta. Kui 320 GB vs. 500 GB pole määra- rav, siis vali kindlasti Verbatim.

2

Silicon Power A10 320 GB

Mida rohkem andmeid kõvakettal on, seda suurem on hirm neid kaotada. Silicon Power talub toksimist ja kukumist ning hoiab andmed kindlalt talle. Jah, me testisime. Põrand ei jäänud seekord võitjaks, andmed jäid kettale kõik ilusasti alles.

3

Platinum MyDrive 500 GB

Mustadele karpidele vahelduseks ka midagi šikki. Tehnilise poole pealt üsna keskmine kõvaketas, aga laual vaadata on seda palju parem kui kõiki teisi. Ainult iluga siiski kolmandast kohast kõrgemale ei lenda.

Kuidas ...

seadistada FreeBSD-d

Eelmisel kuul juhendasime, kuidas installida FreeBSD serverit. Puhta installiga ei ole eriti midagi teha, serverist teeb serveri ikkagi tarkvara ja seadistus. FreeBSD seadistamiseks on tarvis teada, mis ja kus.

1

Süsteemi seadistamine

Loodetavasti on sul eelmisel kuul installitud FreeBSD ikka veel arvutis alles. FreeBSD seadistamine on tegelikult äärmiselt lihtne ja loogiline, sa pead ainult teadma, millised on olulised süsteemifailid ja kus need paiknevad. Hea ülevaate saad sa FreeBSD käsiraamatust www.freebsd.org/doc/handbook/ jaotisest 3. UNIX Basics. Siin on meil ruumi ära mainida vaid tähtsamad failid ja kaustad.

Enamus süsteemi konfiguratsiooni määravaid faile on tavalised tekstifailid ja neid võib redigeerida suvalise tekstiredaktoriga. See on Linuxilt tulijatele esimeseks komistuskiviks, sest FreeBSDga ei tule kaasa selliseid populaarseid redaktoreid nagu pico või nano. Vaikeredaktor on `/usr/bin/ee`. Selle kasutamine on lihtne, ekraanil abijuhised kogu aeg kuvatud. Veidi altpoolt leiad juhised, kuidas installida ka muid programme.

2

Süsteem ja kasutaja installitav on lahus

FreeBSD kaustasüsteem on laias laastus jagatud kaheks: süsteemi tööks hädavajalikud failid on kasutaja poolt installitavast osast eraldi, kasutaja poolt portidest installitavad rakendused ja nende seadistused on enamjaolt `/usr/local` all, mitte näiteks `/bin` või `/sbin` all. Süsteemi seadistused on `/etc` all ja lisatarkvara, näiteks Apache'i seadistused on hoopis `/usr/local/etc` all. Ka portidest installitavad shellid (bash'i baaskomplektis pole) on `/usr/local/bin` all. Linuxil bash-skriptid portides pead sa kindlasti failiteed muutma.

3

/etc/rc.conf

Käsuraalt saad kaustasüsteemi kohta abi käsuga `man hier`. Tipi see sisse ja loe läbi. Üks olulisemaid faile, kus muu hulgas kirjeldatakse ära paljud olulised süsteemi parameetrid, on `/etc/rc.conf`. Näiteks ühe reaalselt töötava FreeBSD koduserveri `rc.conf` näeb välja näiteks selline:

```
hostname="fbsd"
ifconfig_xl0="DHCP"
```

```
inetd_enable="NO"
ntpdate_flags="-b ntp.estpak.ee"
ntpdate_enable="YES"
sendmail_enable="NO"
sshd_enable="YES"
samba_enable="YES"
apache22_enable="YES"
mysql_enable="YES"
```

Just siit failist saab määrata, kas ja millised teenused süsteemi laadimisel käivitatakse. Süsteemseid teenuseid käivitavad skriptid paiknevad kaustas `/etc/rc.d/` ja portidest installitava tarkvara käivitusskriptid kaustas `/usr/local/etc/rc.d/`. Üldjuhul ei ole sul süsteemseid skriptid vaja näppida, Apache, Samba jm lisatarkvara haldamine käib reeglina `/usr/local` all. Range vahe tegemine on oluline ka juhul, kui hakkad süsteemi uuendama uuele versioonile. Kui oled oma rakendused või seadistused pistnud `/usr/local/*` asemel `/etc` või `/bin` alla või mujale, siis ei ole tagatud nende failide säilimine süsteemi uuendamisel.

Skripti olemasolul `/usr/local/etc/rc.d/` ei piisa teenuse käivitamisest, selleks peab teenus olema lubatud failis `/etc/rc.conf`. Teenuse keelamiseks või lubamiseks tuleb faili lihtsalt lisada rida `xyz_enable="NO"` või `xyz_enable="YES"`.

Teised olulised failid, mida sa võid tahta pärast installi üle vaadata on `/etc/hosts` ja `/etc/resolv.conf`.

4

Portide uuendamine

Suur osa FreeBSD võlust ja valust on tema portide süsteem. Enne portidest tarkvara installimist tuleb portide puud värskendada. Selleks on käsk `portsnap`. Esmakordsel käivitamisel anna käsud:

```
# portsnap fetch
# portsnap extract
```

Sa võid `portsnap`ile anda korraga ka mitu parameetrit, aga esimesel korral tee seda eraldi, siis näed, mida iga etapp teeb. Nüüd laaditakse alla värsked info portide kohta ja ekstreeritakse see kausta `/usr/ports`.

```
bsd$ portsnap fetch
looking up portsnap.FreeBSD.org mirrors...
Fetching public key from portsnap2.FreeBSD.org
Fetching snapshot tag from portsnap2.FreeBSD.org
Fetching snapshot metadata... done.
Fetching snapshot generated at Tue Feb 15 08:24:46c5ce6ec6f388ed8291c78cfb62c96f77a944
Extracting snapshot... done.
Verifying snapshot integrity... done.
Fetching snapshot tag from portsnap2.FreeBSD.org
Fetching snapshot metadata... done.
Updating from Tue Feb 15 08:21:54 EET 2011
```

Iga kord, kui soovid kontrollida portidest installitud tarkvara uue versiooni saadavust, pead porte värskendama. Edaspidi jäta parameeter `extract` vahele ja anna vaid käsk:

```
# portsnap fetch update
```

5

Portide installimine

Kõige lihtsam viis porte installida on minna vastava pordi kausta ja seal käsuga `make port` kompilleerida. Näiteks `wget` installimiseks tee järgmist:

```
# cd /usr/ports/ftp/wget
# make install
```

Automaatselt kompilleeritakse ja installitakse nii `wget` kui ka selle tööks vajalikud teised programmid. Kuna programmid kõik kompilleeritakse, mitte ei installita valmispakidest, siis võib see aeglasel arvutil parajalt aega võtta. Kasutades oma riistvara spetsiifilisi võtmeid, on võimalik kõik binaarfailid just täpselt oma arvuti jaoks optimeerida. Vt `man make.conf`.

Mõnda porti on vaja enne kompilleerimist seadistada. Sel juhul käivitatakse seadistussuhtluse automaatselt ja sa pead seal tegema lihtsalt sobivad valikud. Käsul `make` on mõned kasulikud parameetrid:

- `make` - kompilleerib pordi
- `make install` - vajadusel kompilleerib ja installib pordi
- `make clean` - kustutab kompilleerimisel tekitatud vahefailid
- `make config` - näitab pordi seadistussuhtluse, kui see on määratud
- `make deinstall` - installib pordi süsteemist maha
- `make reinstall` - taasinstallib ja registreerib eelnevalt kompilleeritud pordi

Muide, porte saab kompileerida ka tavakasutajana, kuid installimiseks on vaja juurkasutaja õigusi. Sudo't baaspaketis pole, kuid sa saad end juurkasutajaks sätida käsuga su -.

NB! Ekraanil võidakse pärast pordi kompilleerimist kuvada olulist infot, loe see kindlasti tähelepanelikult läbi! Seal võib olla kirjas lisasamme, mida sa pead installitava asja tööelsamiseks veel ise tegema. Loe mõttega, mida sinna on kirjutatud.

```

fbadm portmaster -L | grep -B1 'New'
-->>> es-freebsd-4.0c-26190625
-->>> New version available: es-free
...
-->>> mt-1.4.14-1.1
-->>> New version available: mt-1.4
...
-->>> gettext-0.10.1
-->>> New version available: gettext
...
-->>> bash-4.1.7
-->>> New version available: bash-4
...
-->>> binon-2.4.1.1.1
-->>> New version available: binon-2
fbadm

```

6 Uute versioonide kontrollimine

Installitud tarkvara versiooniuuenduste kontrollimiseks ja portide uuendamiseks on mõistlik installida mõni pordihaldustarkvara. Neid on mitmeid, populaarsemad on portupgrade, portmanager ja portmaster. Portupgrade on vanem tööriist, kuid see eeldab Ruby installimist, ning kui seda süsteemis mujal vaja pole, siis on see veidi tarbetu lisaballast. Siin näites kasutame portmasterit. Installeerime portmasterit.

```

# cd /usr/ports/ports-mgmt/
# cd portmaster
# make install clean
# rehash

```

Rehash on vajalik selleks, et vaikimisi juurkasutaja shell/bin/csh äsjainstallitud programmi kohe sama seansi jooksul üles leiaks. Installeeritud porte ja seda, kas neile on uuendusi, saad näha võtmega -L. Ainult uuenduste nägemiseks lase nimekirja läbi grep'i.

```

# portmaster -L | grep -B1
"New"

```

Antud näites vajaks uuendamist bash. Bashi uuendamine portmasteri abil käib väga lihtsalt.

```

# portmaster bash

```

Kui bashi uus versioon eeldab ka teiste portide uusi versioone, siis uuendatakse võimalusel ka need. Kõiki porte saad uuendada võtmega -a, kuid seda ei ole soovitatav niisama arutult teha, see võib võtta väga kaua aega. Uuenda ainult seda tarkvara, mida sa kindlalt tead, et tahad ja pead uuendada. Enne portide uuendamist on kasulik heita pilk faili /usr/

ports/UPDATING. Seal on kirjas olulisemad muudatused, ning seal on kirjas ka see, kui pordi nimi muutub või see kustutatakse.

7 Apache ja PHP

Näitlikkuse mõttes anname juhised Apache installimiseks ja seadistamiseks. Esmalt installeerime Apache.

```

# portmaster www/apache22

```

Portmasteri jaoks on portide juurkaustaks /usr/ports, seda pole vaja ette anda, pead ette andma vaid sellele järgneva failitee. Vali seadistusdialoogis soovitud moodulid. Isegi kui sul on moodne ja kiire arvuti, võid sa nüüd, kuni kõike vajalikku kompilleeritakse, vahepeal minna ja endale kohvi tuua ja veebist FreeBSD käsiraamatut lugeda.

Kui Apache on installeeritud, käivita see ja veendu, et see töötab. Erinevalt mõnedest Linuxi distributsioonidest ei käivita FreeBSD teenuseid automaatselt pärast installimist või uuendamist. Seega pead ka pärast versiooniuuendust teenuse ise restartima.

```

# apachectl start
# lynx http://localhost

```

Nüüd installeerime PHP.

```

# portmaster lang/php5

```

Ära unusta dialoogiaknas valida Apache moodulid.

NB! Kui sa installeerid lang/php52, siis saad PHP 5.2.x, lang/php5 annab sulle aga alati kõige viimase PHP 5.x versiooni. Sama kehtib ka mitmete teiste portide kohta, millest on paralleelselt saadaval mitu versiooni.

Pärast PHP installimist pead ise lisama Apache konfiguratsioonifaili .php-failide töötlemiseks vajalikku rea. Sellesisuline juhiskirja kuvatakse ka ekraanile. Apache konfiguratsioonifail on /usr/local/etc/apache22/httpd.conf ja veebi juurkaust on /usr/local/www/apache22/data/.

```

# echo "AddType application/x-httpd-php .php" >> /usr/local/etc/apache22/httpd.conf

```

```

# echo "<?php phpinfo(); ?>" >>
/usr/local/www/apache22/data/
index.php
# apachectl restart
# lynx http://localhost/index.
php

```

Nüüd peaksid nägema kena phpinfo() poolt täidetud lehekülge. Index.php käsitlemiseks vaiklehenena lisa see httpd.conf direktiivi DirectoryIndex ritta juurde.

PHP laiend moodulite jaoks on eraldi port, mis tuleb lisaks installida. Millised moodulid installida, seda saad valida kuvatavas seadistusdialoogis.

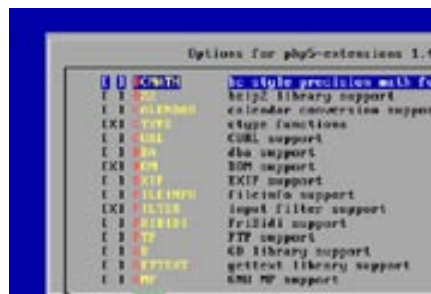
```

# portmaster lang/php5-extensions

```

Sõltuvalt valitud moodulite arvust ja arvuti kiirusest võib nüüd olla teine kohvipaus. PHP konfiguratsioonifail on, nagu sa kindlasti juba oma teadmiste baasil oskad arvata, /usr/local/etc/php.ini.

Nagu eelnevalt mainitud, on äsjainstalleeritud Apache'i käivituskript /usr/local/etc/rc.d/apache22. Sa saad Apachet selle kaudu käivitada või peatada, kuid kui soovid, et Apache käivitataks iga kord koos arvutiga, siis pead lisama /etc/rc.conf faili rea apache22_enable="YES". Vt kolmandas punktis toodud näitefaili.

8 Tasub teada

Virtuaalkonsoolide vahel saad vahetada klahvikombinatsiooniga Alt+F1 kuni Alt+F8, Linuxi alt tutvavad Alt+nooleklahvid ei toimi.

Teine kasulik nipp on see, et Scroll Lock klahv on FreeBSD all kenasti kasutuses ja selle vajutamine lülitab sind konsooliteksti kerimise režiimi. Vajuta Scroll Lock sisse ja sa saad tagasi kerida konsoolile kuvatut tekste. Kursori liigutamise ja sisestusrežiimi saad tagasi uuesti Scroll Locki klahvi vajutades. Osadel klaviatuuridel toimib sarnaselt ka Pause/Break-klahv.

Kasulikku teavet süsteemi oleku kohta saad lisaks top'ile ka käskudega vmstat, sockstat ja iostat. Vt nende käskude man lehekülgi (nt man vmstat).

Siit edasi avasta juba ise.

SVEN VAHAR

Kuidas ...

nutitelefoni akut säästa

Päris paljud inimesed hoiavad nutitelefoni eemale just seetõttu, et neid tuleb tihti laadida. Anname HTC Desire näitel nõu, kuidas Android operatsioonisüsteemiga telefoni akut viimast võtta ja selle vastupidavusele veel üks päev lisada.

1 Ekraan tuhmimaks
Vaat et kõige suuremaks akuroövliks on ekraan, eriti kui sul on suurema ja eredama ekraaniga kallim telefon. Vaikimisi võib su telefon olla seatud fikseeritud heledusastmele. Moodsatel nutitelefoni on võimalus seada ekraan automaatselt heledusele, mille puhul telefon reguleerib ekraani heledamaks, kui sa seda päevavalgel käes hoiad, ja tuhmimaks, kui sa seda öösel vaatad. Automaatselt režiimile lülitamiseks vali menüüst Display -> Brightness, ning märgista ruut Automatic Brightness. Veidi aitab akut säästa ka akende animatsiooniefektide keelamine. Vastava valiku leiad Display menüüst valiku Animation alt.

2 Ära kasuta 3G-võrku
Kui sa kasutad andmesidet ainult üle WiFi, siis lülita WCDMA ehk 3G-võrk välja. 3G-võrgus püsimine ja eriti nõrga signaali puhul võrgu pidev otsimine on ressursinõudlik tegevus ja koormab akut tuntuvalt. Tavaliste kõnede jaoks ei ole sul vaja 3G-võrgus olla ja kui sa oma nutitelefoni andmesidet kasutad ainult siis, kui sa oled mõnes WiFi-võrgu levialas, siis võid rahulikult oma telefoni ümber lülitada kasutama ainult GSM-võrku.

Vali menüüst Wireless and networks ning sealt omakorda Mobile networks. Sellest menüüst vali Network Mode. Aktiveeri menüüst valik GSM. Nüüd viskab telefon korraks signaali maha ja korjab mõne hetke pärast taas üles, sedapuhku olles juba ainult GSM-võrgus.

See peaks telefoni akule vähemalt tubli pool päeva kuni päeva juurde andma.

3 Mittevajalikud võrguteenused maha
Lülita välja kõik võrgud või teenused, mida sa ei kasuta, näiteks Bluetooth ja GPS. Need on menüüs vastavalt Wireless and network -> Bluetooth ja Location. Lülita kindlasti välja ka taustaandmeside, kui sa seda parasjagu ei vaja. Taustaandmesidet kasutavad rakendused info hankimiseks korrapärase ajavahemike tagant, aga kui su andmesidekasutus telefonis piirub vaid meilide lugemisega ja Facebooki postitamisega paar korda päevas, siis ei ole sul ju tarvis, et rakendused käiksid ise iga 5 minuti tagant uuendusi otsimas. Seda eriti öösel. Heida pilk iga rakenduse menüüsse ja määra seal vajadusel pikem intervall.

Mõned rakendused kinnikeeratud taustaandmesidega ei tööta, näiteks Market tahab selle sisselülitamist.

4 Vähem vidinaid avakuval
HTC Desirel ja HTC Wildfirel, aga ka mõnedel teistel telefonidel on avakuvale vaikimisi asetatud kõige ilusamad ja ägedamad rakendused, mis end igatpidi animeerivad. HTC vaikimisi vidin, mis näitab kellaaega ja ilmteadet, animeerib end iga kord, kui sa ekraaniluku avad. Iga animatsioon mõjub halvasti aku kestvusele. Asenda vaikimisi vidinad mõnede muudega, näiteks palju rahulikuma ja vähenõudlikuma ilmateatevidina leiab HTC vidinate nimistust ilma News and weather alt. Siin ekraanipildil nähtavad kell ja kuupäev on aga

Marketist saada olevad Retro clock ja Retro date.

5 Ümberlülitamine lihtsamaks
Kõik eelkirjeldatu on tore küll, aga nende seadete sisse- ja väljalülitamine on üsnagi tüütu, sest selleks pead kogu aeg sukelduma kuhugi menüüdesse. Lülita andmeside välja, aga ühel hetkel läheb seda vaja ja siis hakkad jälle kobama mööda menüüsid, üritades meenutada, kus see õige valik täpselt nüüd oli. Ekraani heleduse, andmeside ja sünkroonimise lihtsaks lülitamiseks on olemas mitmeid vidinaid. Laadi Marketist alla kas rakendus nimega Control Bar või Dazzle Configurable Switcher ja lisa selle vidin töölauale. Pane tähele, kumbagi rakendust ei saa niisama käivitada, sa pead nad liisama vidinana töölauale. Nii saad tekitada töölauale riba, millelt saad otse vajalikke teenuseid või funktsioone sisse või välja lülitada, ilma et peaksid neid iga kord menüüdes taga otsima.

SVEN VAHAR

Tarkade Klubi jagab kingitusi!

Parimale Eesti teadusajakirjale lisaks saavad Tarkade Klubi tellijad järgmisel aastal kolm suurepärast kingitust:

Teaduskeskuse AHHA
pääsme, hind tellijale
tavahind: 5 €

0.-

Raivo Heina astrofotode
raamatu, hind tellijale
tavahind: 15.91 €

0.-

Uutele tellijatele CD ilmunud
numbritega, hind tellijale
tavahind: 19.11 €

0.-

Vaata lähemalt
www.telli.ee

Kingituste
väärtus

40.02 €

**Tarkade Klubi tellimiseks
on kolm lihtsat viisi:**

Mine aadressile www.telli.ee
Helista numbril 660 9797

Saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Kuidas...

2. osa

pildistada asju

Jätkame eelmises numbris alustatud näpunäidetega tootefotode tegemiseks. Seekord anname pildistamissoo üksikute esemete kaupa. Üldiste nippide ja vajaliku varustuse kohta saad lugeda eelmisest [digist].

1

Telefone, mänguasju, jalanõusid ja muud pudipadi

Häid tulemusi võib saada aknast langeva loomuliku valgusega, aga kindla peale minek on vähemalt kahepunktalise kunstvalguse või valgustelgi kasutamine. Pööra erilist tähelepanu värvustasakaalu seadistamisele, et värvid võimalikult loomutruud oleksid.

2

Ehteid

Ehete pildistamine on erinevate materjalide, tasapindade ning peegeldavate alade tõttu üsna keeruline. Kodustes tingimustes tasuks selle tarbeks kindlasti valgustelki kasutada. Ehete särama „aitamiseks“ on hea kasutada väikseid taskupeegleid, mille abil saad valguse just soovitud punkti suunata. Kui pildistad ehteid eraldiseisvalt (st mitte modelli kantuna), võib vahel olla vajalik võrdluseseme paigutamine pildile, sest kuidas midu aru saada, kas pakutavad kõrvarõngad on tagasihoidlikult minimalistlikud või ulatuvad õlga-

deni. Veel üks nipp, mida ehtepiltide tegemisel proovida tasub, on skanner - vahel saab sedasi väga hõlpsalt täiesti kõlbulikke pilte. Kindlasti tasuks aga skanneri klaasi kaitsmiseks see läbipaistva lüümikuga katta, enne kui sinna teravaid esemeid asetad. Pildistades võib aga ehete puhul julgemalt kasutada pastelsetes toonides värvilisi või tekstuuriga taustu, mis aitavad ehte iseloomu esile tuua.

3

Münste

Väikesed ning peegelduvad mündid on järjekordne peavalu enamikule fotograafidele.

Kui mündil on profiilis portreepilt, säti lamp nii, et valgus langeks mündil oleva näo suhtes eestpoolt või ülevalt. Detaile aitab hästi esile tuua valgus, mis langeb mündile kaamera objektiivi teljega samast suunast. Esmapilgul võimatuna näiva ülesande lahendab tükki klaasi, mis asetatakse objektiivi ette 45kraadise nurga all. Selle abil suunatakse kaamera 90kraadise nurga all valgus, millest osa siis klaasilt mündile ning sealt kaamerasse peegeldub. Klaasi nurgaga mängides võib saada väga detailseid ning varjudeta pilte.

4

Riideid

Riideid on kõige parem pildistada modelli või mannekeeni seljas (näiteks etsy.com'i kasutajad ütlevad, et inimese seljas pildistatud riided müüvad kordades paremini kui mannekeeni kantud või riidepuul ripuvad esemed). Lappa moeajakirju, mis pakuvad lõputult ideid, mida saad ka enda piltide puhul ära kasutada. Jälgida tuleks, et riided poleks kortsus ning et nende muster ning vajadusel ka tekstuur kenasti esile tuleks. Soovitav on taas kasutada mitut valgusallikat. Paha ei tee lisada ka paar makrovõtet õmblustest, paeltest ja lukkudest - see aitab ostjal asja kvaliteedit paremini aru saada.

5

Klaasesemeid

Klaasesemeid on samuti üpris keeruline kenasti pildile saada ning siin ei pruugi abi olla isegi valgustelgist. Proovi hoopis loomulikku valgust või valgusta klaasist asju ülevalt ning pisut tagantpoolt. Sageli võib abi olla tumedast taustast. Mattklaasist alust kasutades õnnestub klaasesemeid valgustada ka altpoolt, mis võib samuti väga häid tulemusi anda.

6

Raamatuid

Pildista raamatuid valgel või mustal taustal. Kõige lihtsam on seda teha nii, et asetad raamatu pikali taustapaberile, seljaga enda poole ning teed sobiva nurga alt foto ning pöörad selle siis arvutis püstiasendisse. Mõnevõrra põnevamaid pilte saad, kui sätid raamatu taustale püsti, nii et kaaned on pisut avatud ja paistab lehtedest moodustunud lehvik. Raskemaid ja õhemaid raamatuid on üsna keeruline sel viisil püsti seisma saada, vahel on vaja isegi toestamist.

7

Autosid

Autode pildistamine väärib suisa eraldi artiklit, aga üks esimesi nõuandeid on lihtne: auto olgu puhas. Seejärel võiks mõelda põnevale pildistamispaigale ning hankida oma fotovarusse lainurkobjektiiv. Kui nüüd veel masinal tuled põlema panna ning erinevaid pildistamismurki proovida, peaks tulemus juba päris hea saama.

KRISTJAN KALJUND

Klaasesemete pildistamine võib isegi õppinud fotograafi kukalt kratsima panna, ent varudes piisavalt aega ning mängides valgusallikate asukohtadega võib tulemus päris hästi välja kukkuda, eriti kui liisada pildile väike krutski.

FOTOD: PRESSHOUSE'I ARHIIV JA SYC.HU

Ei ole ühendust?

Meie aitame.

Üle 1000 erineva audio-video, arvutivõrgu- ja arvutikaabli

Audio-video seadmete lisatarvikud: konverterid, pikendajad, sein- ja laekinnitused

Arvutivõrguseadmed

Seadmekapid ja lisad

Testrid ja tööriistad

YEInternational
FINLAND ESTONIA LATVIA LITHUANIA RUSSIA

TALLINN: Sõpruse pst 259
E-R 9.00 - 18.00; Tel +372 6 593 612

TARTU: Kivi 23
E-R 8.30 - 17.00; Tel +372 7 409 380

E-pood:
www.yeint.ee

Kuidas...

edastada videot ja pilti juhtmeteta

Meil kõigil on üha rohkem muusikat, videofaile ja fotosid. Mugav on hoida kõike seda ühes kohas koos ja hea oleks, kui selle tarbimiseks ei peaks põletama plaate või vedama juhtmeid. Vaatame, mil moel edastada meedia telerisse või meediapleierisse üle õhu.

1

Kolm võimalust

Reaalselt on selleks kolm natuke erinevat võimalust: sisupõhine meediaserver, failisüsteemi-põhine jagamine ja juhtmeta HDMI. Esimese kahe puhul kasutatakse tavalist WiFi-ruuterit, juhtmeta HDMI vajab spetsiaalseid seadmeid.

2

UPnP, DLNA ja AirPlay

Siia rühma kuuluvad kolm üsna sarnast tehnoloogiat: UPnP AV, DLNA ja Apple Airplay.

DLNA põhineb tegelikult UPnP AV standardil, kuid omab täpsemaid reegleid. Enamasti suudavad UPnP AV toega meediamängijad edukalt suhelda DLNA serveritega ja vastupidi, hoolimata DLNA sertifikaadi puudumisest. DLNA on praeguseks väga levinud standard ja seda toetavaid seadmeid tuleb väga kiiresti juurde. Kui sul on kodus DLNAd toetav teler, mängukonsool või meediapleier tuleks arvutisse paigaldada DLNA-meediaserver. Servereid on saadaval kümneid, nii Windowsile, Mac OS-ile kui ka Linuxile. DLNA-serverid erinevad ka selle poolest, milliseid failivorminguid nad ära tunnevad ja kasutada oskavad. Lihtsam server, nagu Windows 7-ga kaasa tuleva Windows Media Player 12 server, tunnistab ainult neid vorminguid, mida WMP12 ise vaikumisi mängib. Võimalusterohkemad serverid toetavad enamikku levinud vorminguid, kuid .iso ja välis- te subtiirliite tugi on ainult väga üksikutel. On olemas nii tasuta kui ka tasulisi versioone, võimalused on erinevad, kuid põhifunktsioon on kõigil sarnane.

3

Mängijad erineva jõudlusega

Põhiliseks probleemiks on see, et mängivad seadmed on väga erinevate võimaluste ja jõudlusega: teleritest ja mängukonsoolidest nutitelefoni ja tahvelarvutiteni. Loomulikult ei suuda näiteks väikesed taskuseadmed mängida HD-videot. Siinkohal tuleb appi paremate serverite oskus automaatselt tuvastada, millist vormingut mängiv seade tegelikult toetab, ja lennult muundada fail toetatud vormingusse. Selline

muundamine toob küll eriti video puhul tihti kaasa väikese kvaliteedilanguse, kuid see harilikult väga ei häiri. Heaks näiteks on populaarne mängukonsool Sony Playstation 3, mis on igati võimekas seade, kuid ei toeta mitmeid populaarseid vorminguid, nagu näiteks FLAC ja MKV.

4

Kasuta vabavaralist serverit

Siin tuleb appi vabavaraline DLNA-server PS3 Media Server, mis töötab nii Windowsi, Maci kui ka Linuxiga. PS3 Media Server dekodeerib FLACi lennult ilma kvaliteedikaoa WAViks, mida PS3 vabalt mängida oskab. MKV-konteineri võtab PS3 Media Server lahti ja edastab sinna peidetud H.264 video ja AC3- või DTSvormingus heli eraldi PS3-le. Kuna PS3 toetab kõiki kolme vormingut, kuid ei tunne MKV-konteinerit, edastatakse nii heli kui ka pilt sellisel kujul samuti ilma mingi kvaliteedikaoa. Jooksvalt vormingu muutmiseks on vaja suhteliselt võimsat arvutit, väikesed Linuxipõhised serverikarbid seda teha ei jaksa.

5

AirPlay on Apple'i mängumaa

Apple AirPlay on uus asi juhtmeta meediaedastuse maailmas. Hetkel oskab AirPlay edastada ainult heli ja väga piiratud videot, kuid ilmselt näeme siin varsti laiemate võimaluste tekkimist. Airplay töötab ainult Apple'i seadmetel ja Apple'i seadmetele ning Apple poolt heaks kiidetud kolmandate tootjate vahel. Nagu Apple'i lahenduste puhul kombeks, on Airplay'd väga

lihtne kasutada, see ei vaja mingit seadistamist ja töötab ühe nupuvajutusega. Praeguseks on targad häkkerid küll juba suutnud piiratud AirPlay toe tööle saada ka Linuxil, ilmselt näeme varsti ka mõnda Windowsil töötavat AirPlay toega rakendust.

6

Teine võimalus: failisüsteemipõhine jagamine

Kõigil levinud operatsioonisüsteemidel on olemas oma failide üle võrgu jagamise protokoll: Windowsil SMB, Linuxil NFS ja Macil AFP.

AFP jätame siin kõrvale, kuna seda toetavaid seadmeid on väga vähe ja Mac OS tunneb ka SMBd ja NFSi. SMB ja NFS on tegelikult mõeldud arvutite vahel kasutamiseks, seetõttu ei toeta neid harilikult telerid ja mängukonsoolid.

Küll aga toetavad SMBd praktilised kõik eraldiseisvad võrgutoega meediapleierid, paljud neist toetavad ka NFSi.

7

Eraldi serverit pole vaja

Erinevalt DLNAs ei pea SMB ja NFSi puhul installima eraldi servereid, piisab kui kaustad, kus meediafailid asuvad, teistele seadmetele välja jagada ehk nähtavaks teha. Samuti pole vaja muretseda serveripoolse vormingutoe pärast. Nähtavaks muutuvad kõik jagatud kaustas asuvad failid, edasi sõltub ainult mängivast seadmest, milliseid vorminguid see toetab. SMB puhul on probleemiks veidi keerulisem seadistamine, samuti Windows Vista ja 7 üsna paranoilised turvaseaded. Enamik meediapleiereid põhinevad Linuxil ja kasutavad tarkvara väikse mahu ja väiksema tarbitava jõudluse huvides vanemaid Linuxi kerneleid, mis harilikult ei ühildu Windowsi uuenuend vaikumisi turvanõuetega. Seetõttu on SMB seadistamiseks tihti vaja üsna sügavale Windowsi seadetes ronida ja see võib olla päris keeruline.

8

NFS või SMB?

NFS on veidi kiirem kui SMB, sobib paremini üle WiFi HD-video edastamiseks, kuid seadmeid,

mis toetavad NFSi, on tunduvalt vähem kui SMBd toetavaid seadmeid. Samuti on vaikimisi NFSi tugi ainult Linuxil ja MAC OS-il, Windowsile tuleb paigaldada eraldi NFSi server. SMB eeliseks DLNA ees on turvalisus. Kui DLNA kiirgab valimatult kogu jagatud meedia välja kõigile seadmetele ja enamasti ei küsi DLNA server kasutajalt isegi luba mängijal serveriga ühenduda, vaid teeb seda automaatselt (väidetavalt lihtsuse huvides), siis SMB võimaldab igale kaustale eraldi kasutajanime- ja salasõna-põhiselt ligipääsu piirata.

9 Kolmas võimalus: juhtmeta HDMI

Juhtmeta HDMI eesmärgiks on edastada üle õhu täpselt sama signaali, mis tavaliselt jookseb mööda HDMI-kaablit. Eriti mugav oleks see arvuti ja teleri ühendamiseks juhul, kui on soov kasutada telerit või projektorit kuvarina. Juhtmeta HDMI arendus on kestnud sama kaua, kui kaua on HDMI eksisteerinud. Välja on töötatud mitmeid erinevaid edastusviise ja seadmeid, siiani on nad enamasti olnud väga kallid ja nende kvaliteet on üsna kehv.

10 Kaks HDMI standardit

Praeguseks on kaks konkureerivat standardit, millel võiks olla kodukasutuses reaalselt tulevikku. Karest suurem ja aktiivsem on WirelessHD, mida kutsutakse ka Wireless Display'ks ehk lühendatult WiDi-ks. WiDi arendajateks on tehnoloogiahiiglased Intel ja Broadcom, juhtmeta lairibaühenduste spetsialist SIBeam ning enamik suuremaid elektroonikatootjaid. Konkureeriv standard on Wireless High Definition Interface ehk WHDI. WHDI põhineb AMIMONI poolt loodud lairibaühendusel ja seda toetavad samuti mitmed suured elektroonikatootjad. Mõlemad standardid lubavad väga suurt läbilaskevõimet ja tuge uusimale HDMI 1.4 standardile, võimaldades edastada korraga HD-heli ja 3D-pilti. Mõlemad tehnoloogiad on hetkel siiski alles arendusjärgus. Mõlema puhul on suurimaks probleemiks suure läbilaskevõime saavutamiseks vajalikud väga kõrged edastussagedused, mis on väga tundlikud segavate objektide suhtes ja toimivad hästi ainult otsenähtavuse piires, läbi seinu edastus on praegu veel kehv.

Mõlemate standardite arendajad investeerivad aga aktiivselt uute antennitehnoloogiate arendusse, mis lubavad lähitulevikus saavutada stabiilse ühenduse ka läbi takistuste. WHDI on reaalsetes kasutustingimustes hetkel stabiilsem, kuid WiDi areng on kiirem, ja juba on saadaval esimesed Inteli WiDi adapteriga sülearvutid. Küll läheb ilmselt veel paar aastat, enne kui me näeme telereid, millele oleks sisse ehitatud juhtmeta HDMI võimalus.

11 Mida siis teha?

Kui sul on DLNA või UPnP AV toega teler või mängukonsool, siis tasub paigaldada arvutisse DLNA-server. Kui kasutad teleri küljes eraldi väikest meediapleierikarpi, on samuti mõistlik kasutada DLNA-serverit. Kui sul on eksootilisemaid meediafaile, mida pleier toetab, kuid DLNA-serverid ei toeta, või tahad valida, kellele võrgus millistele kaustadele ligipääsu anda, tuleks kasutada SMB-d. Samal ajal ootame kõik hetke, mil juhtmeta HDMI piisavalt levib, et teleri ja arvuti omavahelise ühendamise ilma juhtmeid vedamata ühe nupuvajutusega tehtud saaks.

MEELIS VÄLJAMÄE

[Digi] lugeja arvamus on oluline!

Ainus digitehnika ajakiri Eestis!

Sinu reklaaminõustaja
Presshouse'is

Raimo Kõrts

Tel: 53 457 160
raimo.korts@presshouse.ee

PRESSHOUSE

AUTOLEHT

TARKADE KLUBI

DIIVAN

arvuti maailm

[digi]

Naisteleht

ЕНІТАЈА

Nipiraamat

СІРОНТЕЛЬ

Türi pole interneti

? Tere, kirjutan teile, kuna mul on probleem. Nimelt elan Türi suhteliselt linna sees ning mul on kodus ainult 1 MB/s kiirusega Elioni internet. Kuna olen suhteliselt aktiivne internetikasutaja ja tõmban ka sealt palju asju alla ning mängin ka Playstation 3 *online*'is ja samas on ka vend arvutis, siis internet on kohati ikka aeglane. Hakkasin uurima kiirema interneti võimalusi, aga lugu on kehv. Elion ei paku minule kiiremat interneti ega digiTV-d, kuna meie maja juures pole optilist kaablit. 50-100 m raadiuses minu majast on väga paljudel Elioni kiirem internet. Täpselt sama lugu on Starmaniga. Olen mitmeid kordi saatnud nii Elioni kui ka Starmani kirju, et millal võiks see üldse juhtuda, et nad saaksid ka minuni selle tuua või mida ma üldse teha saaksin. Vastati, et praegu see pole võimalik või et omal finantseerimisel võin vedada endale optilise kaabli. See-ega on meie maja väga õnnetus kohas. Olen uurinud ka internetipulkade kohta, aga pole praegu küll näinud mingit mõistlikku pakumist. Mis variandid veel on? Kristjan

D Mis oleks mõistlik pakkumine? Kindluse mõttes võiksid testida kõikide operaatorite mobiiliinterneti oma asukohas, leviala kaardid alati kogu töde ei räägi. Elisa pakub lausa võimalust 7 päeva tasuta mobiilset interneti testida. Kui sul või mõnel tuttaval on 3G- või 3,5G-võimeline mobiiltelefon, siis saad erinevate operaatorite SIM-kaartidega proovida, kellel sinu maja juures kõige parem levi on. Türi peaks kõigil operaatoritel normaalse mobiilse interneti võimalus olema. Türi on ka WiMAXi levi (vt maxi.ee), aga see on suhteliselt kallid. Kolmas võimalus oleks sul ka naabritega pead ja rahad kokku panna ja ikkagi oma rajooni kaabeldus vedada. Ei pea olema tingimata fiiber, 50 meetrit saad sa sõbra juurest ära vedada ka CAT5-ga, kuigi see pole aastaringseks väljasippumiseks mõeldud. Aga kõige parem oleks naabritega koostööd teha ja mõnest lähimast punktist ühiselt kaabeldus tellida.

Kuidas Androidiga kõnesid salvestada?

? Kas on olemas mingi võimalus, kuidas 2.2 versiooniga Androidifoniga kõnesid salvestada? 2.1 versiooni all kasutasin toredat tasuta softi Allcall-recorder, mis automaatselt kõik sisenevad-väljuvad kõned kaardile salvestas ja oskas neid ise määratud päevade pärast ära kustutada. 2.2 all see ei tööta ja ühtegi teist toimivat rakendust ma kah pole leidnud. On küll mõned, mis nõuavad telefoni valjuhääldile lülitamist, aga see ei ole kasutuskõlblik lahendus. Mina ajasin oma säästunutile mingi custom 2.2 ROMi selga, sest LG ei paista nähtavas tulevikus sellele rondile

ERITI HEA KÜSIMUS

ISTOCKPHOTO

Kas telefon võib nakatuda?

? Kas peaksin oma Androidiga nutitelefoni otsima viirustõrjet? Kui sinna peale saab panna igatsugu rakendusi, kas see ei ole ohtlik? Äkki ma tirin mõne vale asjanduse ja see nakatab mu telefoni viirusega? KATRIN

D Ei nakata. Operatsioonisüsteem Android on sisuliselt Linux ja Linuxit on viirustel päris raske nakatada. Androidile kujutab ohtu pigem pahavara, mis võib teha muud kahju, näiteks sinu järel luurata ja sinu andmeid vasakule kantida. Teadaolevalt rakendused end sinu

telefoni ise automaatselt installida ei saa, iga installi kohta küsib telefon sult üle, kas sa seda lubad. Installides rakendusi Android Marketist, näidatakse sulle iga rakenduse kohta, millisele teabele see rakendus sinu telefonis juurdepääsu tahab saada. Telefonis saab lubada ka muudest allikatest rakenduste installimise. Sellisel moel installitavate rakenduste kohta sa eelnevalt ei näe, milliste andmetele need sinu telefonis ligi pääsevad.

Androidi jaoks mõeldud turvatarkvarast tuleb meil kindlasti edaspidi juttu.

ametlikku *update*'i pakkuvat, aga küsimus pole selles, sest ka täiesti ametlike Froyodega kasutajad kurdavad sama häda. Ja 2.1 ma tagasi ei lähe. Kuuldavasti olevat kõne-salvestus mõnes USA osariigis illegaalne. Mina olen täiesti terve Eesti mees ja tahan seda kõike saada - kasulik töö pärast ning üldse. Hendrik

D Võid proovida sellist rakendust nagu Record My Call. 2.2 all see osade telefonidega igatahes töötab. Heli pole just suurem asi, sinu kõne jääb enam-vähem selgelt peale aga teises otsas oleva inimese hääl on väga vaikne. Muid rakendusi, mis ilma viperusteta töötaksid, ei oska doktor välja pakkuda. Mõned ei tööta sootuks, teised jooksutavad terve telefoni kinni, igavene häda.

Lugejad, aidake viidake mõnele kõne-salvestamise rakendusele, mis teie telefonis töötab!

Ennetades küsimust salvestamise seaduslikkuse kohta ütleme, et jah, kõnede salvestamine on seaduslik. Õigemini see ei ole

eraisikutele keelatud, salvestada võib kõike. Küsimus seaduslikkusest tekib siis, kui üritada seda salvestist kasutada: siis võetakse vaatluse alla salvestamise seaduslikkus, kas sul oli õigus just selleks otstarbeks ja sellisel moel kõnet salvestada. „Töö tarbeks“ salvestades olge ettevaatlikud ja ilus oleks sellest kaasvestlejat ette teavitada.

Androidi mängud arvutis?

? Kas Androidi emulaatoriga (<http://bit.ly/fxjaSm>) saab mängida Androidi mängu ja programme käivitada? Urmas

D Osasid mängu ja rakendusi saad emulaatoriga kasutada, aga need ei pruugi olla nii kiired kui telefonis. Seda isegi sellisel juhul, kui su arvuti on muidu päris võimas.

Samuti ei saa emulaatoriga alati päris täpselt imiteerida puutekraani kasutamist, see-ega ei ole kogemus päris see. Androidi emulaator sobib ikkagi süsteemiga tutvumiseks, päris õiget kasutuskogemust see ei anna.

Säästa kuni

ostes Adobe® Creative Suite® 5
Student & Teacher
Edition tooteid

Adobe
Acrobat® X Pro

131,95

Adobe Creative Suite 5
Design Standard

275,95

Adobe
Dreamweaver® CS5

133,95

Adobe Creative Suite 5
Design Premium

378,95

Adobe
Flash® Professional CS5

168,95

Adobe Creative Suite 5
Web Premium

384,95

Adobe
Photoshop® Lightroom® 3

83,95

Adobe Creative Suite 5
Production Premium

386,95

Adobe
Photoshop® CS5 Extended

223,95

Adobe Creative Suite 5
Master Collection

643,95

Adobe Student and Teacher Editions tooted on õpilastele, õpetajatele, koolipersonalile ja teistele koolitajatele, kes vastavad Adobe poolt esitatud nõuetele. Selleks, et tarkvara saaks kasutada, nõutakse pärast tarkvara soetamist tõendit nõuetele vastavuse kohta. Nõuetele vastav isik võib osta ainult ühe litsentsi igast Adobe Student and Teacher Edition toote versioonist.

Litsentsi võib kasutada ainult eraisiku isiklikus arvutis.

Hinnad sisaldavad 20% käibemaksu.

Lisainfo ja hulgimüük: Essen RFK OÜ, tel. 621 2813; info@e-hulgi.ee

Adobe, Acrobat, Creative Suite, Dreamweaver, Flash Professional, Lightroom ja Photoshop on kas registreeritud kaubamärgid või firma Adobe Systems Incorporated kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja/või teistes riikides. Kõik muud kaubamärgid on nende omanike omand.

Sa ei ole enam kunagi üksinda

Pikk koridor Kosmosejaamas. Ebakorrapäraselt plinkivad tuled. Korduma jäänud telereklaam. Häälid pimeduses. Kiirelt sinu poole liikuvad mutandid. Kiire tulevahetus. Plinkivad tuled. Varjud seintel. Tulevahetus. Rahulik hääl reklaamis soovib puhkuseresi.

See on „Dead Space 2”. Umbes aastatagune uudis sellest, et „Dead Space” saab järje, meenutas mulle kangesti „BioShocki” kehvapoolset järke, mille võiks liigutada pigem laienduspakiks, mitte täismänguks. Üksikosa oli fantaasiavaene ja mitmikmäng unustati kiiresti. Kartsin, et ka „Dead Space 2” tabab sama saatus.

Kvaliteet hakkab langema?

Lisaks hakkas kogu „Dead Space’i” saaga aina enam meenutama EA rahafetma, mida lüpstakse, nii et udarad kuumad. Kohe pärast esimest „Dead Space’i” tehti animafilm „Dead Space: Downfall”, mis keerles ümber esimese mängu peamise tegevuskoha ehk kaevanduslaeva Ishimura, ja Wii’le oma mäng.

Enne teist osa tehti aga puslemäng „Dead Space Ignition” (saab osta PSNist ja Xbox Live’ist), mille edukalt lõpetanuna saab „Dead Space 2” üle kanda mõned boonusvidinad, näiteks häkkeriülikonna.

Mu kartustel polnud alust, sest „Dead Space 2” on igas mõttes oma eelkäijast üle, kuid täpselt naelapea pihta tabab see atmosfääriga. Olen alati öelnud, et õudus-

Kaaluta olek on enamasti kergendus pärast pikki pimedaid koridore ja tube.

Mu kartustel polnud alust, „Dead Space 2” on igas mõttes oma eelkäijast üle ja tabab atmosfääriga naelapead

mäng on õnnestunud siis, kui kogu aeg on tunne, et midagi võib juhtuda, mitte et ka tegelikult iga nurga tagant uus vastane välja hüppaks. Sellest on ka Visceral Games aru saanud ja hoolimata sellest, et madin on endiselt olulisel kohal, on rohkem rõhku pandud üldisele atmosfääri-

le. Isaac Clarke’il on komme sattuda valedesse kohtadesse. Esimesest mängust on möödunud kolm aastat, kuid tema jaoks võiks see vabalt olla ka paar tundi, sest tal ei ole sellest ajast mingeid mälestusi.

Pärast hiiglaslikus kosmosejaamas Sprawl ärkamist pikka pidu pole, sest peagi on segastel põhjustel jaam täis vanu tuttavaid tulnukaid nekromorfe, kelle ainsaks eesmärgiks on igasugusest inimtegevusest võimalikult vägivaldselt vabaneda.

Muudatused pole alati head

Huvitav on aga selle juures see, et mängitavus on jäänud täpselt samaks ja see ei häiri mitte põrmugi. Tegu on täpselt sama kolmanda isiku vaates täpse tulistamisega, kus esmatähtis on nekromorfidel jäsened küljest lasta, mitte pimesi tina anda. Oluline info kuvatakse otse keskkonda mängija ette õhku. Kaarti enam ei ole, nüüd

saab soovi korral keskkonnas liikumiseks otsemat abi tänu ülesandeni juhatavatele joontele. Neid eriti vaja ei lähe, sest mäng on endiselt üsna sirgjooneline.

Arsenali on täiendatud kolme uue relvaga: väikseid metallvardaid tulistav kae-vuritööriist lähivõitluseks, snaiipripüss kaugrelvaks ja detonaatoriga miinid strateegilisemaks lähenemiseks. Kõik tuttavad relvad on olemas ja neid saab vanaviisi täiendada. Hea on see, et kuigi relvad on võimsad, siis lõplikku kindlustunnet jaamas ringi kolades need siiski ei paku.

Madina muudavad dünaamiliseks originaalist tuttavad võimalused aega paiksel aeglustada, mis on eriti kasulik uute ülikiiirete nekromorfide vastu, ja haarta kineetilise võime abil otse keskkonnast käepäraseid relvi, et väärtuslikku laskemoona kokku hoida. Täiendatud on kaaluta olekus liikumist, mis on nüüdsest

Maikus ilmub mäng, mida on oodatud 14 aastat. Mis mäng see on?

Mõtle välja, mis mäng see on, ja saada õige vastus enne 25. märtsi aadressile play@digiee. Kõigi õigesti vastanute vahel loosime välja arvutimängud „NBA 2K11” ja „Johanna”.

Isaac Clarke'i, kelle nimi on sügav kumardus legendaarsetele ulmekirjanikele, enam üksnes selja tagant nägema ei pea – pärast uuendust on tal ka nägu.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

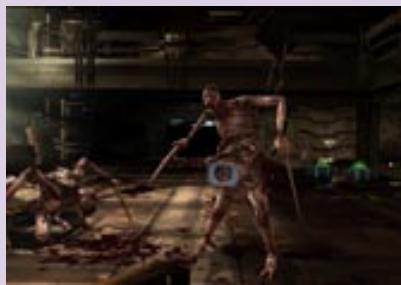

„Dead Space”

„System Shock 2”

KÕRVALEPÕIGE

Kosmoses mööda rööpaid

Koos „Dead Space 2” PS3-versiooni „Limited Editioniga” (või otse PSNist) saab kaasa „Dead Space: Extractioni”, mis ilmus esmakordselt 2009. aastal eksklusiivselt Nintendo Wii’le.

Kuna nüüd on PS3-l ka liikumistundlikud puldid Move’i näol olemas, siis see on ka põhjus, miks mäng on sellele platvormile jõudnud. Samas ei ole Move’i puldid kohustuslikud, sest mängida saab ka tavapärase PS3 puldiga. Kogemus pole muidugi päris see, kuid kannatab mängu läbi mängida küll.

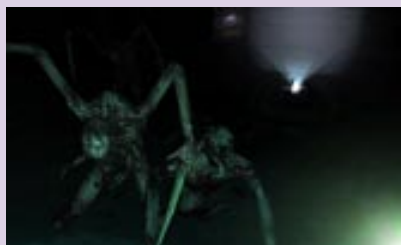
„Dead Space: Extraction” on n-ö rööbastel tulistamine: kaamera liigub ise (väike kontroll kaamera üle mõnedes kohtades siiski on, et kiiresti kõrvalt näiteks midagi üles korjata), ja mängija töö on tulistada, suhelda, kama üles korjata.

Sellist tüüpi madala ressursinõudlikkusega mängud olid popid 1990ndatel ja küllap on see ka põhjus, miks see žanr algselt Wii jaoks valiti. PS3 versioon on siiski üles tuunitud HD-graafikaga ja näeb välja peaaegu sama hea kui „Dead Space 2”.

Tegevus toimub enne esimest „Dead Space’i” nii tuttavates kohtades kui ka uuttes koos värskete tegelaste ja vastastega, kuid pöördeid täis lugu on parim, mida sellest leida võib.

Kuigi lühikesevõitu on hea lugu peamine põhjus, miks „Extraction” läbi mängida, sest see laiendab olulisel määral kogu „Dead Space’i” maailma tausta.

Taasmängitavusväärtus on siiski madal, sest minimaalne kontroll pidevalt kõikuva ja rappuva kaamera üle teeb sihtimise kohati lausa ebaausalt ebamugavaks ja kui lugu on kord juba nähtud, siis otsest põhjust mängu uuesti läbida pole.

KOKKUVÕTE

„Dead Space 2” on ideaalne jätk esimesele osale, pakkudes kõike, mida ühest kõhedast ulmetulistamisest tahta võiks. Boonuseks lõbus mitmikmäng.

Kosmoses on külm, aga enda tehtud lõkete ääres saab käsi soojendada.

ilma piiranguteta - hõljuda saab igas suunas. Pisiuenduseks on lihtsad häkkimis-minimängud.

Kui esimeses mängus oli rõhk sellel, et Isaac on peaaegu ükski, siis nüüd on tegelasi rohkem. Eriti mängu algus kubiseb stseenidest, kus pahaaimamatud jaamaelanikud üritavad kabuhirmus nekromorfide eest põgeneda ja evakueeruda. Eraldi väärib kiitust graafika, eelkõige valguse ja varjude mäng, mida toetab väga tugev õhustikku loov helidisain.

Eemalduvad või lähenevad varjud, värisevad ja vahel kustuvad tuled on osavalt kombineeritud kuklakarvu turritama panevate õõnsate karjete, ebamaiste kriipimiste ja kolksatustega, mis ei jäta ühtegi

Varjud, värisevad ja vahel kustuvad tuled on osavalt kombineeritud kuklakarvu turriajavate karjetega

Dead Space 2 Limited Edition

Hind: 79 eurot

Müügil: Euronics

Millega mängida? Arvuti, PS3 (testitud), Xbox 360

mängijat külmaks. Tõesti, suures punases kassis number 18 pole mängu karbil üksnes disainielement.

Heade ideede kiirnaen

Mitmikmäng on üksjagu šnitti võtnud „Singularity’lt”, sest tiimipõhises võrgumängus saab osaleda peale inimeste ka mitme erineva nekromorfina ja see on nii intensiivne ning lõbus, et naelutas mind võrgumängu mängima rohkem kui ükski mäng viimasel ajal, kuigi kummalgi poolel saab olla ainult neli mängijat.

Kahe liigi mängitavus on põhimõtteliselt erinev: inimestena mängimine on sama mis üksikosas koos mõne piiranguga ja neil on kindel ülesanne, mis tuleb teatud aja jooksul lahendada. Nekromor-

HINNE

Tiimipõhises võrgumängus saab osaleda nii inimese kui ka mitme erineva nekromorfina, mis on väga lõbus

fide ainus eesmärk on inimesi takistada, nad näevad läbi seinte ja iga kord saab valida, millist tüüpi nekromorfina ja kustkohast inimeste elu põrguks muutma lähed.

Omal kohal on ka enda tegelase arendamine, läbi mille saab lahti lukustada uusi relvi. Tänu mängijate rohkusele leiab süsteem täpselt sinu oskustele ja kogemusele vastavad vastasmängijad.

Natuke läheb küll võrgumängus kaduma „Dead Space'i” atmosfäär ja madin on selline, mis võiks olla ideaalne „Alieni” sarja võistumäng, mida pole kunagi suudetud hästi teha.

„Dead Space 2” tõestab, et järjed võivad olla suurepärased ja ületada igasuguseid ootusi isegi siis, kui need ei paku otseselt midagi uut. Sellise lihvitud astme juures on põhjust kolmandat osa oodata rohkem kui küll.

MARTIN METS

Mis kinni ei jää, saab kinni löödud! Või siis otsast lõigatud. Või saetud. Või põletatud.

Bloki tagant juba naljalt kolmest sisse ei viska, enne tuleb end ikka vabaks mängida.

Michael Jordan on mees, kes maad ei puuduta.

Mäng ümber ühe mehe

Korvpallimängudest on meil jalgpallimängude kõrval teenimatult vähe juttu olnud. Seda enam on vaja üle vaadata „NBA 2K11”, mis viib meid tagasi NBA kuldaega 1990ndatesse, kus palliplatsil käisid sellised legendid nagu Michael Jordan, Magic Johnson ja Larry Bird.

2K Sportsi korvpallimängud on kogu aeg olnud korralikult tehtud ja siin pole sarta teab mitmes mäng mingi erand. Aga et mängu veelgi võrstsitada, on kaanepoisiks võetud Michael Jordan ja see ei ole kaugeltki juhuslik valik. Alates algusvideost kuni viimse kui mänguni on „NBA 2K11” üles ehitatud ümber Jordani ja see on hea vaheldus mängudele, mis keskenduvad eelkõige jooksvale hooajale.

Tagasi minevikku

Palju põnevam on näiteks legendaarse Chicago Bulls'i nahas läbi elada 1990ndate võtmemänge, kuigi tavaline hooaeg on olemas, ent see on tagaplaanil. Proovi korrata Jordani saavutusi või tee algajast Jordanist ise NBA legend, võimalusi on rohkem kui ka kõige andunud korvpallifänn jõuab mõne kuu jooksul läbi mängida.

Mäng voolab ilusti ilma oluliste peatuseta. Võimalusi pall korvi saata on palju, ka koos kõiksuguste petetega. Vahetused on olulised, mängijad väsisivad ja ülestõtetud käte vahelt korve ei visata nagu mõnes teises kossu mängus. Isegi palli korvisaatmisel on sees see päris õige tunne, sest juba viske hetkel saad enamikul juhtudel aru, kas pall läbib korvirõnga või

Põnevam on legendaarse Chicago Bulls'i nahas läbi elada võtmemänge, aga ka tavaline hooaeg on alles

NBA 2K11

Hind: 31,89 eurot

Müügil: Progames.ee

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360, Wii, PSP, PS2

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuumaaline protsessor, 2 GB mälu, 512 MB graafikakaart Shader Model 3.0 toega

mitte. Järgmises mängus võiks ehk parandada söödumängu, mis tundub kohati liialt mehaaniline.

Mitmikmängudest on olemas kõik mängulaadid, mis tunduvad vähegi mõistlikud, midagi enam tahta ei oskagi. Mitmikmäng on oma olemuselt äärmiselt sümpaatne, sest ebameeldivaid vastasmängijaid peaaegu et ei leia - kõik on väl-

jas ausa mängu peal. Kõik olulised mängijad on hetkega äratuntavad, mõnikord on nende näod natuke valesti kaela otsas, kui mängijat kõrvalt näidatakse, kuid see ei häiri kuigivõrd.

Naljakamad on hoopis pealtvaatajad tribüünidel: kui platsile lähemal olevad inimesed on kenasti 3D-s, siis päris taga on tegu suurte püstiste inimesekujuliste papitükkidega, mis linnulennukaameralt vaadates kutsuvad minus pidevalt esile naerupahvakuid. Tõenäoliselt on põhjus selles, et mäng on tehtud ka ressursitundlikumale konsoolidele. See selleks, platsil toimuv näeb välja veenvalt realistlik.

Hind vs. parem juhitavus

Arvutiversioon on konsooliversioonidest oluliselt odavam, kuid tundub, et ka põhjusega. Mängu juhtimine on ikkagi üles ehitatud mängupulti silmas pidades ja kui on plaan arvutiversioon osta, siis korvpalli nautimiseks on mängupult kohustuslik.

Muidu võib ennast leida sassis sõrmedega klaviatuuri taga kirumas nagu mõni korvpallitreener platsi serval. Mängus söimusi ei kuule, taustaks mängib korralik hoogne heliriba.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„NBA 2K11” on tõenäoliselt parim korvpallimäng, mida mänginud olen. Selle konsooliversioonid saaksid parema juhitavuse tõttu maksimumpunktid.

HINNE

Juhm võlur päästab päeva

Magicka tutvustusvideos öeldakse, et „ärge muretsege, suremine on osa mängust“. Iga enesest lugupidav mängur naerab selle peale, mõeldes, et tema küll surema ei kavatse hakata. Kõik läheb hästi seni, kuni otsustad koos sõpradega mängima hakata. Oops!

Mängu idee on lihtne: sa oled võlur, kes peab päästma kuningriigi. Sul on kasutada kaheksa maagilist elementi, mida saab omavahel kombineerida, kui ainult osata. Näiteks tuli ja maa annavad sulle põleva kivikuuli, tuli ja vesi aga kuumat aurukiire. Elementide kindlas järjekorras kombineerimine võimaldab aga kasutada eriti võimsaid loitse, nagu meteorisadu, tulesein või ... rasvane põrand.

Mängualad on suhteliselt lühikesed ja lugu on üsna sirgjooneline, uurimis- ja avastamisrõõmu kui sellist siit mängust eriti otsida ei tasu, tegemist on puhta maagilise madistamisega.

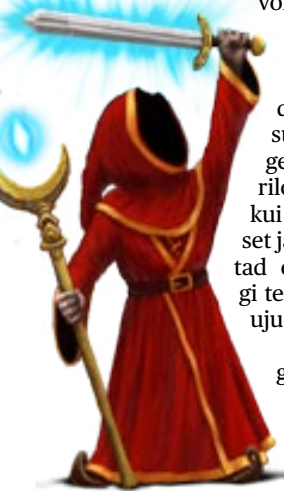
Kerge varustusepaun

Mängu jooksul saad tee pealt üles korjata mõne uue võlusaua või mõõga ning leida siit-sealt loitsuraamatuid. Sellega aga kogu sinu arsenal ka piirdub. Siin mängus pole ohjeldamatut asjade korjamist ega võimete arendamist, kogu kunst seisneb kaheksa elemendi kombineerimises.

Selles avaldubki mängu üks huvitavaid ja samas ka frustreerivamaid aspekte: mõned elemendid ei sobi kohe kuidagi teineteisega kokku. Kui sinu ja vastase (või sõbra) elemendid omavahel konfliktid lähevad, on tulemuseks plahvatus.

Kui üksinda mängides suudad veel kuidagi oma elementide koostööd koordineerida, siis niipea kui mängida mitmepersonaalselt, muutub see võimatuks. Pole harvad olukorrad, kus vastaste maag on terve ekraani katnud tiheda vihmasajuga, aga su sõbral tuleb pähe geniaalne mõte elektriloitsu kasutada. Või kui oled parasjagu keset jäätnud jõge ja otsustad enda ümber tuleringid teha. Võlurid teatavasti ujuda ei oska ...

Suremine on mängu osa ja selleks piisab päris vähesest. Võid ka kukkuda kaevu või lihtsalt üle lendava saare serva alla

Kahe võluri jõud ei tähenda topeltjõudu, vaid seda, et tõrvatilk võib meepoti rikkuda.

komistada. Nagu sellest veel vähe oleks, lähevad kiire madinas näpud tihti sassi ja vingeleegi asemel võid hõlpsalt hoopis iseendale kivirahe pähe tellida ja kuulda, kuidas su sõbrad selle peale naerust kõveras on. See on tõeline ime, kui kamp sinusuguseid juhme võlureid suudab end järgmisele tasemele edasi pressida.

Ettearvamatu käitumisega

Paraku vähendavad mängurõõmu mõned tüütud probleemid. Ka päris võimsa graafikakaardi korral võib mäng ühel arvutil jõnksutada, samas kui teisel jookseb sujuvalt. Plahvatused viskavad mõne mängija vahel ekraani nähtavalt alalt välja

Magicka

Hind: 9,99 eurot

Müügil: GamersGate.com

Millega mängida? Arvuti

Demo saab tõmmata Steamist

Mängu nautimiseks on vaja: Pentium IV 2,4 GHz või parem, 2 GB mälu, NVIDIA GeForce 8800 või ATI Radeon X1900 või parem graafikakaart

Madinas lähevad näpud tihti sassi ja vingeleegi asemel võid hõlpsalt endale hoopis kivirahe pähe tellida

ning kuna ekraanipilt on jagatud, siis hakkab pilt kõigi jaoks „kiskuma“. Salvastuspunktid on küll olemas, kuid need on ainult taassünnikohtadeks, mängu alustada saab ainult iga peatüki algusest, mitte salvastuspunkti.

Ei, tegelikult on mäng intensiivne ja lõbus, kuid üksinda mängimine pole see, mängu mehaanika eeldab mitmekesi mängimist.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Mängul on puudusi, aga kümne euro eest on siin nalja ja naeru ning teineteisega arvete klaarimist küll ja veel.

HINNE

Sinist värvi valgusmõök? Ei ole võimalik! Okei, kõik vikerkaarevärvid on mängu valgusmõökades esindatud.

Tuttavad kaadrid, ei midagi uut. Nagu „Tähesõdade“ sarja uus triloogia.

Jõud kipub juba raugema

Kuigi esimesel „Star Wars: The Force Unleashedil“ oli mõnus lugu ja see pakkus lõbusat võimalust jõududega mängida, valmistasid korduvad keskkonnad ja tüütu võitlus enami-kule pettumuse. Kas äsja valminud uue osaga on vead välja lihvitud? Kahjuks mitte ...

Lugu leiab aset vana ja uue triloogia vahel, täpsemalt umbes aasta enne „Tähesõdade“ neljandat osa nagu ka eelmise mängu puhul. Kuna esimese osa lõpus katkes peategelase Starkilleri elutee Darth Vaderi kurja käe läbi, siis teises osas asub mängija hoopis Starkilleri kloonini rolli. Vähemalt väidab nii Darth Vader, keda Starkiller teenib ka seekord.

Mingil segasel põhjusel aga hakkab too nägema mälestusi eelmisest elust, põgeneb seetõttu vangistusest ja suundub otsima Junot - mängijatele esimesest osast tuttavat armastatut. Samal ajal plaanivad mässulised suurt lööki Impeeriumi vastu.

Tahtsitegi enamat?

Ja see ongi peaaegu et kogu lugu - mingil määral ajab asja ära, aga võrreldes esimese osaga on see peaaegu olematu. Peapõhjuseks on arvatavasti see, et mäng on üpris lühike.

Asja muudab hullemaks ka see, et enamik tegelastest on vägagi ebameeldivad. Mängu on möödaminnes visatud ka fännide lemmikud Yoda ja Boba Fett, kellega kokkupõrkamine jätab jubedalt kiirustamise mulje.

Jällegi on mängija kasutuses kõikvõimalikud jõud, näiteks tõukamine, hõljutamine, välg ... no saate aru küll. Starkiller

Videoklipid on efektsed ja viimistletud, kohati tundub, et nendega nähti rohkem vaeva kui mängu endaga

Star Wars: The Force Unleashed II

Hind: 63,99 eurot

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud), Wii

kasutab seekord kahte valgusmõoka, millega saab erinevaid omadusi andvaid kristalle vahetada.

Suur probleem on see, et Starkiller on juba algusest peale liiga tugev. Kui esimeses osas oli väga põhjalik uuendusüsteem, siis seekord on see pealiskaudne. Seetõttu võib mängust veel kiiremini ära tüdineda kui esimese osa puhul.

Masendav on see, et mängus on ainult kolm eristatavat keskkonnatüüpi ja erinevaid vastaseid on ainult käputäis. Suuremate vastaste vastu võideldes tuleb läbida pikad võitlusanimatsioonid, mille käigus pead vajutama ekraanil näidatud nuppe,

kuid uskuge mind, kümme korda ühe ja sama asja tegemine ajab vägagi närvi.

Pakutakse kolme suuremat sorti bosivõitlust, millest üks on hullem kui teine. Nende eluribasid on peaaegu võimatu kahjustada ja need venivad nii juukseid kirkuma panevalt pikaks, kui vähegi annab.

Väike rosin keset pudru

Pealoo kõrval on ka väljakutse-mängulaad, mis on kohati isegi päris huvitav. Eri-nevalt teistest tänapäeva mängudest, kus selline asi sees on, ei pea siin võitlema ainult vaenlaste lainete vastu. Iga väljakutse on erinev ja osad on isegi üllatavalt lõbusad. Saab teenida ka erinevaid medaleid, mille lahtilukustamise eest saab igasugust mängusisest nanni.

Visuaalselt on „Force Unleashed II“ kena. Vihmane planeet Kamino, särisev välg Starkilleri kätest ja säravad valgusmõogad on ehtsalt tähesõjalikud ja avaldavad kindlasti fännidele muljet.

Mängumootorivälised videod on samuti efektsed ja viimistletud. Kohati tundub isegi, et nendega nähti rohkem vaeva kui mängu endaga. Heliriba koosneb kõigile tuttavatest John Williamsi aegumatust lugudest.

SILVER SAUL

KOKKUVÕTE

Kindlasti on inimesi, kellele pakub Starkilleri roll lõbu, kuid olematu loo ja tüütu üksikmänguga ei ole isegi „Tähesõdade“ fännidel suurt põhjust mängu osta.

HINNE

Kõrbehaud ei ole kerge

Sombid on üks paras kliše ja seda eriti videomängudes: viimase paari aastaga on nad tunginud peaaegu igasse žanrisse. Seega tekitas uudis „Red Dead Redemption: Undead Nightmare’st“ umbusku – see ju ei sobiks üldse „Red Deadi“ kurvameelsesesse maailma.

Idee sombidest kõrbes tundus algul labaselt rahamaiguline. Ei maksa aga unustada, et tegu on Rockstari väljalaskega: see firma on suutnud paljud labasevõitu ideed keerata uuenduslikeks. „Undead Nightmare“ algab taas John Marstoni naha, kelle perekond äkitselt sombistub.

Vanad näod uue meigiga

Nagu arvata võib, ei jäta ta seda nii ja asub otsima elavate surnute saladust. Teel kohtab ta peale paljude täispikast mängust tuttavate nägude ka ohtralt müstilisi loomi ja situatsioone, mis muudavad kogu mängu otsekui *grindhouse*-filmiks. Kui tegelased kõlavad tõepäraselt, on tunda lõbusat paroodiahõngu, ilma milleta oleks „Undead Nightmare“ üsna tuim.

Peamiselt koosnevad missioonid linnade päästmisest sombihordide küüsis. Jõudes linna, tuleb teha valik, kas loobuda väga haruldaseks muutunud laskemoonast, kuna poode ja poodnikke ju enam pole, või hävitada elavaid surnuid.

Tõsi, pead plahvatavad esialgu väga võimsalt ja hordide mahaniitmine köditab ürgseid mõnukeskusi, aga kahjuks mitte kauaks, sest linnade vabastamine käib terve mängu jooksul täpselt ühtemoodi. Kõrvalmissioonid on palju huvitavamad, põhimängust tuttavate tegelaste sombihood on hästi lahendatud ja piisav initsiaatiiv viimaks mängu edasi.

Sombide hingeõhk kuklas

Kahjuks toovad hordid välja ka „Red Deadi“ nõrgemad kohad. Tulistamine ja relvade vahetamine on jätkuvalt tüütu, aga kui samal ajal peab põgenema kümnete sombide eest, kellest osad võivad ühe löögiga tappa, muutub see lausa võimatuks. Ära on võetud ka võimalus linnast väljas salvestada ja kiirelt reisida.

Vähemasti on uued relvad ägedad: tõrvik, mis üsna edukalt sombide vastu töötab; Blunderpuss, mis kasutab laskemoonaks laipade jäänuseid, ja visatav tomahook. Neli apokalüpsise kuulutajat on uuteks hobusteks, mis tuleb üles leida, kuid on lõpmatu jaksuga ja peaaegu surematud. Mitmikmängus on „Gears of Wari“ stiilis vastupidamine hordidele ning elavate surnute võtmes kostüüme, aga para-

Apokalüptiline ratsu meenutab rohkem küll eeslikorjust, kuid jaksu on tal palju.

ku ei midagi sellist, mis veenaks neid, kes originaali võrguosast ei hoolinud.

Mängu saab osta kahel viisil: lisana „Red Dead Redemptioni“ plaadiversioonile PSNist või Xbox Live’ist või eraldi plaadil, mis täisversiooni ei vaja, kuid maksab kolmandiku võrra rohkem.

Kas see on siis seda väärt?

Kas peaaegu täismängu hinda tasub maksta 5-6tunnise lisa eest, on ehk küsitav, aga vähemalt on plaadil kaasas mitmikmäng. Ja üsna uhke vaheraamat ja plakat nagu Rockstari väljalasetel kombeks. Olugi et mängitavus on kvaliteetne, on parim osa siiski atmosfäär: tuhmunud värvid, veidi

Red Dead Redemption: Undead Nightmare

Hind: 31,89 eurot

Müügil: Progames.ee

Millega mängida? Xbox 360 (testitud), PS3

Kas peaaegu täismängu hinda tasub maksta 5-6tunnise lisa eest, on ehk küsitav, aga vähemalt on plaadil kaasas mitmikmäng, uhke vaheraamat ja plakat

õõva tekitav muusika, isegi muusikament „Red Deadi“ täisversiooni võtmes, ning kõik müstilised loomad, millega võimalik kõrbes kohtuda, on väärt neid mõnd lihvimata nurka.

Aga loodetavasti vaibub sombiteema peagi, sest kvaliteedil on raske üleküllastuses välja paista.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

„Red Dead Redemption: Undead Nightmare“ pakub palju atmosfääri, kuid siiski on tegu vaid kõrvalliiniga, mille eepilisus jääb täismängule selgelt alla.

HINNE

Kiiremini, kaugemale, kõrgemale, kõrgemale

Poolakate Techlandi pori- või õigemini kõrberalli „Nail'd” on üle võlli keeratud „Motor-Storm”, rääkimata võrdlusest „Pure'i” või „MX vs ATV” sarjaga – oluline pole mitte see, kui kiiresti kui kauge jõuad, vaid kui nobedasti suudad mööda mäekülge üles ronida.

Kas sellel rajal ATV rattad maad ei puudutagi? Selle küsimuse jätame õhku rippuma.

Realisimiga „Nail'dil” suurt pistmist pole, sest krossirattast või ATV-d saab roolida ka õhus. Näiteks kui avastad keset saja meetri pikkust hüpet, et õhulennu suunda saab päris palju korrigeerida. Vastaste võitmiseks on oluline pidevalt gaasinup-

pu all hoida, turbot koguda ja seda õigel hüpetel rakendada ning teha millisekundi kiirusel otsuseid, kas tasub rada lõigata.

Turniirisüsteem on pikk, pakutakse erinevaid aja peale sõite ja väljakutseid. Kõike seda saadab tempokas *metal* ja *pop-*

Nail'd

Hind: 29,99 eurot

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

punk Slipknoti ja Rise Againsti stiilinäidetes, tekitades tunde, et hullumeelselt kiiresti sõita on ülimalt oluline. Radu on küll 14, kuid kokkuvõttes on need ainult nelja raja erinevad variandid. Mitmikmäng on kuni 12 sõitjale.

„Nail'di” puhul tehtud otsus sõitu üle vindi keerata on nagu odav populaarsus – see hajub ruttu. Ülepingutatud kihutamisel on keeruline pärast esimest sõitu midagi uut ja üllatavat pakkuda.

MARTIN METS

HINNE

Musta pori krossirattaste alt otse näkku

„MX vs ATV” sarja eesmärk pole samuti kunagi olnud kramplikult kahe rattaga maas olla, kuid siin pole midagi riskantselt üle pingutatud nagu „Nail'di” puhul. Tagumine aeg on üle vaadata sarja kolmas mäng „MX vs ATV Reflex”, mille ilmumisest on juba aasta möödas.

Pisike nüanss, aga dünaamiliselt muutuv rada teeb mängu äraütlemata sümpaatseks.

Kes on mänginud sarja kahte esimest mängu alapealkirjadega „Unleashed” või „Untamed”, nendele mängitavuse kohalt suurt uut ei pakuta. Krossirattad ja ATV-d võistlevad erinevatel poristel radadel nii selles, kes esimesena finišijoone ületab,

kui ka selles, kes suudab metallratsu sadulas pöörasemaid trikke korda saata.

„MX vs ATV Reflex” eristab masina ja inimese, nii et sõitja saab ennast kallutada (või siis jällegi trikke teha). See on tänuväärne, kuid olulisem hüpe on toimu-

MX vs ATV Reflex

Hind: 19,99 eurot

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360, PSP, DS

nud mängumootoris ja graafikas. Nüüd jäävad pärast starti maha korralikud mudavaod, kuhu võiks kartuleid maha panna. Muda mitte ei kao maagiliselt ära, vaid sellest vormitakse vaod, mis näiteks järgmisel ringil võivad sõitu raskendada.

Tänu näiliselt väikestele, kuid kavalatele uuendustele hoiab „MX vs ATV Reflex” mängijat oma põnevate radade, korraliku võrgutoe ja erinevate sõiduliikidega oluliselt kauem enda küljes kinni kui „Nail'd”.

MARTIN METS

HINNE

1999: Kõige paremad mängud

Mänguajaloost kerkivad esile mõned eriti säravad teosed, mis mingil, tagantjärele väga veidral põhjusel omal ajal populaarseks ei saanud. Isegi kui kriitikud neid kiitsid, siis müügiedu jäi viletsa turunduse tõttu või mõnel muul põhjusel saavutamata.

Kaks head näidet on siin: „System Shock 2” ja „Planescape: Torment”. Kui sa ei tea neid mängu, siis soe soovitus on järele uurida, millega on tegu. Neid mängu mäletatakse (või vähemalt meie arvates peaks mäletatama) aastal 2011 palju paremini

kui igavat järgede jada, mis 11 aastat tagasi ilmusid. Näiteks strateegiamängud tammusid paigal: „Age of Empires 2” ja vabavaraks saanud „Command & Conquer: Tiberian Sun” on lihtsalt unustatud nimed ajaloost. Korralikuks strateegiamän-

guks võib nimetada sel aastal „Homeworldi” kõrval üksnes „Heroes of Might and Magic III”. Vabavaraks on saanud ka „Hidden & Dangerous”, mis on esimesi õnnestunud kolmanda isiku vaates taktikalisi tulistamisi, žanri fännidele kohustuslik.

1

System Shock 2

„BioShock” ei sündinud tühja koha peale, vaid enne seda oli „System Shock 2”. Rollikaelementidega FPS, mis oli vähemalt viis aastat omast ajast ees – müügiedu sel väljalaskeajal polnud, kuid praeguseks on see saanud kultusmänguks.

Mis selles siis nii erilist oli? Võtke „BioShock”, tõstke lugu kosmoselaeva ja muutke veelgi pöördelisemaks. Mängija saab valida kolme tegelasklassi vahel, mis pakuvad tõesti erinevat mängukogemust. Ükskõik kas oled sõdur, häkker või telepaatilis- te võimete omanik, mäng on parajalt raske, iga vastane on tugev, tihti on mõistlik neid sootuks vältida ja kõik kuulid on üle loetud. Mängu soetamine on kahjuks keeruline, ükski veebimängupood seda ei paku.

2

Quake III Arena ja Unreal Tournament

1999. oli aasta, mis tegi lõpliku kult populaarseks ainult mitmikmänguga FPSid. Kuigi paljud „Quake'i” fännid peetud esialgu seetõttu, et uus osa nende lemmikust tuli välja ilma üksikosata, siis peagi asendus peetus eufooriaga võistluslikust mitmikmängust.

Siiani populaarsed „Quake III Arena” ja „Unreal Tournament” saab Steamist vastavalt 19,99 ja 9,99 euro eest.

3

Planescape: Torment

Jällegi üks omal ajal alahinnatud mäng, seekord „Baldurs Gate'i” ja „Icewind Dale'i” tegijalt. „Planescape: Torment” on tõesti hea rollikas, mis erineb paljudest sarnastest tugeva loo poolest.

Lugu nimetust peategelasest, kes on elanud mitu korda ja kõik oma elud unustanud, kõlab esimese hooga rohkem kui tobedalt, kuid on edukalt välja mängitud. Maksab Gog.com'is 9,99 eurot.

4

Homeworld

Kujutage ette „Command & Conqueri” mängumehaanikat kosmoses: baas, erinevad üksused, ressurside kogumine ja põnevad taktikad, millele lisada lõpmatuna näiv liikumisvabadus igas suunas.

See ongi strateegiamäng „Homeworld”, mis „Command & Conqueriga” sarnast populaarsust kunagi ei saavutanud. Mäng on tänaseks vabalt allalaaditav aadressilt www.brothersoft.com/games/homeworld.html.

Aine jäävuse seaduse meeldetuletamiseks

Maapõuest ammutatavaid ressursse on maailmas teadagi piiratud hulgal. See mõtlemapanev fakt on iselaadi käigupõhise strateegiamängu „Greed Corpi” alustala, mida võiks kirjeldada kui „Civilization V” lihtsustatud kiirvarianti, mille on teinud padurohelised.

Mida ahnemalt kaevandada, seda vähem jääb alles väärtuslikku maad, kus sõdida.

Kaardid on jagatud kärjekujulisteks erineva kõrgusega väljadeks, millest iga ühele saad panna teatud arvu üksusi või hooned. Ressursse ammutavad hooned alandavad maapinda käik-käigult, kuni kaovad tühjusse, tõmmates en-

daga kaasa ka hoonet ümbritsevad alad. See ongi „Greed Corpi” strateegia alustala, mida tuleb kasutada hoolikalt enda kasuks (saad kaevandada ainult nii palju, et see sinu enda üksusi ei hukutaks) ja teiste vastu (kaevanda vastase üksuste kõrval).

Greed Corp

Hind: 9,99 eurot

Müügil: Steam

Demo saab tõmmata Steamist

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

See on umbes nagu male, kus iga käiguga kaovad mõned mänguruudud.

Mäng lõpeb kas ühe poole võidu või patiseisuga, nii et pole võimalik enam vastast ohustada, kuna teie vahel pole enam maavarde ahnitsemise tõttu maad. „Greed Corpi” omapärast strateegiat on vaja natuke õppida, sellele aitab kaasa pikk kampania ja korralik võrgutugi koos saavutuste ja muu pudi-padiga.

MARTIN METS

HINNE

Mida Johanna ei õpi, seda ...

Lastele suunatud õppemängude suurimaks probleemiks on tasakaalu puudumine mängu ja õppimise vahel: küll on mänguelement hästi tehtud ja õppimine logiseb, küll on mäng akadeemiliselt teaberohke, kuid ei tõmba mingist otsast mängima.

Tegelased, näiteks tähetark Alfabeet, toovad muige ka täiskasvanute suudele.

„Johanna kooliabi” mängud suudavad üsna hästi mööda seda kitsast silda minna, kus ühel pool on õppimine ja teisel pool mäng. Selgeks saab eesti keele („Tähe džungel”), inglise keele („Müsteerium Londonis”), matemaatika („Matemaati-

karalli”) ja anatoomia („Teekond kehas”). Kes on siis see Johanna? Tegemist on tore-da jänesega, kes vajab igal sammul mängija abi. Kuidas sa saad armsale jänesele ei öelda, kui on vaja paari matemaatika-tehet teha, S-tähega metsloomi nimetada,

„Johanna” sarja mängud

Hind: 15,90 eurot

Müügil: Euronics

Millega mängida? Arvuti (testitud), Mac

vereringet toimima panna või võõrkeelseid lauseid moodustada?

„Johanna” mängud ei ole kindlasti täiuslikud ja neid mängides automaatselt täisviieliseks ei saa, kuid 4-12aastastel on siit palju kõrva taha panna, rääkimata silmaringi avardamisest. Lõbus graafika ja olematud nõudmised arvutile annavad veel lisapunkti. Madala 800 x 600 ekraaniresolutsiooni kompenseerivad üllatavalt hästi peale loetud eestikeelsed hääled ja loovad tõlked.

MARTIN METS

HINNE

▶ ARGIPÄEVAMÄNGUD

Varisenud London kutsub sind

Tänapäeval võiks arvata, et igal endast lugupidaval rollimängul peab olema hordide viisi tapetavaid kolle, tundide kaupa pealeloetud dialoogi ja hiiglaslik mängumaailm. „Echo Bazaar” purustab sellised dogmad, tõestades et sügav lugu, tihke aluspõhi ja ilus kunstiline disain on kõik, mida üks tekstipõhine rollimäng vajab, et isegi tasuliste konkurentidele ära teha.

Arendada saab nelja peamist suunda – luurav, veenev, tähelepanelik ja ohtlik – ja tegude õnnestumise tõenäosus arvutatakse nende suuruste põhjal. Iga haru arendades tekib juurde üha uusi ülesandeid ja nende kõrval tuleb mängu ka terve hulk tegelase iseloomu mõõdikuid (nt luupainajad, skandaalsus ja depressioon). Selle kõige tulemusel moodustub mõjujonte võrgustik, mille keerukus on üsna muljet avaldav ning arvestades turu, inventari ja hea huumorite ei oskagi tegelikult midagi enamata nõuda.

Olles juba kuu aega „Echo Bazaar” mänginud, pole ma sellest veel pooltki näinud. Uusi ülesandeid tekib kogu aeg juurde ja kuna ühe päeva jooksul saab vaid 70 käiku teha, kulgeb mängimine ideaalse tempoga, et huvi säilitada. Kui sellest ei peaks piisama, on olemas ka koöperatiivne ja konkureeriv mitmikosa.

www.echobazaar.failbettergames.com

Loobugem üleliigsest!

20 aastat tagasi olid rollimängud erinevad. Praegu oleme harjunud luksusega, mida tollal polnud võimalik ellu viia. Ilusa graafika ja märuli asemel oli ohtralt teksti ja suure osa tööst tegi ära mängija fantaasia. Uusi tekstipõhiseid brauserirollikaid tutvustab Andreas Türk.

Lohe olla pole üldse kerge

„Choice of the Dragon” minimalism läheb sammu võrra kaugemale. „Echo Bazaar” ilusa disaini ja avatud maailma asemel on siin vaid küsimused ja vastused, aga tekst on vaimukas ja valikud piisavalt mitmekesised (ja tihti peale ka absurdseid), et sellistest asjadest mitte puudust tunda.

Teemaks on tõusikust lohe argielu ja selle varjuküljed: tuleb leida urg, koguda varandust, röövida paar printsessi, tee peal ka mõni vapper rüütel nahka pista jpm.

Lõbusaks teeb selle mängu irooniline toon, mis ei karda iseenda üle nalja heita – tihti peale tehakse vaimukaid märkusi sinu otsuste kohta ja jutustaja satub aeg-ajalt peategelasega ka dialoogi.

Ohtralt pilatakse ka Tolkieni temaatikat ja eepilisi lugusid draakonite hukkamisest (nt traditsioon nõuab, et tuleb röövida just printsesse, aga kas see pole naissoo suhtes diskrimineeriv?). Tegevust ei jätku just väga kauaks, umbes tunniks, aga võimalused, mida pakutakse, on piisavalt koomilised, et mängijaid ka teisele ringile ahvatleda ja kõiki variante läbi proovida.

Kui see formaat on sulle meelepärane, siis vaata ka teisi Choice of Gamesi rollimänge, näiteks „Choice of the Vampire”.

www.choiceofgames.com/dragon

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Dell Inspiron 1470
[digi] nr 65 ★★★★★
Enamiku kasutajate jaoks universaalne sülearvuti. Koolitööd saab tehtud, veebis surfatud ja aku kestab hästi.

2 MacBook Air
[digi] nr 70 ★★★★★
Väga ilus ja väga mugav arvuti, aga hind on sel MacBook Pro oma. Ilu ja kergus lennutavad hinna kõrgele.

3 Dell XPS 15 (L501x)
[digi] nr 70 ★★★★★
Dell XPS 15 disain on harjumatu kandiline, kuid puudused teeb arvuti tasa tehnilise näitajatega ning heliga.

Kompaktkaamerad

1 Samsung WB600
[digi] nr 62 ★★★★★
WB600 pakub kõiki fotograafia-huvilisele vajalikke võimalusi usumatult hea hinna eest.

2 Canon Ixus 210
[digi] nr 65 ★★★★★
Sobib inimesele, kes ei taha fotograafiaga tõsisemalt tegeleda, kuid kes on nõus kaameras peituvaga tutvuma.

3 Samsung EX1
[digi] nr 63 ★★★★★
Ergonoomiline kere ning valgusjõuline objektiiv edasijõudnud fotohuvilisele. Igati õnnestunud komplekt.

Peejelkaamerad

1 Pentax K-5 kere
[digi] nr 70 ★★★★★
Ühe parema sensoriga kaamera, mis üksikutest kiiksudest siiski vaba pole.

2 Nikon D7000 + 18-105mm F3.5-5.6 VR KIT
[digi] nr 70 ★★★★★
Enamiku edasijõudnud fotograafide jaoks ideaalne kaamera.

3 Sony α55 + DT 18-55mm f/3.5-5.6 SAM
[digi] nr 69 ★★★★★
Videorežiim on üle prahi ja 10 kaadrit sekundis on imetusväärne tulemus.

Mobiiltelefonid

1 LG Optimus One (P500)
[digi] nr 71 ★★★★★
LG Optimus One on väga hea üliodav Androidiga telefon, mis suudab edukalt võistelda ka palju kallimatega.

2 iPhone 4
[digi] nr 66 ★★★★★
iPhone 4 on väga hea telefon. Aga sees pakitseb tunne, et Androidi juures toimuvad põnevamad arengud.

3 Dell Streak
[digi] nr 66 ★★★★★
Õudustäratavalt suur, kuid tege-likkuses väga kvaliteetselt ehitatud kiire ja mõnus nutitefon.

Kuvarid

1 Fujitsu P23T-6
[digi] nr 70 ★★★★★
Keskmisest kallim, kuid keskmisest parema pildiga kuvar. Pirtsaka kasutaja igapäevatööks on ideaalne.

2 Fujitsu SL3230
[digi] nr 63 ★★★★★
Kaugeltki mitte ideaalne kuvar, kuid just selline, mille võib karbist välja võtta, natuke nuppe sättida ja nii jättagi.

3 Dell G2410
[digi] nr 63 ★★★★★
Rahuldava kvaliteediga pilt, kõigist teistest paremate seadistust võimalustega.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 AKG K 242 HD
[digi] nr 71 ★★★★★
AKG K 242 HD on supermugavad kõrvaklapid oma muusikamaailma õhuliseks avardamiseks.

2 Microlab FC530U
[digi] nr 69 ★★★★★
Microlabi mõistliku hinnaga kõlarikomplekt, mis pakub muusika kuulamiseks väga head heli.

3 Logitech Z623
[digi] nr 69 ★★★★★
Logitech Z623 on kallid, kuid pakub võimsat muusika-, filmi- ja bassirikka heli kogemust.

ISIKLIK KOGEMUS

Harv, aga asendamatu mängukaaslane

31. jaanuari seisuga oli maailmas müüdud 150 miljonit PlayStation 2 konsooli ja hoolimata sellest, et PlayStation 3 on väljas juba üle nelja aasta, ei näita vanem konsool väljasuremise märke polettidel ega uute mängude juurdetootmises.

Miks osta? Hinna pärast.

Ostsin PlayStation 2 endale siis, kui sai lõplikult selgeks, et PlayStation 3 ikkagi PS2 mängu ei toeta. Mäletate, esimesed 60 GB PS3-d lubasid mängida ka eelmise põlve PlayStationi mängu, kuid Sony võttis selle võimaluse õige pea ära. Elkõige vist selle tõttu, et tol ajal tulid paljud mängud välja mõlemale platvormile ja PS2 mängud olid ligi poole odavamad. Seetõttu kippusid Sony bossid kartma, et uue konsooli mängude müük jääb oodatust kesisemaks.

Õnneks oli PS2 hind tolecks ajaks juba väga madalale kukkunud ja Dualshock 2 puldiga Slim-versiooni eest tuli välja käia umbes 2000 krooni, mille eest sai veel ühe tasuta mängu ka kaasa. PS2 hind peaks praegu sarnane olema. Peale konsooli pidin muidugi ostma mälukaardi salvestamiseks ja siiani

on kord ostetud 8 MB kaardist piisanud.

Miks ma PlayStation 2 ostsin? Ja veel nii hilja? Ikka mängude pärast, sest sellele platvormile on pea 11 aasta jooksul ilmunud ligi 11 000 erinevat mängu ja muud tarkvara ning on selge, et kui natukenegi süveneda, siis leiab sealt üksjagu puhast kulda.

PS2 poole tõmbas mind ka uudishimu: mitmed mu lemmikmängud, näiteks „Silent Hill 2” ja „Silent Hill 3”, on originaalis ilmunud just PlayStation 2-le, kuid olin need esmalt arvutil läbi mänginud. Uudishimu, et kuidas need on päriselt mängimiseks mõeldud, sundis mind neid ka PS2-l läbi mängima ja ei saa salata, et pult käes hämaras toas suure teleri ees mängida oli märksa põnevam kogemus, kui istuda nägu vastu arvutiekraani.

Vahel tuleb isu mängida

Nüüd on Sony osa oma PS2 paremikumust ka peeneraldusega PS3-le söödavaks teinud, nagu „God of War Collection” ja „The Sly Collection”, ning lisa on tulemas, tõenäoliselt on üksnes aja küsimus, millal ka näiteks „Ratchet & Clank” viis PS2-l il-

Nii imepiseke seade ja tohutult mängurõõmu. Hinna ja nautimisuhte poolest üle prahi asi.

munud seiklust üles tuunituna uuesti välja lastakse. Paljude põnevate mängudega seda aga ei juhtu ja seepärast on hea, kui PS2 on siiski olemas.

PS2 ma ei hoi a teleri kõrval, seal on PS3. Ruumi lihtsalt ei ole. PS2 seisab kapis, kust ma selle erilisteks puhkudeks välja võtan, kui saan enda küüned

mõne odava, aga selle eest huvitava ja teistele platvormidele kättesaamatu mängu taha. Seetõttu on ka PS2-ga mängimine midagi erilist. Näiteks peagi kavatsen läbi mängida parajalt laita saanud „24: The Game’i”, mida ma lihtsalt ühelgi teisel platvormil teha ei saa.

MARTIN METS

Muud vidinad

3 Synology DS211
[digi] nr 70 ★★★★★
Tähelepandamatu must kast, mille töö on hoida su faile ja mis teeb seda eeskujulikult.

1 Razer Lachesis
[digi] nr 67 ★★★★★
Razer Lachesis on omapärase kujuga, aga mugav, libiseb hästi, kuid on stabiilne.

2 Philips 46PFL9705H
[digi] nr 67 ★★★★★
Piit on ilus, värvid puhtad. Parim 3D- ja 2D-pildi kombinatsioon.

MP3-mängijad

1 iPod Nano 6G
[digi] nr 67 ★★★★★
Ruudukujuline Nano on mugav, puuetundliku ekraani ja hea heli- ga, kuid see-eest kallis.

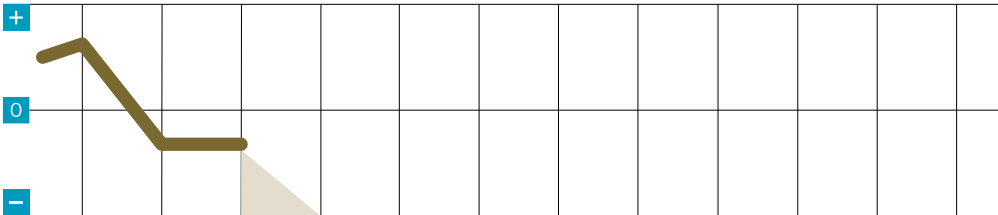

2 iPod Touch 4G
[digi] nr 67 ★★★★★
Tehniliselt täiuslik iOS 4-ga mitmekülgne meediamängija, mis jääb alla üksnes nutitelefonidele.

3 Cowon J3
[digi] nr 67 ★★★★★
Cowoni mängija on suurepärase heliga ja võimalusterohke, kuid jääb konkurendile, iPod Touchile, selgelt alla.

PÄEVIK

Tagurpidi video

Järjekordne kuu iPhone 4-ga on möödas ja on rõõm raporteerida, et hirmsad külmakraadid ei suutnud telefoni tappa. Küll aga õppisin taas ära ninaga telefonikõnedele vastamise ning sain kahe päevaga Hispaanias 60eurose mobiilse andmeside arve rändlusteenuse kohta. See viimane on ikka nõme.

3. veebruar

Saan tagasisidet eelmise kuu pikas testis olnud kõnede katkemise teemalise virina kohta. Ühed ütlevad, et jah, neil ka katkevad iPhone 4 kasutades kõned kogu aeg, teised jälle soovivad telefoni hooldusesse viia. Üks sõber räägib, kuidas tal on peeres kaks iPhone 4 ja kummagaigi kõnede katkemise probleemi ei esine, kuid siis selgub, et mõlemal telefonil on kummikestad ümber. Sõber soovib ka mul telefonile kest ümber panna, sest esiteks on telefon niimoodi kenasti kaitstud ja teiseks ei lühistu antennid ära, kui telefonist kinni haarata, aga mulle telefonide kestad ei meeldi. iPhone on ilus telefon, ma ei taha seda ilu kummikestaga varjata.

6. veebruar

Käin Peipsi ääres tõukekelgu teatevõistlustel „Kolkja kelk 2011“. Meie tarmukas võistkond saavutab kolmanda koha ja üks meie tiimiliige võtab selle iPhone'iga ka videosse. Kodus vaadates selgub, et video kvaliteet on täiesti hämmasta-

Katsetus ilusas hämarduvas talveõhtus. Silmaga vaadates oli taevas sügav tumesinine ning kuu ümbrus sillerdas kollakalt. Telefoniga tehtud pildil on aga näha kõvasti müra.

Ühed ütlevad, et jah, neil ka katkevad kõned iPhone 4-ga kogu aeg, aga teistel jälle mitte

valt hea, poleks uskunud, et telefoniga saab sellist videot teha. Ainult et miskipärast on pilt tagurpidi, ilmselt hoidis filmija telefoni kuidagi valetpidi käes. Pean nüüd uurima hakkama, kuidas videot pöörata saab. Ja ühtlasi selgus, et iPhone'i on võimalik ka filmi tehes „valesti käes hoida“.

12. veebruar

Huvi pärast tekib tahtmine proovida, kas ma saan otse telefonist esimese põlvkonna Apple TV-sse fotosid jagada, et neid suurel ekraanil näidata. Kõlab ju loogiliselt – Apple iPhone on, Apple TV on, miks mitte. Aga selgub, et päris nii need asjad ei käi. Telefonist otse esimese põlvkonna Apple TV-sse fotosid ei saa. Teise põlvkonna omase juba saaks, st see oskaks telefonist fotosid teleriekraanile striimida, aga neid isegi ei müüda Eestis ametlikult. Parim, mida iPhone ja esimese põlvkonna Apple TV koos suudavad, on see, et ma saan telefoni kasutada juba Apple TV-s olevate failide mängimiseks kaugjuhtimispuldina, ent seda mul pole vaja.

KUU APP

Google Translate

Google lasi iPhone'i jaoks välja oma rakenduse Translate, millega saab kõvasti nalja. Tal võib ka eri keeltes tõlgitavat dikteerida ja ta üritab sinust aru saada. Ning osades keeltes oskab ta ka ise kõnerobotiga rääkida. Proovin seda mõnel välisreasil katsetada, aga seniks ootan teie muljeid. Rakendus on tasuta.

KUU IPHONE'I-NIPP

Veinirakendused vedasid alt

Ühel IT-inimeste õhtusöögil rääkis veinispetsalist Matti Timmermann veini ja toidu sobitamises. Loomulikult tekkis tehnoloogiahuvilistel mõte, kas seda rasket tööd ei võiks telefonirakendusele usaldada. Katsetasin mitut veini-toidu sobitamise rakendust, aga ühtegi head ei leidnud. Andmebaasid on puudulikud, rakendused aeglased. Kui leiate mõne hea, andke mulle teada.

Carnaval LATINO

1.03.-15.05.

Kõik Kuuba kruisile!

Ehedad kabareeshowd otse Havannast. Eksootilised Kuuba muusikud, latiinorütmid ja salsatants. Sigarite valmistamine tõelistelt sigarimeistritelt.

Maitseelamused Kuuba restorani Paladar de Cuba peakokk Luis Enrique Pérez Tamayolt.

Püsikliendi hind al. **30 €**

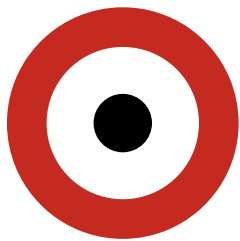
Näidishindadega kohtade arv piiratud
Lisainfo ja broneerimine: 640 9808 / www.tallink.ee

Stockholmi kruis

al. **39 €** /in
koht B4 kajutis

Stockholmi kruis
õhtusöögiga

al. **62 €** /in
koht B4 kajutis

KLICK
SINU DIGIPOOD

**Parim hind
Eestis!**

**Äriklasi kvaliteet
uskumatu
hinnaga**

SÜLEARVUTI

HP 620

-25%

- ekraan 15,6" LED
- Intel Celeron protsessor T3000
- 2GB mälu • 320GB kõvaketas • DVD-kirjutaja LightScribe
- kuni 1277 Intel GMA 4500 MHD graafika
- Bluetooth • WiFi • 3xUSB • HDMI • VGA
- aku kestvus kuni 5,15 tundi • kaal 2,49 kg

449,- €

7025.32kr
kuumakse alates 14.12€
periood 48 kuud

tavahind 599€

Kampaania kestab 03.03.2011 - 31.03.2011. Kaupa on piiratud koguses.

24h avatud e-pood - www.klick.ee

Tallinn: Viru Keskus (Viru väljak 4), tel. 6668160, E-P 9-21; Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel. 6668116, E-P 10-21; Rocca Al Mare kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel. 6668155, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4), tel. 6668159, E-P 10-21; Järve Kaubanduskeskus (Pärnu mnt 234/238), tel. 6668154, E-P 10-21; Lasnamäe Centrum (Mustakivi tee 13), tel. 6668128, E-P 10-21; Mustika Kaubanduskeskus (Tammsaare tee 116) 6668151, E-R 10-20, L-P 10-18; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel. 6668156, E-P 10-21; Tartu Tasku keskus (Turu 2), tel. 666 8163, E-L 10-21, P 10-18; Lõunakeskus (Ringtee 75), tel. 6668153, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 6668164, E-P 10-21; Pärnu: Kaubamajakas (Papiniidu 8/10), tel. 6668152, E-P 10-20; Viljandi: Viljandi Centrum (Tallinna mnt. 24), tel. 6668166, E-R 9-19, L 9-17, P 9-15; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väljak 4), tel. 6668168, E-R 10-19, L-P 10-16; Rakvere: Põhjakeskus, tel. 6668177, E-P 10-20; Valga: Valga Maxima (Jaama 2b), tel. 6668121, E-R 10-19, L 10-16; Paide: Ringtee 2, tel. 6668124, E-L 10-19, P suletud; Kuresaare: Auriga Keskus (Tallinna tn. 88), tel. 6668117, E-L 10-20 ja P 10-18.